

Dečak Isus u Hramu
Doživljaji Dvanaestogodišnjeg Isusa

JAKOB LORBER

Prevod izvornika: »Dreitagesszene, Drei Tage im Tempel« (1861)
od prevodioca Ilije P. Petrovića

1 Običaj ispitivanja dece u jerusalimskom hramu

1 Bio je običaj i propis u celom jevrejskom carstvu da svoju decu, kada napune dvanaest godina, odvedu u Jerusolim, gde bi ih u hramu starešine, fariseji i književnici ispitivali o svemu što su do tog uzrasta naučila, posebno iz nauke o Bogu i Prorocima. **2** Za takav ispit trebalo je naravno platiti i ispitninu, nakon koje bi ispitanici, posle još jedne male naplate, dobili svedočanstvo, naravno ako bi to želeli. Ukoliko bi se deca u svakom pogledu istakla, mogla su ići u škole hrama, sa izgledima da jednom postanu njegove sluge. **3** Ako bi roditelji dokazali da su od plemena Levi, onda je sa prijemom išlo lakše. Ali ako roditelji to nisu mogli, išlo je teže, pa ipak, postojala je mogućnost da plate prijem u pleme Levi i hramu daju neku značajnu nadoknadu. **4** Kćeri su od ovog ispita bile izuzete, jedino ako bi po nalogu roditelja same želele da budu ispitivane zbog veće predanosti Bogu. U tom slučaju bi ih stare majke (*hramovnice*) u posebnom odeljenju ljubazno ispitivale i one bi takođe dobile svedočanstvo o svim stečenim znanjima i sposobnostima. Te devojčice su onda mogle postati žene sveštenika i Levita. **5** Ispitivanje dečaka, a pogotovo devojčica, trajalo je kratko, jer su neka glavna pitanja bila utvrđena te ih je svaki Jevrejin već odavno znao napamet. **6** Odgovore su deci dobro utuđivali, tako da ispitivač još ne bi ni postavio pitanje, a dečak bi sa odgovorom već bio gotov. **7** Nijedan ispitanik nije dobijao više od deset pitanja pa je zato lako razumljivo da je ispit kod dečaka trajao jedva po koji minut; posebno ako bi na prva pitanja odgovorio dobro i veoma spremno, onda je od ostalih bivao oslobođen. **8** Položivši ispit, dečak bi dobio ceduljicu na osnovu koje je sa roditeljima imao da se javi na onu istu blagajnu gde je prvi put platio ispitninu. Tu bi, pokazavši cedulju, opet morao da plati ukoliko je hteo da mu se na cedulji zabeleži svedočanstvo. Deca siromašnih roditelja morala su da pokažu signum paupertatis [dokaz o siromaštvu], inače ih ne bi primili na ispit. **9** Ispit je održavan ili na Pashu ili o Prazniku senica i obično bi trajao pet do šest dana. No, pre nego bi ispiti u hramu počeli, sluge hrama bi otišle u konake i raspitale se koliko je ispitanika, otprilike, prisutno. **10** Svako ko je hteo, mogao je unapred da se prijavi (*uz jednu malu naplatu*) i da ranije iziđe na ispit. Oni pak koji ne bi platili obično bi ostajali poslednji i oko njihovog ispita se nije ulagao naročit trud, a i njihova bi svedočanstva obično izostala. Svakako bi im bilo obećano da će se to naknadno zabeležiti, ali od toga, najčešće, nije bilo ništa. **11** Nekada se događalo da su neki daroviti dečaci puni duha ispitivačima postavljali pitanja i tražili objašnjenja o ovome ili onome iz Proroka. U takvom slučaju ispitivači bi poprimali kisela i ljutita lica, jer Pismo i Proroke retko poznavahu više od današnjih učitelja azbuke. Znali su samo da postavljaju pitanja, a iznad toga nisu imali pojma. **12** Ispitima je prisustvovalo, u svojstvu neakvih nadzornika, nekoliko starešina i književnika, no oni nisu ispitivali, nego samo slušali šta se ispituje. Samo u već spomenutom slučaju, naravno ako je bilo vredno pažnje, počeli bi da se komešaju, pa bi opomenuli dečaka rekavši da to od njega uopšte nije bilo pametno što se usudio da ispitivače dovede u tako neprijatan vremenski tesnac. **13** Zatim su ovakvog dečaka, ako se nije dao zaplašiti i ako je ostajao pri svojoj nameri i želji, više prividno zbog naroda, a ne zbog nekakve dublje mudrosti, ostavljali po strani, te je odgovor na takva posebna pitanja morao da sačeka do određenog časa

naveče kada bi bio posebno saslušan. **14** Kada bi, konačno, došao utvrđeni čas, te bi dečake, uvek pomalo gundajući, doveli iz njihovih skrovišta, te bi već postavljeno pitanje morali da ponove, a neko od starešina i književnika bi pitalici dao tajanstven i što zamršeniji odgovor od kojeg će se dečak samo zbuniti a narod, udarajući se u prsa, silno diviti, glupo i nemo, gluvo i slepo, neispitanim dubinama Duha Božjeg kroz usta jednog starešine i književnika, pa će, na kraju, još i opomenuti nerazboritog i drskog dečaka.

2 Isusovo pitanje u vezi sa rođenjem u Vitlejemu i oprečan odgovor jednog književnika

1 Međutim, jedan darovit dečak ne obori glavu, pa reče: "Sve delovanje u velikom Božjem svetu obasjano je danju najsajnijom svetlošću Sunca, a čak ni noć nije nikada toliko mračna da ne bi moglo ništa da se vidi. Zbog čega bi baš ova važna nauka, koja bi čoveku jasno i svetlo trebalo da pokaže put do istinskog spasa, morala biti toliko zamršena i nijednoj duši razumljiva?" **2** A dečak koji je ovo zamerio starešinama, bio sam upravo Ja pa sam ih tako doveo u veliku nelagodnost, pogotovo što je sav tu prisutni narod počeo da Mi daje za pravo govoreći: "Tako nam Boga Avrahamovog, Isakovog i Jakovljevog, pa ovaj dečak je začuđujuće pametan! Treba mu omogućiti da i dalje raspravlja sa starešinama i književnicima! Hajde da za njega stavimo bogat prilog u sandučić Božji." **3** Jedan veoma bogat Izraelac iz Vitanije (*to je bio otac Lazara, Marte i Marije, koji je tada još uvek bio živ*) istupio je i dao za Mene prilog od trideset funti [*1 funta - 560g*] srebra i nešto zlata samo zato da bih mogao što duže raspravljati sa starešinama i književnicima. **4** Starešine i književnici, naravno, ovu veliku žrtvu veoma rado prihvatiše, pa Ja tako dobih mogućnost da sa starešinama vodim jedan poseban i nečuven razgovor. **5** Iz Isaije je bilo prvo, već spomenuto pretpitanje, na koje je usledio nejasan i tajnovit odgovor i ono je dalo povoda za sledeću dugu raspravu, koju ćemo sada izložiti. Ko god je bude čitao srcem punim čiste ljubavi, veoma mnogo će učiniti za svoju dušu i duh. **6** Pre nego što smo došli do veće rasprave i budući da sam imao dobro plaćenu slobodu da pričam, vratio sam se na pretpitanje započevši da propitujem starešine i književnike o pojedinim tačkama u vezi s tim. **7** Pretpitanje je bilo iz (*Isaije 7:14-16*) stihovi koji su glasili: "*Tako će vam sam Gospod dati znak: gle, jedna devica je bremenita i rodiće sina i daće mu ime Emanuel. Maslo i med će jesti da bi znao da odbaci zlo i izabere dobro. Ali pre nego što dečak nauči da odbaci zlo i izabere dobro, zemlju, koja te dovodi do užasa, napustiće njena dva vladara.*" **8** Prvi deo pretpitanja odnosio se, samo po sebi razumljivo, na to ko je devica i ko je njen sin Emanuel i kada će se roditi u svetu. To vreme mora da je blizu pošto su u zemlji Jakovljevoj već više godina svrgnuta njena dva vladara i sada su joj mnogobošci gospodari. Da nije možda Emanuel o kojem je Isaija prorokovao upravo onaj dečak koji se rodio pre dvanaest godina u staji u Vitlejemu i to od device Marije koja je bila zaručena za tesara Josipa, ali još uvek ne kao žena već kao hranjenica po starom običaju hrama, i zbog kojeg su mudraci sa Istoka došli da bi ga kao obećanog velikog cara Jevreja pozdravili, te o kome su Ana i Simeon u hramu, pri njegovom obrezanju, dali veliko svedočanstvo? **9** Sad na ovo ne baš beznačajno pretpitanje počne jedan starešina, jedan pravi vlastoljubivi škrtac, brbljati neku najzamršeniju koještariju, koju ni ne želim da objavim, jer Mi uzgred

još i reče da sam loše vaspitan dečak pošto već znam šta znači roditi se iz žene. **10** Ovome se usprotivio samo jedan mlađi, malo ljubazniji književnik primetivši da to ne mora biti znak lošeg vaspitanja jer, posebno u Galileji, dečaci sazru ranije nego u zapuštenom Jerusalemu, gde ne vlada ništa drugo do raskoš i velika razmaženost. Mogao bi Mi se, dakle, dati bolji odgovor jer jamči za Mene i jer je mišljenja da sam sa odnosima "ljudskog saživota" dobro upoznat. Samo bi trebalo da se ostali dečaci odvoje i onda da se sa Mnom porazgovara sasvim muški. **11** Dok je starešina mrmljao nešto sebi u bradu, Ja sam ovom ljubaznijem književniku postavio pitanje u vezi s rođenjem u Vitlejemu, ali i on počeo naširoko: **12** "Da, ti moj dragi, veoma mili dečake, od ove na svu sreću izbledele priče, o kojoj se nekada mnogo govorilo, nema ništa. A isto je i sa nejasnim proročanstvom Proroka Isaije koji je prorokovao samo za svoje vreme, i to uvek u veoma nejasnim slikama. Jer čini mi se, kako sam saznao, da su roditelji nakon što je Irod u Vitlejemu pogubio decu – kada je sigurno bio zaklan i njihov car Jevreja, koga su i sa Istoka pozdravili – pobegli negde izvan Judeje i možda više nisu ni živi, jer se o njima kasnije ništa nije čulo. **13** Ipak, mora da je tu nečega bilo, jer je to tada pobudilo mnogo pažnje. Ali čudnovato, nekoliko godina posle toga sve je potpuno potonulo u more zaborava, tako da to danas više niko i ne spominje, pa zato nije ni vredno o tome dalje pričati. Simeon i Ana su bili dvoje poznatih starih zanesenjaka, koji su u hramu nekim dečacima davali mesijanske poruke jednim tako tajanstvenim glasom da su mnoge slabe roditelje sasvim zaludeli. **14** Kada je Bog Mojsiju na Sinaju davao zakone, tresla se gotovo cela Zemlja, a i događaji u pustinji trajali su punih četrdeset godina, pa je zato gotovo sav svet morao priznati Jehovinu svemoć. A kako će se tek pokazati Pomazanik (*Mesija*) Ima da se trese sav svet i to mnogo više. O Njemu je David pevao: "Načinite kapije široke i vrata sveta visoka da bi Car Slave ušao! Ko je taj Car Slave? To je Gospod jak i silan, Gospod moćan u boju! Načinite kapije široke i vrata sveta visoka da bi Car Slave ušao! Ko je taj Car Slave? To je Gospod Savaot, On je taj Car Slave!" [*Psalam 24*]. **15** Tako ti je to, moj mili dečake, sa onom vitlejemskom pričom u vezi očekivanog Pomazanika, koja je sada sasvim zaboravljena, a to ćeš, sigurno, i ti uvideti. Seti se samo kako ga je David najavio i šta treba da se uradi kad Car Slave iz neba bude došao Jevrejima, a i seti se: sve Jevreje će, sigurno više godina pre toga, podsticati veliki Proroci – kao što je Ilija, koji će onda ići pred Gospodom Slave – kako bi uradili onako kako je to veliki car David naložio i kako bi se pripremili za taj strašni dolazak svevišnjeg Boga. **16** Samo razmisli, mili dečake, i biće ti jasno da Jehova Savaot neće doći tako skromno u svet. Zato idi sad i ne pitaj više za takvo što!" **17** Tek na ovo sam dao gore objavljenju primedbu, koja je bogatog čoveka iz Vitanije podstakla da za Mene plati pravo na veliku raspravu kako bi Mi omogućio da stavim primedbe i kako bih mogao opširno da razgovaram o Pomazaniku iz Isaijinih spisa, jer on je bio jedan od retkih koji Cara Slave nije više očekivao u oluji i vetru, već poput Ilije blagim povetarcem.

3 Ko je devica, ko Emanuel? Dobro tumačenje jednog starešine

1 Kada sam tako dobio dovoljno prostora, na znak književnika da mogu početi da govorim i da pitam šta god hoću, a da će oni po dužnosti odgovarati, počeh opet sa postavljenim pretpitanjem i kazah: "Vaše naizgled sigurno postavljene reči ne

moгу more umiriti niti hućećim vetrovima zapovediti da ućute. Samo slep ne primećuje znakove ovog vremena i zato što je potpuno gluv ne ćuje moćnu tutnjavu groma povesti ovog najznamenitijeg vremena cele Zemlje. Već i Karmel i Sion pred prispelim Carem Slave sagibaju glave i Horiv iz svojih visina daje med i mleko, a vi, koji biste najpre o tome morali da znate i išćekujući narod da obavestite, ne znate ni slova." **2** Ovde svi razrogaćiše oći gledajući tako ćas u Mene, ćas se zgledajući između sebe, i ne znaše šta da Mi odgovore. **3** Malo posle toga reće jedan: "Hajde, govori ti dalje o tome šta znaš." **4** Ja kazah: "Sigurno znam šta znam, ali vam pitanje ne postavih zato da Mi objasnite ono što ionako već znam, nego samo da Mi pokažete ko je devica Proroka Isaije, od koje će se roditi Sin Svevišnjeg. Zašto će Mu dati ime Emanuel (*što znaći: Bog s nama*)? Zašto će jesti med i mleko da bi odbacio zlo, a izabrao dobro? Pa vi biste, kao knjićevnici, morali da znate šta Prorok podrazumeva pod bremenitom devicom, koja će roditi tog sina. **5** Ipak, mislim da u vitlejemskoj prići ima više nego što vi tvrdite i da je onaj braćni par još živ, tj. poznati tesar Josip iz Nazareta i devica kasnije venćana za njega zajedno sa sinom, koji je roćen u Vitlejemu – jer su mudrim posredovanjem tadašnjeg rimskog kapetana Kornelija izbegli svirepost starog Iroda i sada žive, sasvim zdravi i ćitavi, u Nazaretu u Galileji. **6** To znam Ja kao dvanaestogodišnji dećak, a vama, evo, koji sve znate, ovo je nepoznato – pogotovo što je Josip, kao jedan od najboljih neimara, svih ovih godina radio u Jerusalmu i što dobro poznajete i njega i njegovu ženu, koja je Jerusalmka i koja je do svoje ćetnaeste godine bila vaspitavana u hramu. Zar nije ona kćer Ane i Joakima, koja je, po vašim letopisima, na ćudnovat naćin došla na svet? Ana je već bila u godinama i bez ćuda se nije moglo zamisliti da zaćne. **7** Onaj braćni par zajedno sa novoroćenim dećakom živeo je odmah po bekstvu iz Vitlejema pune tri godine u Egiptu i to u blizini gradića Ostracine, na staroegipatskom jeziku Austrachina [*Austraćina*], što znaći: tvorevina užasa, dakle tvrćava koja je svim neprijateljima za vreme faraona donosila smrt. Kasnije su moćni neprijatelji staroga Egipta ovo mesto užasa, kao i mnogo šta drugo, osvojili i od nekadašnjeg mesta i tvorevine užasa ostalo je u našem vremenu samo staro, zakrćljalo ime, kojem su Rimljani, naravno, dali sasvim drugaćije tumaćenje nego stari Egipćani. **8** Ali nije Mi do toga, već sam ovo što Mi je poznato naveo samo zato da vam taćnije pokažem trogodišnje prebivalište ovog braćnog para. Otuda pak treba da su se, po jednom tajnom, višem nalogu, vratili kući u Nazaret, gde sada žive potpuno predani Bogu i u najvećoj mogućoj povućenosti, iako se o dećaku, koga i Ja imam ćast poznavati, prićaju mnoga ćuda. Pokoravaju Mu se ćak i stihije, a najdivljije životinje po šumama i pustinjama beže od njegovog pogleda više nego od hiljadu lovaca. U tom pogledu On je hiljadostruki Nevrod. I o ovome zaista ne znate ništa? Kažite Mi, sasvim iskreno i istinito, da li vam je zaista sve ovo nepoznato?" **9** Jedan starešina nešto malo bolje naravi reće: "Da, upravo smo o tome nešto naćuli, kao i to da je nama veoma poznati tesar sa svojom mladom ženom stalno nastanjen u Nazaretu. Ali da li je to ćudo od deteta baš isti koji se pre dvanaest godina rodio u staji, to mi ne znamo, a i veoma sumnjamo da je to on. I kako bi baš taj dećak mogao biti Prorokov Emanuel?" **10** Ja kazah: "Dobro, ali ako to nije On, odakle Mu onda moć koju ispoljava nad stihijama? I ko je Prorokova devica, ko Emanuel?" **11** Bogati ćovek iz Vitanije reće: "Ćujete, ovaj dećak je stvarno veoma pametan. Meni se u duhu ćini da je on ćak i jedan mali Ilija, koga ono ćudo od deteta

iz Nazareta šalje pred sobom da bi nas sve pripremio na ovde već prisutnog prorokovog Emanuela. Jer kada je neko od nas doživeo da, posle Samuila, jedan dvanaestogodišnjak ovako govori? Zato biste sa dečakom morali otvorenije da porazgovarate inače ga se nećemo rešiti. **12** Proroka ćete već morati da mu bolje objasnite i da ipak ispitajte šta je sa devicom Marijom, onom predivnom kćeri Joakima i Ane, koji su na kraju, posle smrti, sav svoj znatan imetak zaveštali hramu. Zapravo, hram ga je uzeo na silu kao platu za vaspitanje kćeri Marije, prisvojio ga kao imanje bez vlasnika. **13** Šta vi, dakle, sasvim otvoreno, mislite o onoj devici? Ako je verovati jednom Proroku, onda je vreme koje je on tačno naznačio upravo ovo sada, i sve čudnovato oko device o kojoj je reč ne može se više poricati. Ako tu zaista ima nečega, onda bismo svi mi očajavajuće pogrešili ako se ne bismo o tome detaljnije raspitali." **14** Rasrđeni starešina reče: "To ti ne razumeš, a da bi potpomagao dečaka, govoriš onako kako govori potpuni slepac o velikoj divoti boja." **15** Onda se Ja umešah: "Zaista je čudno da se gladnome čini da su svi gladni. Glup čovek smatra druge još glupljima. Za slepoga je svako ko oštro vidi, slep, a za gluvoga su svi drugi gluvi. **16** Da li ti, rasrđeni starče, misliš da osim tebe niko ništa ne zna? O, tu se veoma varaš. Gle, Ja sam samo dečak, a mogao bih ti mnogo toga ispričati i objasniti što je potpuno istinito i ispravno, a o čemu tvoja namćorska mudrost još nije ni sanjala. **17** Moj bogati Simon iz Vitanije je prošao Indiju, Persiju, Arabiju, Egipat, Rim i Atinu, pa zašto i on ne bi znao nešto o čemu nikad nisi čak ni sanjao? Ako je tako, s kojim pravom tvrdiš da on ništa ne zna? Ja ti kažem: On sasvim pravilno rasuđuje i stoga bi trebalo da uradite ono što od vas traži i zbog čega vam je zaista dobro platilo. **18** Ako gazda uzme slugu za neki posao, zar onda sluga sme da ne uradi ono za šta ga je gazda najmio? Ako to sluga neće ili ne može, onda će gazda, valjda, imati pravo da od lenjog i neveštog sluge zatraži da mu vrati novac. Vama se dobro platilo, ali vi nećete ništa da radite, ili ne možete; zar Simon onda nema pravo da od vas zahteva da mu vratite novac, koji vam je dao?" **19** Jedan ovde prisutan rimski poverenik i sudija, vičan svim pravima, reče: "Vidi ti ovog dečaka! Pa on je savršen pravnik i mogao bi odmah biti sudija u svim spornim pitanjima. Njegova pravna izjava je potpuno utemeljena u našem pravu i, ako Simon iz Vitanije to od mene bude tražio, moram mu, svakako, dati ono exequatur *[neka se izvrši]*." **20** Zatim dođe kod Mene i, milujući i grleći Me, reče: "Čuj, moj najmiliji kovrdžavi dečače, potpuno sam zaljubljen u tebe. Ja ću o tebi da se staram svim svojim bogatstvom i da te za nešto veliko vaspitavam." **21** Ja kazah: "Dobro znam da Me veoma ljubiš, jer u tebi kuca verno, dobro srce. Ali i ti možeš biti siguran da i Ja tebe veoma ljubim. A za Moj napredak ne treba da se brineš, jer je tu već Jedan koji se o tome brine." **22** Takođe Mi priđe Simon iz Vitanije i upita Me sasvim začuđeno: "Kaži mi, moj lepi, dragi i mili dečko, otkud znaš kako se zovem i gde sam sve već bio?" **23** Ja kazah: "O, tome nemoj da se čudiš, jer kada hoću bilo šta da doznam, takva je već moja priroda – znam. A kako to mogu, to ti još uvek ne bi mogao shvatiti. Ali vratimo se sada našem predmetu i devici. Hoćete li vi, sveštenici i književnici, tu stvar jasnije rasvetliti ili ne?" **24** Jedna od bistrijih glava među značajnim brojem starešina reče: "Da, da, neće se moći drugačije nego da dečaku natočimo sasvim čisto vino i da mu objasnimo njegovog Isaiju po nauci o saobraznostima [korespondenciji] Kabale i onda neće moći da vrda i da postavlja dalja pitanja." **25** Zatim se pojavi premudar književnik i reče: "Evo, najznatiželjniji dečače,

priberi se, čuj i shvati: Pod devicom Prorok nije podrazumevao neku devicu od krvi i mesa, nego samo nauku koju je Bog kroz Mojsija dao deci ovoga sveta. U najužem smislu ovu nauku i zakon predstavljamo mi, sveštenici, uživo. **26** A mi smo, budući živa Božja reč, ispunjeni najvećom nadom da će se ova nauka od nas izroditi u čitav svet i da će okrepiti neznabošce. Ova živa, istinska nada u nama – to je ta trudnoća device, na koju je Prorok mislio; a sin kojeg će roditi – to su svi neznabošci koji će prihvatiti naše učenje, i oni će onda reći, a tako će im biti i ime: Emanuel, tj. Bog jeste sada i s nama. To se već dogodilo pre nas, a sada se događa još življe i revnosnije. **27** A ovaj sin ješće med i mleko i na taj način odbaciti zlo i izabrati dobro. Pod medom Prorok je podrazumevao čistu ljubav i istinsko dobro iz nje, a pod mlekom mudrost Božju, koju čovek prima upražnjavanjem učenja i zakona i, ako čovek potpuno prihvati ljubav i mudrost Božju, onda slobodno, sam iz sebe prezire svako jako zlo i hoće i bira dobro. **28** Gle, moj dragi dečake, tako to stoji sa najdubljom mudrošću i istinom Prorokovih duhovnih reči, izreka i beseda; one jedino imaju dublji, duhovan smisao, koga iz prirodnih simbola i slika može pronaći jedino pravi književnik i to pomoću verne i istinske nauke o saobraznostima. Neposvećeni to ne može, a ako bi mogao, onda bi sve visoke škole bile suvišne i Mojsije ne bi imao potrebu posebno da postavlja sveštenike i književnike kako bi upravljali naukom i zakonima Božjim. Razumeš li sada ovo jedino tačno i pravilno tumačenje tvog Proroka, koga nisi shvatio?"

4 Nije li Pomazanik već došao?

1 Ja kazah: "Kako da ne, ovo što si sada veoma dobro objasnio, znao sam već odavno i, ustvari, samo si se bespotrebno trudio da Mi objasniš. Ali Ja ostajem pri svome i ne ispuštam iz vida devicu Mariju. **2** Zašto li Prorok reče *[Isaija 9:6-7]* "Rodi nam se dete, dade nam se sin kome je vlast na njegovim ramenima i On se zove: Divni, Savetnik, Silni, Junak, Otac, Večni, Mir, Knez. Da Mu vlast bude velika i miru da nema kraja na prestolu Davidovom i u carstvu njegovom; da ga učvrsti i ojača sudom i pravdom sada i večno. Ovo će učiniti revnost Gospoda Savaota." **3** Kakvo je to dete i kakav je to sin koji nam je dat? Da to, ipak, nije dečak koji se rodio u Vitlejemu u staji? Jer takođe stoji napisano: "U Vitlejemu u staji će se Jevrejima roditi car; taj će osnovati novo carstvo, kome večno neće biti kraja." Kako li ti, kabalisto, shvataš to sve?" **4** Zbunjeno pogledaše jedni druge i rekoše: "Ali otkud dečak ovako poznaje Pismo, kada postoji samo nekoliko prepisa, a potpunih ima možda deset i za svaki znamo gde je i nijedan neposvećeni ne može doći u njihovu blizinu? Samarićani imaju još jedan, jedanaesti, ali koji je potpuno pogrešan i sadrži mnoge dodatke, koji su jedino čisto orijentalско pesništvo." **5** Potom Me upita jedan zajedljivac: "Hajde, reci ti meni što ću te sada pitati: Gde i kada si ovako savršeno naučio Pismo, a pogotovo Proroke?" **6** Ja kazah: "O tome da Me pitaš imaš prava isto onoliko koliko i Ja tebe da pitam kako to da ti, kao sveštenik, Pismo još nisi naučio, niti u reči, a još manje u delu. Daj Mi odgovor na ono što te pitam i zašto ti je plaćeno, a o svemu ostalom imaš samo malo da se staraš ili nimalo, jer te nije koštalo ničega, niti truda, niti vremena, niti i najmanje brige ili bilo koje druge žrtve. **7** Uostalom, vama i vašoj školi ovde u Jerusalamu, izgleda, baš ni ne služi na čast kada vas začuđuje očito

obrazovanje nekog dečaka iz Galileje, pa tako pokazujete da su vaši dečaci tek nešto iznad životinjskog sveta." **8** Na ovu Moju žestoku primedbu rimski poverenik počeo glasno da se smeje, a ni Simon nije sasvim mogao da se uzdrži. Zajedljivo ode i u pozadini sede ozlovoljeno na klupu. **9** Zatim poglavar jedne sinagoge iz Vitlejema, koji je takođe bio prisutan, reče: "Već vidim da ću ovde ja morati da pomognem, inače nećemo izići na kraj sa dečakom. On sada ima pravo da nas ispituje nedelju dana i, voleli mi to ili ne, moramo da mu polažemo račune. Ako nam već sa pretpitanjem zadaje tolike muke, tek nam se valja pripremiti za sledeće i glavno pitanje. **10** Razuma ima dosta, zdravog humora takođe i zato s njim nećemo završiti dok god ne dobije što hoće. On bi, konačno, hteo da zna pravo stanje stvari o onom rođenju pre dvanaest godina, koje se dogodilo u ovčijoj staji u blizini Vitlejema, i ja mu ga mogu dati, jer sam još tada, kao i sada, bio poglavar tamošnje sinagoge."

5 Protivljenje poglavara sinagoge iz Vitlejema

1 Zatim se poglavar obrati Meni govoreći: "Jel' da, ti hoćeš od nas tačno da saznaš sve podatke i pojedinosti o onom znamenitom rođenju u Vitlejemu?" **2** Ja kazah: "I tog truda možeš sebe lepo poštediti, jer Mi je, kao nikom od vas, sve tako dobro poznato. Hoću od vas samo da saznam, posle svega onog što se dogodilo u Vitlejemu, da li, i u kojem odnosu, vi to vidite sa izjavama svih Proroka, a posebno sa proročanstvima Isaije. O tome se radi i ni o čemu drugom, Moje starešine." **3** Poglavar iz Vitlejema reče: "Da, ti moj dragi i mili dečače, vidi, ti od nas tražiš nešto što ti veoma teško možemo dati, izgleda nikako. **4** Istina, između Isaijinog proročanstva i onog rođenja pre dvanaest godina u Vitlejemu u staji – u jednom takođe od jednog Proroka označenom mestu – treba neminovno tražiti neku vrstu odnosa, a i nije teško pronaći je; ali koliko toga se već dogodilo od vremena Proroka, a od Emanuela, lično, još ni traga. **5** Judeja je već više puta bila, tako reći, bez vladara, a i neke druge device su gdegdje u Vitlejemu u kojekakvoj staji rađale dečkiće, katkad čak, makar i sasvim slučajno, i pod posve nesvakidašnjim okolnostima, koje pak nisu bile ništa drugo do puke prirodne pojave. **6** Slabi i sujeverni ljudi u prisustvu pohlepnih čarobnjaka iz Indije i Persije, i zvezdočaci, u kojima nikad nismo oskudevali, znali su tako nešto da iskoriste. Upoznati sa kazivanjima Proroka, koristili su ovakve posebne prilike i objavljivali slepim Jevrejima, ozbiljnim, proročkim izrazom lica, kako je sada njihov očekivani Pomazanik nepogrešivo došao u svet. **7** Ali vreme, koje neumoljivo uništava sva ljudska dela i kazivanja, potomke je ponovo urazumilo. Sve potonu u bezdan velikog zaborava i do nas ne dođe ništa drugo do prazno i veoma zamršeno kazivanje. Priče Proroka su tajnovite slike, zbog kojih će ljudi još dugo lupati glavom, ali teško će neki narod na ovoj Zemlji doći do rešenja. **8** Vidi, moj mili dečače, isto je i sa onim rođenjem od pre dvanaest godina u Vitlejemu, meni dobro poznatom mestu, koje, upravo zato što su ga Proroci tako izvikali, stalno obleću nekakvi čarobnjaci, vidovnjaci i zvezdočaci ne bi li se dogodilo nešto iz čega bi mogli izvući neku korist. Tako su i rođenje od pre dvanaest godina jedva dočekali. **9** Ona tri čarobnjaka iz Persije svoj put sigurno nisu prešla za badava, jer, dobro mi je poznato, zbog njihovih devici uručenih poklona kao uzdarje od pastira dobili su gomilu ovaca, teladi, krava i volova. No,

dvanaest godina je prošlo i tu priču više niko i ne spominje. **10** Ni malo me ne čudi što nam je baš ti iz zanesenjačke zemlje Galileje opet navodiš, jer Galileja je oduvek bila zemlja zanesenjaštva i iz tog razloga je još od starina važila kao zemlja iz koje nikad ne može iznići pravi Prorok. **11** Ovim sam, moj mili dečko, mislim, i na tvoje takozvano pretpitanje sasvim odgovorio. Može biti da će jednom Jehova, sada pritešnjenim Jevrejima, probuditi nekog junaka, koji će ih, opet, učiniti slobodnim narodom, ali sada, po sasvim prirodnom stanju stvari, za to ne postoje ni najmanji izgledi? **12** Kako li bi morao izgledati taj junak, koji bi se mogao suprotstaviti ogromnoj rimskoj sili, i odakle bi došao? To će se možda dogoditi tek za hiljadu godina, kada, slučajno, sve velike svetske sile, kao i Rim, postanu labave i slabe, ali za to još dugo nema nikakvih izgleda i pretpitanje, kojeg si se dotakao ide, po svemu sudeći, u vetar, što će reći: ono ne znači ništa i prelazi u potpuno ništa. Da li ti je sada jasno tvoje pretpitanje?" **13** Ja kazah: "Da, da, ako sve uzmeš po meri ovoga sveta, onda valjda i imaš pravo. Ali ovde treba da se uzme duhovno merilo, o kojem ti, izgleda, nemaš neku zamisao i tako celom tvojom iskustvenom pričom na kraju u odnosu na moje pretpitanje nisi rekao ništa. **14** Jer kada dođe Pomazanik, neće osnovati neko svetovno carstvo na Zemlji, nego samo duhovno i ovome carstvu večno neće biti kraja, kao što je to o Pomazaniku prorokovao Isaija. **15** A šta je to duhovno carstvo na Zemlji? To nije carstvo koje će se spolja videti, nego to čovek mora u sebi da otkrije i onaj koji dospe u ovo istinsko, Božje carstvo na Zemlji među ljudima, biće uistinu živ i večno neće ni videti ni osetiti smrti, kao što su to prorokovali Danilo, David i Isaija. **16** Ako sa očekivanim Mesijom stoji ovako i nikako drugačije, zašto bi onda ono divno rođenje u Vitlejemu bilo tako beznačajno? **17** Bog je pred ubilačkom rukom Iroda čudesno sačuvao ono dete i ono živi danas, svakako, veoma povučeno, i kad god je potrebno zapoveda svim stihijama takvom snagom kakva je moguća samo jednom Bogu. Niko se pred Njim ne može sakriti, a ako se On pred drugima sakrije, ne može Ga niko naći sve dok Sam to dobrovoljno ne dozvoli. **18** Nikad nije učio čitati i pisati, a ipak ne postoji pismo u svetu koje ne bi znao čitati. Piše na svim jezicima i vičan je svim umetnostima koje postoje. Ima moć pred kojom se gore tresu i moćni kedrovi sagibaju svoje vrhove do zemlje, a čak kao da se i sunce i mesec i zvezde pokoravaju njegovoj volji. Što ovde govorim, nije nikakvo preterivanje, nego čista i doslovna istina. **19** A ako je tako i nikako drugačije, onda Ja, ipak, mislim da bi sa vaše strane bilo vredno pažnje da se o tome tačnije raspitate i pogledate kod Proroka da li se proročanstva Isaije podudaraju sa roditeljima deteta, sa detetom lično, sa njegovim rođenjem, sa mestom rođenja, sa vremenom, sa njegovim sadašnjim prebivalištem i sa još nekim znacima, koje je do sada davalo od sebe. **20** Ova, svakako, ne baš beznačajna stvar ne bi trebalo da ostane toliko nezapažena od vas sveštenika, mudraca, književnika i narodnih starešina, jer vi zauzimate takva mesta u narodu da narod s punim pravom očekuje da ga vi obavestite o dolasku svog obećanog Pomazanika. Ja govorim jer imam skupo plaćeno pravo i niko nema pravo da Me učutka. Evo, ovde stoji rimski sudija, kome jedino pristoji takvo pravo." **21** Uopšte se ne bih pozvao na sudiju da Me u toku Mog govora nije opomenuo neki stari, oholi farisej rekavši kako su to stvari o kojima jedan bezobrazan čuvar svinja iz Galileje uopšte nema pravo da sudi. **22** Ali sudija, koji je bio sasvim na Mojoj strani, ozbiljno opomenu njegovu grubost i zapovedi mu da se tako prostački i zapovednički u njegovom prisustvu više ne

pojavljuje. Jer Moja obaveštenja o onom čudu od deteta iz okoline Nazareta i za Rimljane su veoma važna i to mnogo važnija od njihovih sasvim izlizanih i već veoma otrcanih čivutarija. On reče farisejima sasvim otvoreno u lice: **23** "Vašoj nauci je potreban, kao nijednoj drugoj na celoj dalekoj Zemlji, jedan potpuni preobražaj, inače se, zaista, neće održati sledećih pedeset godina. Jer kako sada stoji sa vašom naukom i bogoslužjenjem, prema tome su rimske bahanalije pravo sunce, premda su, kao obožavanje jednog višeg, Božanskog bića, prava nakaza čovečijeg uma. **24** A ti, mili dečache, nastavi da govoriš tako odlučno. Ne sme ti se ništa nažao učiniti, jer u tebi, izgleda, ima više razuma nego u celom ovom hramu. Zato samo napred, moj mili dečache."

6 Mišljenje mladog Levita. Prezriv govor jednog prvosveštenika

1 Jedan mladi farisej, koji je još bio Levit, istupi zamolivši da i on kaže nekoliko reči. Sudija mu odobri rekavši da govori mirno i razgovetno. **2** Onda Levit uze reč i počeo govoriti: "Ja sam poreklom iz Galileje i to iz blizine Nazareta. Sada se prisećam da sam nešto čuo o onom čudu od deteta o kome nam je ovaj dečak, izgleda, dao korisna obaveštenja. Zapravo, ne mogu da tvrdim da sam ga lično upoznao, ali sam mnogo toga o njemu čuo. **3** Raspitivao sam se koliko god je bilo moguće o njegovim roditeljima i saznao da je njegov otac tesar po imenu Josip, da se njegova druga žena zove Marija i da i jedno i drugo potiču u prvoj liniji od Davida. A koliko znamo, obećani Pomazanik treba da bude Davidov potomak? A to bi, izgleda, moglo da se složi sa proročanstvom. **4** Ja sam, dakle, mišljenja da je vredno truda da se ova stvar, koja se pogotovo nas Jevreja tiče, nešto bolje proveriti. Ipak, ja tu nemam ništa da nalažem, nego samo u svoj poniznosti da dam svoje mišljenje jer to vidim kao ličnu obavezu. Sve drugo se tiče samo visokog Saveta hrama. Ja sam u svoj poniznosti ovo samo napomenuo." **5** Odmah se podiže jedan prvosveštenik i reče: "Šta će hram na izjavu nekog suludog dečaka? Ovde hramu moraju da se daju mnogo veći dokazi. Ovakvih priča je oduvek bilo u narodu, čak su se događala i prava čuda, ali kasnije se, ipak, nekom Pomazaniku nije moglo ući u trag. **6** Koliko ima vremena od kada je prvosveštenik Zaharija upravljao hramom? Njegova žena, Jelisaveta, mu je tek u dubokoj starosti rodila sina, a to mu je predskazao anđeo dok je žrtvovao u hramu. Međutim, Zaharija nije mogao verovati rečima anđela jer je njegova žena već bila veoma stara, i pošto nije verovao, bio je kažnjen postavši nem. Ali kada su mu jednog dana u hram doneli vest da se njegova žena porodila i kada ga zapitahu kako će se zvati sin, jezik mu se odveza te reče: "Jovan!" I gle, to beše baš ono ime koje mu je, deset meseci ranije, dao anđeo Gospodnji. **7** A Zaharija bejaše još upitao anđela: "Šta će od deteta biti? Dozvoli mi da saznam volju Gospodnju." **8** A anđeo reče: "On jeste onaj o kome Isaija prorokovaše: On će biti glas jednog propovednika u pustinji: Pripravite put Gospodu i poravnajte staze Njegove! Sve doline neka se napune a sve planine i gore neka se ponize, što je krivo neka se ispravi a neravnine neka budu ravan put! I sve telo videće Spasitelja Božjeg!" **9** Ali ipak smo malo bolje ispitali ovu priču i ubrzo pronašli da je vlastoljubivi Zaharija, uz tajnu pomoć Esea [Eseja], hteo da osnuje naslednu dinastiju; pa ga je zato i zahvatila ruka pravde i za takav prestup kaznila smrću. **10** Šta je, dakle, sada sa onim pomazaničkim maštarenjem? Niko

to više ni ne spominje. Sve je to pred hramom, kojeg je Jehova za sve vekove posvetio, isparilo kao nekakva baruština pred silnim sunčevim zracima. A ipak je ova priča potekla lično od prvosveštenika. Ali pošto bejaše koristoljubiva i pretijaše svetinju Božju da opogani, tako ni Gospod nije oklevao da ovaj greh na vreme kazni. **11** A kada je tako skončala čak i prvosveštenikova priča, šta će tek biti sa onom Josipovom, iza koje se ne krije ništa drugo do nekakva esenska prevara ili indijska magija. Neka samo dečak pred našim svevidećim očima pokaže njegova čuda, a mi ćemo ih već objasniti glupavom narodu i razotkriti njihovog tobožnjeg Pomazanika. **12** A kada Pomazanik stvarno bude došao, najpre će se na nebeskom svodu pred očima celog sveta obznaniti veliki znaci. Tek tada će veliki Pomazanik, sa svom nebeskom silom, doći da izbavi svoj narod iz ruku neznabožaca. Onda će On biti velik Gospodar i car nad svim zemljama sveta, a mi, deca Avrahamova, bićemo večno njegov narod. **13** Ko to o dolasku Pomazanika zna, kao što to mi znamo iz knjiga starih proročanstava, tome ne može ni u snu pasti na pamet da će Bog, koji se uvek pokazivao na tako veličanstven način, sada doći tako neupadljivo kao slab i smrtni čovek, a kamoli kao vanbračno dete. **14** Kao da ne znamo da je Joakimova kći Marija ostala u drugom stanju pre nego što ju je Josip u hramu venčao. Zar nije tako bilo da je ova gospođica najpre samo nege radi bila kod Josipa, inače poznatog neimara iz plemena Davidovog. I samo da ga ova neprijatnost ne bi upropastila, savetovano mu je da je uzme za ženu pre nego što ova stvar postane poznata narodu i da tako zбриše sa sebe ljagu. **15** Ali kako god bilo, onaj dečak ostaje vanbračan, i zato je utoliko manje moguće da ikada postane Pomazanik, makar bio u stanju da svojim čarobnjačkim smicalicama premesti sve bregove. **16** Pa valjda će svako, čak i onaj najgluplji, prema tome kako stoje stvari, uvideti šta je moguće, a šta nije i ne sme biti."

7 Moć čudnog dečaka iz Nazareta

1 Sudija Mi reče: "Pa šta kažeš ti, mili dečake, na ovaj, ipak, veoma ubedljiv prvosveštenikov govor?" **2** "Šta drugo da kažem do: Ili ima on pravo, a Prorok laže i time nema pravo, ili se laž vraća prvosvešteniku, a Prorok, ipak, ima pravo. Ali obojica nikako ne mogu biti u pravu jer prvosveštenik je upravo tvrdio suprotno onome što je Prorok o dolasku Pomazanika prorekao. **3** Prorok kaže: "Gle, devica" – znači ne žena – "je bremenita i rodiće sina i nazvaće Ga Emanuel", tj. Bog sa nama. Kako onda prvosveštenik može tvrditi da će Pomazanik doći samo sa veličanstvenim znacima na nebu kao svemoćan junak i već ustoličen car nad svim narodima, a uz to još sa najvećom nebeskom slavom i sjajem. Ako bi zaista tako bilo, šta bi od toga imali siromašni i slabi ljudi, i zar ih ovi užasni događaji ne bi prestravili? **4** Ja čak tvrdim da bi takav Pomazanikov dolazak i gospodi iz hrama bio vrlo neugodan i da bi im ipak bio draži ovaj jednostavni i u najvećoj meri skromni, kakav je Prorok Isaija opisao. **5** Ali prvosveštenik je upravo bio mišljenja da je ona čudna Zaharijina priča (onog Zaharije koga je zadavila sveštenička ruka između žrtvenog oltara i Svetinje nad svetinjama) završena i da niko na to više ne pomišlja. **6** Ja pak kažem da ste se tu prevarili i da će tek doći vreme kada će taj isti Jovan kao silna munja udariti među vas i održati vam strašan sud. Njegove reči će za vas biti oštrije od najoštrijih strela. **7** A pred još strašniji sud će vas izvesti

onaj dečak iz Nazareta kada vam bude pokazao svoju punu Božansku slavu, ali ipak ne na vaskrsenje, nego na vašu propast." **8** Ovde se prvosvešteniku ispuniše oči besom i reče: "Odakle ti to znaš, ti bezumni dečake? Ko ti je tako pomutio razum i ko si ti da se usuđuješ da nama tako nešto tako drsko kažeš u lice?" **9** "Ja sam koji jesam, a odakle sam došao, to ste zapisali. Što pitate dalje ko sam i odakle sam? A ionako sam vam već rekao da sam iz Galileje, iz Nazareta, i zato dobro poznajem dečaka o kome je reč, i nisam toliko glup da ne bih znao razlikovati dela nekog čarobnjaka, makar došao i iz Indije, od dela čudnog dečaka. **10** Neka mi neko od vas od gline napravi dvanaest vrabaca i oživi ih samo rečju tako da polete i sa drugima stanu tražiti hranu. **11** Ko od vas može dečaku koji je pao s visine i potpuno se razbio samo jednom rečju, u trenu, povratiti život i telesno ga potpuno izlečiti. **12** Ko je od vas sposoban da zapovedi gromu da udari tamo ili ovamo te ubije hijenu, koja je nekoj ženi ukrala jedino dete i s njime požurila ka šumi. **13** Ko od vas može, kao onaj dečak, zapovediti mirnom noćnom vetru da postane oluja u prilici kada je horda ubica i razbojnika, njih dvesta do zuba naoružanih, približavajući se noću na velikom brodu Kapernaumu zapretila okolnim mestima? **14** Taj isti dečak, koji se tada sa svojim ocem nalazio upravo u Kapernaumu, spasao je celo mesto, jer na njegovu reč podiže se iznenada jedna od najstrašnijih oluja i odnese brod brzinom strele daleko od obale, gde od moćnih udaraca talasa bi uništen i potonu sa svih dvesta razbojnika. **15** Ova i mnoga druga dela činio je ovaj dečak na stalnu dobrobit čovečanstva i još se nije čulo da je zato od nekog tražio bilo kakvu nagradu. Da to nisam izmislio, može vam posvedočiti ceo Nazaret i Kapernaum. **16** Ako je tako, da li je onda onaj dečak naprosto na brzinu naučen čarobnjak, ili da li sve to čini silom Božjom, koja se u njemu nalazi u izobilju? Hajde, objasnite Mi vi po vašoj mudrosti na koji način dečak to čini. **17** Na Moje pretpitanje ste loše odgovorili. Videćemo sada, kakav ćete odgovor dati na ovo glavno pitanje, a onda ćemo se vratiti na pretpitanje i učiniti ga glavnim. Ali govorite brzo, jer noć se spušta, a valja nam se i na večeru osvrnuti."

8 Prvosveštenikova pretnja i opomena rimskog sudije

1 Prvosveštenik reče: "Ako onaj dečak bez našeg znanja i dozvole svojevoljno čini takva čuda, onda je jasno kao dan da ga je zaposeo Veelzevul, poglavar svih đavola. Božjom silom ovako nešto nije izvodivo izvan hrama. Jer kolika je moralna čistota potrebna da bi neko dobio takvu božansku moć, što je pak, po učenju Mojsija i svih Proroka, jedino moguće u Svetinji nad svetinjama. **2** Ko to zna iz Svetog pisma, tome je potpuno jasno šta se to tamo događa. Čak je i neizbežna obaveza hrama da takvu decu i ljude po svaku cenu istrebi sa lica Zemlje. I ako bi se, posle naših daljnjih istraživanja, ispostavilo da je onako kao što si rekao, onda će i onaj dečak kao saveznik Veelzevula biti zbrisan sa lica Zemlje." **3** Sudija reče: "To je, izgleda, bio vaš raniji običaj, ali od kada smo mi Rimljani vaši gospodari, teško da će se tako nešto ponoviti. Jer mač pravde je isključivo u našim rukama i ko ga god bude podigao svojevoljno, bez našeg znanja i volje, s njim ćemo bez razlike na stalež postupati kao sa pobunjenikom i ubicom. **4** Ali upravo sam od dečaka, kao i od tebe lično, saznao da ste u vašem bezumlju ubili čak i jednog prvosveštenika, uz to još i u hramu, jer je tvrdio da je imao neko viđenje. Izgleda da je to pobudilo

vašu moćnu ljubomoru a to je bilo dovoljno za odluku da ga smaknete sa ovog sveta. To se dogodilo pre dvanaest godina, znači pod našom vladavinom. **5** Ovaj slučaj će biti tačnije ispitan i ko zna, možda ćete pre vi okusiti mač rimske pravde nego onaj dečak vašu osvetu? Kažem vam, hramovnici, pozivajući se na svoju službu i vlast da ću mačem kazniti svakoga ko bi se ma i izdaleka usudio da onom dečaku učini nešto nažao. Dalja objašnjenja nisu potrebna." **6** Prvosveštenik reče: "Ali mi imamo carevu reč, kojom nam je osigurano pravosuđe hrama i ne može ga dotaknuti ni jedan svetovni sudija." **7** Sudija reče: "Znam tačno koliko se to vaše pravo proteže. Vi možete sprovoditi mudru stegu, ali od toga do ius gladii [pravo mača] je velika i široka provalija. Teško svakome od vas koji je prekorači." **8** Prvosveštenik reče: "A šta je sa vlašću Iroda, koji je tetrarh i u Galileji? Zar on nema ius gladii?" **9** Sudija reče: "Irod je zajedno sa ostalim kneževima u jevrejskim zemljama vazal i njihovo ius gladii je ograničeno jedino na njihove slugu i robove. Ako bi s njima svirepo postupali – na šta imaju plaćeno pravo od po deset godina – onda će ubrzo ostati bez slugu, jer mi nikog ne prisiljavamo da kod njih služi. Zato im baš mnogo ni ne vredi njihovo skupo pravo, utoliko manje što svaki njihov sluga, osim nekoliko robova, može napustiti službu kad god želi i od tog trenutka više se ne nalazi pod pravosnažnošću takvog kneza, nego pod našom." **10** Dalje, imaju pravo da nameću poreze koji im pripadaju i da ih, u slučaju potrebe, silom potražuju, ali bez ius gladii; za primenu sile treba naša dozvola i moraju za nju da plate. **11** To su prava tvoga Iroda kao i svakog drugog vazala. Sve iznad toga jeste strogo kažnjiv zločin, i to već pri prvom prestupu gubitkom vazalnog odnosa. **12** Ako misliš da uz pomoć Iroda sudski goniš onog dečaka, onda si u velikoj zabludi jer Irod će već znati da se čuva da ne prekorači svoje pravo. **13** A ovaj dečak ovde nalazi se sada i pod mojom zaštitom, pogotovo mu sada dajem puno pravo da vas muči svakojakim pitanjima i neću odstupiti sa njegove strane, jer u njegovoj duši i umu ima više zdrave mudrosti nego u svima vama i u svoj ovoj vašoj svetinji. A sada, moj najmiliji i najdraži dečake, možeš opet govoriti jer sam ti napravio prostor."

9 Isusovo obećanje rimskom sudiji i prvosveštenikov gnev

1 Ja ljubazno pogledah rimskog sudiju i kazah: "Istina, ti si mnogobožac, ali si pravedan i dobroga srca i zaista, kada dođe istinsko Božje carstvo ljudima na Zemlji, nećeš u njega kao poslednji ući zajedno sa svim svojim domom. A ko tamo bude primljen, biće blažen i večno neće videti smrti." **2** Sudija reče: "Kako li mi možeš dati takvo obećanje?" **3** Ja kazah: "Ništa lakše nego to. Pa Ja ti kažem da onog čudnog dečaka veoma dobro poznajem i da sam Mu najprisniji drug. Zato te neću zaboraviti i On će te blagosloviti i Njegov blagoslov neće biti uzaludan." **4** Ovde se prvosveštenik rasrdeno podiže i reče: "Je li onaj dečak Bog kada blagosilja kao neki Bog? Zar ne znaš da jedino Bog može blagosiljati kao i Njegov prvosveštenik po nalogu Božjem triput u godini? Šta onda pričaš da i onaj dečak može nekog blagosiljati kao i njegov ceo dom? Kakvi su to učitelji kod vas kada njihovi đaci brbljaju takve gluposti?" **5** Ja kazah: "Najpre, vi lično ste nama poslali takve učitelje, pa ako đaci brbljaju kojekakve gluposti, onda se to očigledno vraća vama, te tako jedna glupost stvara drugu. Ali ako je glupost što sam rekao o čudnom dečaku, naime, da blagosilja one koji su mu pravi prijatelji, zašto onda vi naučavate da roditelji

svagda treba da blagosiljaju svoju decu a deca roditelje? **6** Noje zaista nije bio Bog, a ipak je uspešno blagoslovio svoja dva sina, koji su mu pokrili golotinju. Takođe stari slepi Isak nije bio Bog kada je blagoslovio Jakova i dao mu nadimak Izrael, što znači: "Od tebe neka iziđe narod Božji". Ili, možda, ovaj blagoslov nije bio uspešan? **7** Ali budući da nadmeno rasuđuješ i pitaš da li je onaj dečak Bog, šta ćeš reći ako ti kažem: Da, On jeste, i to očito sa više prava nego što o vama piše: "Gospod Jehova Savaot reče svojim Bogovima". A kada ste već vi, uobraženi, Bogovi, zašto to onda ne bi bio onaj dečak, koji je obdaren i nadahnut tolikim istinskim Božjim osobinama i još potiče u prvoj lozi od Davida. **8** Jer ko Božju reč čuje te čini po njoj, Božju reč ima živo u sebi i u svem svom biću sam je postao živa Božja reč, a to znači da u duhu jeste od Boga. Kada je tako, ko potom može tvrditi da ceo čovek nije od Boga? A ako je čovek svim svojim bićem postao živa Božja reč, potpuno ispunjen duhom Božjim, zar nije onda Bog? Jer suštinsko Božansko je svugde, pa utoliko pre i u čoveku." **9** Prvosveštenik reče: "Kakvu li si opet grdnu, bogohulničku glupost izbrbljao? Pa tako može samo govoriti potpuna budala. To je bezumno trabunjanje, kome se vidovit mislilac mora glasno nasmejati." Potom prvosveštenik počeo grohotom da se smeje. **10** Ali Ja kazah: "Šta ti to nazivaš glupošću? Ako je to glupost, onda je vi, prvosveštenici, starešine i književnici, sami pravite i širite, što mogu odmah i da dokažem." **11** Prvosveštenik: "Kako li ćeš nam ti, drski čuvaru svinja, to dokazati?" **12** Ja kazah: "Donesite mi ovamo narodni veroudžbenik." **13** Prvosveštenik: "A šta ćeš s tim?" **14** Ja kazah: "To ćeš već videti. Najpre da mi se donese knjiga." **15** Knjigu donesoše i prvosveštenik reče: "Ovde je, šta ćeš sad s njom?" **16** Ja kazah: "To ćeš sada videti." Otvorih knjigu i zamolih rimskog sudiju da glasno pročita jedno mesto. On to učini sa vidljivim zadovoljstvom: **17** "Ko Božju reč čuje te čini po njoj, Božju reč ima živo u sebi i u svem svom biću sam je postao živa Božja reč, a to znači da u duhu jeste od Boga. Kada je tako, ko potom može tvrditi da ceo čovek nije od Boga? A ako je čovek svim svojim bićem postao živa Božja reč, potpuno ispunjen duhom Božjim, zar nije onda Bog? Jer suštinsko Božansko je svugde, pa utoliko pre i u čoveku." **18** Zatim rimski sudija nastavi: "Pa, to su u dlaku iste tvoje reči, koje je uvaženi sveštenik upravo protumačio kao glupost čuvara svinja. Ova priča, kako primećujem, počinje da biva sve zanimljivija. Zaista sam radoznao, šta će od svega ovoga biti."

10 Neuspeo pokušaj jednog književnika da opravda prvosveštenika

1 Na ovo, prvosveštenikovo lice poprimi veoma mračan izgled. **2** A Ja kazah: "De, ti mudrača i poglavaru hrama, zar ovim nisam najočiglednije dokazao da ako je ovo što sam upravo rekao glupost, a nije, vi sami pravite i širite gluposti? Ako sam govorio neistinu, možeš Mi odmah udariti šamar za Moju drskost. Ali teško ćeš to učiniti, zato što ne možeš proglasiti glupošću što stoji u vašem narodnom veroudžbeniku. A sada bih, ipak, od tebe hteo da znam razlog kojim si to uradio? Ja sam govorio, sad govori ti." **3** Prvosveštenik poprimi u licu smešan izraz i zbuni se toliko da ne uzmože da izusti ni reč. **4** Ali se jedan drugi književnik podiže i reče: "Njegovo visoko preosveštenstvo samo je htelo da te postavi na žestoku kušnju da vidi jesi li čvrsto upućen u narodni veroudžbenik jer si ga i sam naveo u svoju korist. Ali ostavi to i hajde da nas dvojica

popričamo o nečem sasvim drugom. Jer od ovog natezanja na kraju ipak nema nikakve koristi." **5** Ja kazah: "Gle, kako bi hteo da budeš pametan, kada bi mogao. Hteo bi da iščupaš prvosveštenika iz đubreta u koje se preko ušiju i očiju uvalio, ali to sada više ne ide. **6** Naravno, znam da Mi neće reći zašto je nazvao glupošću što bi kao prvosveštenik prvi morao znati da stoji u narodnom veroudžbeniku i to pred svačijim očima. Dakle, pošto to nije znao, nazvao je Moje reči glupošću, a ipak je on i prvosveštenik, i književnik, ujedno i starešina. **7** Jedino zanimljivo u celoj ovoj stvari jeste to kako se u ovom današnjem vremenu može postati i biti prvosveštenik i uobražavati ispunjenost Duhom Božjim, a ne poznavati Reč Božju čak ni spolja. Zar nije propis da svaki prvosveštenik, koji sedi na Mojsijevoj i Aronovoj stolici, u potpunosti poznaje Sveto pismo i da svakome ko u bilo čemu ima neku sumnju pruži sasvim ispravno tumačenje? **8** Ali kakvo objašnjenje da pruži onaj koji ne poznaje čak ni sadržaj kratko sročenog narodnog veroučenja te postaje predmetom smeha i pravedne ljutnje pred vernim i revnosnim Jevrejinom tako što sopstvenim neznanjem naziva glupošću što bi iz narodnog veroudžbenika morao znati svaki jevrejski dečak, inače ga nijedan pošten majstor neće primiti na zanat." **9** Tu Me jedan drugi starešina opomenu da promislim ko je i šta jedan prvosveštenik. **10** Ali Ja kazah: "Ako govorim punu istinu, da li ikada mogu uvrediti dobronamernog čoveka? Kažite sami, zar ovo što sam rekao ne stoji u Mojsijevim spisima? I zar sve ovo nije tako kao što jasno pokazuje? **11** Nažalost danas niko ne dospeva do visokog položaja zbog svojih duhovnih sposobnosti, nego samo zbog svog svetovnog bogatstva, i na tom položaju obično postaje duhovno još siromašniji, ali zato imućniji. Ali kažite i sami da li to i pred Bogom ispravno. **12** Onda ni nije nikakvo čudo što je tako teško da se dobije neko obaveštenje o dolasku obećanog Pomazanika kada oni koji bi o tome najviše morali znati Sveto pismo poznaju koliko i oni koji uopšte nemaju pojma da postoji neko Pismo napisano iz Duha Božjeg kroz Mojsija i druge Proroke, a ipak sede veoma visoko i udobno na Mojsijevoj stolici. **13** Oni sami o Bogu i Njegovoj reči ne znaju ništa, a kamoli o Jehovinoj živoj reči u čoveku, kroz koju bi sami trebalo da postanu Bogom po njihovim sopstvenim načelima. Šta kažeš ti, rimski sudijo, kao mnogobožac na takvo stanje stvari?" **14** Sudija reče: "Potpuno ti mogu dati za pravo. Jer ovde između četiri zida i u ovoj zatvorenoj dvorani možeš govoriti što ti je na jeziku, jedino bi to pred narodom, javno, bilo veoma neprikladno, čak i loše, ali ti to nećeš ni učiniti jer si i suviše pametan dečak i možeš predvideti loš ishod. Sada idemo na večeru. Ti i Simon ste večeras i sutra moji gosti." Zatim sudija prekinu sednicu i sazva je za sledeći dan. **15** U neposrednoj blizini hrama nalazio se velik konak, tamo smo večerali i ubrzo otišli na počinak. **16** Ovaj konak je takođe pripadao hramu i sluge hrama su ga opsluživale. Ko bi god od putnika ostao tamo, njemu se računalo kao da je ostao u samom hramu. Zapravo, moglo se ostati i u hramu, ali je valjalo dvostruko platiti, a ne bi se dobilo ništa osim hleba i vode. Znači, kada se kaže da sam bio tri dana u hramu, onda se mora uračunati i ovaj konak. **17** Nama trojici je u konaku bilo sasvim dobro, svako je dobro i slatko spavao.

11 Noćno savetovanje hramovnika

1 Ali hramska gospoda nisu imala tako mirnu noć, jer sam Ja hteo da ova samoživa i vlastoljubiva vrsta ljudi bude svačim zaplašena. Prvosveštenik od jeda, ljutine i straha nije mogao ići da spava, jer ga je iznad svega bolelo to što Me rimski sudija, kao uvaženog gosta, poveo sa sobom. Slao je i svoje uhode u konak kako bi mu javili šta pričamo. Ali mi nismo pričali ni o čemu te se nismo odavali. **2** No utoliko više hramovnici brbljahu i savetovahu se kako da Me sledećeg dana kojekakvim pitanjima potpuno zbune. Samo mladi Levit, koji je imao nameru da postane samostalan farisej i starešina sinagoge i koji je na svojim putovanjima mnogo toga video i saznao, reče starešinskom zboru sasvim otvoreno u lice: **3** "Sa ovim dečakom svi vi nećete izići na kraj. U Nazaretu sam o njegovoj rečitosti, zaista, čuo čuda i ne postoji niko ko bi ga u tome nadmašio. Kažem vam sasvim otvoreno: Ovaj dečak ume tako da govori, a njegov drug ima tako jaku volju da bi mogli da potčine sav svet. S njim smo se uvalili u grdne nevolje i nećemo se izvući bez posledica. **4** Moje mišljenje, koje svakako ne mora biti merodavno, je sledeće: Treba ga ostaviti pri svome da je ono čudo od deteta, možda, Pomazanik ili da će vremenom postati, jer proročanstva, izgleda, ukazuju i na to i na ovo vreme. **5** Ma koliko mu se protivili, nećemo stići daleko, a razljutiti ga pretnjama, mislim, bilo bi čak i pogubno, jer on zna sve u tančine, a, izgleda, da mu i naše najveće tajne nisu nepoznate. **6** Odneo vrug šalu ako bi pred Simonom i rimskim sudijom počeo trtljati o našim posebnim tajnama. Prema tome, treba biti veoma pametan, ostaviti ga pri svome, čak ga i učvrstiti, a ne odvrćati od njegovih zamisli. **7** Šta nam je stalo do toga, nama koji smo odavno odbacili predmete vere, da li je neko Pomazanik ili ne? Bolje je biti mudar i vladati na račun slepih i glupih ljudi i tako lagodno živeti, nego sebi pripisivati nekakvu moć, koju na kraju ni nemamo, a uz to još strepeti i nepotrebno brinuti. **8** Ionako smo se juče zbog naše oholosti preračunali sa Rimljaninom pa nas i Zaharijina priča može još i skupo stajati. Jer nije se šaliti sa neznabošcima. Ako prema dečaku ispoljimo ma i najmanju grubost, odmah ćemo se naći u pravoj, vreloj rimskoj čorbi. **9** Budimo zato prepredene, pametne lisice, ispravimo koliko moguće jučerašnju grešku i mogu se kladiti da će Rimljanin sasvim zaboraviti onu priču, inače, ne bude li tako, odmah će je upotrebiti protiv nas kao oštro oružje. Šta vi mislite o ovom savetu?" **10** Stalno budni prvosveštenik reče: "Jest, jest, slažem se s tobom, to bi, valjda, bilo najbolje. Moramo dečaku odgovarati, jer smo to skupo naplatili. Samo sam mišljenja da mu odredimo neki drugi zbor, koji će mu biti naklonjeniji nego mi juče. Šta mislite?" **11** Mladi govornik reče: "Ja nisam tog mišljenja. Drugom zboru bismo teško objasnili koga ima pred sobom. Mi ga sada poznajemo, znamo šta zapravo hoće i zato ćemo mu lako odgovarati. Neki drugi bi u njega blenuo kao tele u šarena vrata pa ni pored najbolje obaveštenosti ne bi znao ni napred ni nazad. **12** A ima još nešto veoma važno: Jesmo li sigurni da se dečak neće zainatiti upravo na nas? Onda bismo mi, na zahtev Simona i rimskog sudije, morali doći, stajati, pa polagati račune prokleta prepredenom dečaku, a u takvom sticaju ne bismo baš na sudiju ostavili dobar utisak i bilo bi jasno da smo izvukli deblji kraj. **13** Ne želim da se namećem i propisujem šta da se radi, ali jedno znam: sasvim sigurno možemo očekivati ovo što sam primetio, a to niko od nas ne bi hteo." **14**

Prvosveštenik reče: "Potpuno se slažem s tobom i upravljaćemo se prema tome; ali šta ti, sine moj, misliš, ovako, o tom užasno prepredenom dečaku? **15** Pa to je da se ne poveruje da mi, najviši jevrejski velikodostojnici, strepimo da nas neki pravi galilejski čuvar svinja ne satera u mišju rupu i da pred ovakvim jednim sitnim crvom drhtimo i ulažemo sva sredstva kako bismo ga se na lep način otarasili. Ne, ne, tako nešto nije bilo od pamtiveka. **16** Kaži mi šta o njemu misliš. Odakle tom dvanaestogodišnjaku takvo potpuno znanje?" **17** Mladi govornik reče: "Dragi, posle prvosveštenika najviši gospodaru i dobrotvoru! Ovako nešto u Galileji nije ništa novo. Svi trguju, dolaze u dodir sa svim narodima sveta, imaju hiljadostruka iskustva svih vrsta, uče različite jezike i druže se sa Grcima, Jermenima, Egipćanima i mnogim drugim narodima. Zato ni nije nikakvo čudo da se u Galileji ne retko naleće na decu čiji prodorni razum začuđuje sve nas koji iz Jerusalima dođemo tamo. **18** Ja sam, kao što je poznato, i sam rođen u okolini Nazareta i sa celim Pismom, kao i sa mnogim drugim spisima, bio sam već u svojoj dvanaestoj godini upoznat bolje nego sada, kada sam štošta već i zaboravio. Zašto to ne bi bio slučaj i sa ovim kovrdžavim plavušanom? Zato me njegov razum toliko ni ne čudi makar bio toliko prodoran." **19** Prvosveštenik nastavi: "Da, to kod pravovremenog obrazovanja nekog darovitog dečaka, svakako, ne bi bilo ništa odveć posebno, ali otkud ovi ljudi poseduju Sveto pismo koje se, kao jedino izvorno, čuva isključivo u hramu i niko ga ne sme čitati osim prvosveštenika, glavnog sveštenika i književnika?" **20** Mladi govornik reče: "Najviši gospodaru! To više nije tako od kada su Rimljani osvojili naše carstvo. Osvajaču se sve u hramu moralo dati na uvid uključujući i sve knjige. Onda su sa svega i svačega pune tri godine uzimali najvernije prepise. **21** I sada među Rimljanima i Grcima ima gomila vernih prevoda na svim jezicima, tako da se za nekoliko srebrenjaka može nabaviti takav jedan prepis na bilo kom jeziku. Onda nije nikakvo čudo što pred sobom imamo pravog književnika non plus ultra?" **22** Prvosveštenik reče: "Ti mi dolaziš još i sa rimskim izrazima, a znaš da sam smrtni neprijatelj svega rimskog. Šta ti znači to non plus ultra?" **23** Mladi govornik reče: "Najviši gospodaru! Ja sam kao Galilejac, pored hebrejskog, savladao još jezike Grka i Rimljana, znači razumem sirijski, haldejski, jermenski, persijski i staroarapski, kojeg kao poslanik takođe moram znati – i tako mi se u toku govora lako i često dogodi da mi se strani jezik, kao sam od sebe, nađe u ustima. **24** A izraz non plus ultra se sada među nama, Jevrejima, koristi zbog njegove kratkoće i jezgrovitosti, tako da nam je onaj dugački jevrejski postao dosadan. Izraz ne znači ništa drugo do: Onaj dečak je nenadmašiv kada je u pitanju poznavanje Svetog pisma." **25** Prvosveštenik reče: "Dobro, dobro, nije mi do toga, ja samo iz lako shvatljivih razloga nisam prijatelj Rimljana, a tako ni njihovog jezika; ali ostavimo to sada a ti mi kaži šta sve znaš o onom čudnom dečaku iz Nazareta, čijeg oca kao i mater, poznajem?" **26** Mladi govornik reče: "Da, najviši gospodaru, to je veoma nezgodno pitanje. Mislim da sam ga pre nekoliko godina video i to u društvu više dečaka koji su bili sličniji od sve braće blizanaca. Bi mi rečeno ta ovaj je, te ne, onaj, ne, nego onaj tamo, ali pošto su se dečaci veselo motali naokolo, nikako nisam mogao spaziti pravog. Znači video sam ga i nisam ga video. **27** Ovaj dečak, koji nam sada zadaje tolike muke, sasvim je sigurno bio u društvu i to zajedno sa jednim njemu veoma sličnim dečakom, ali taj je, kako mi se sada čini, izgledao mnogo ozbiljniji i nije tako veselo skakao. Učinilo mi se kao da su ta dva dečaka gospodari nad ostalima, jer

izgledalo je kao da se ostali ponašaju po njihovoj volji. **28** A šta je ta njihova igra značila nisam shvatio, jer ranije nisam video ništa slično. Cela stvar nije izgledala baš bez smisla, jer što sam duže posmatrao, nisam mogao a da ne primetim nekakav red. Ali šta je to predstavljalo, nije mi niko od prisutnih mogao objasniti. Rekoše mi da se dečaci stalno igraju na taj način, koji do tada u Nazaretu nije viđen, ali da niko ne zna što to znači. **29** I to bi bilo sve, što lično, iz sopstvenog iskustva, znam o onom dečaku. Ali sam se trudio da mi sve o njemu ispričaju. A to je nešto najneobičnije i najneverovatnije. Sve to da se ispriča, trebalo bi najmanje deset dana, zato ću reći uopšteno: **30** Ovom, ili bolje rečeno, onom dečaku se bukvalno sve pokorava. Čak su sunce i mesec i sve zvezde potčinjeni njegovoj trenutnoj volji i samo ako hoće, sunce i mesec neće sijati. A kada onda ozbiljno zapovedi suncu ili mesecu "sijaj", odmah sijaju. **31** Slepima od rođenja samo jednom rečju vraća vid i taj tada vidi kao što mačka vidi svoj plen i u najmračnijoj noći. **32** Kada se jedan dečak iz njegovog društva pun smelosti popeo na krov i pao te smrskan ostao ležati, na očigled mnogih gledalaca povratio mu je život samo svojom rečju, tako da je onaj ustao potpuno zdrav bez ikakvih rana i ponašao se živahno kao da mu se nikad ništa nije dogodilo. Zatim je čudni dečak ovome dao veoma ozbiljnu opomenu da ubuduće ne bude tako smeo i nemaran inače mu više neće pomagati. **33** Uopšte, mnogo se priča o njegovim podvizima i najmudrijoj rečitosti. Samo jedno, zaista, čudno zvuči, On, naime čudni dečak, nikog ni za šta ne moli i ako mu neko što i da, nikada se ne zahvaljuje. Stalno je pun ozbiljnosti, često ga viđaju da se moli, čak i da tiho plače, ali nikada da se smeje. **34** To je, ukratko, najznačajnije što sam o onom čudu od deteta saznao. Više od toga mi nije poznato. Ali kako i kojim sredstvima ovaj dečak čini takva čuda, to da procenim suviše je veliko, nadmašuje moja znanja i moju ograničenu mudrost – to možete učiniti samo vi, mudre starešine i poglavari hrama, a ja sam svoje rekao." **35** Na to prvosveštenik reče: "Pa sa kojom drugom moći nego otelotvorenjem Veelzevula. Jer Bog nikada ne čini čuda preko dece i nevaljale dečake, nego, i to sasvim retko, samo preko pobožnih, njemu sasvim posvećenih, zrelih muškaraca u godinama, kao što smo to mi. Ali ako u Nazaretu neki dvanaestogodišnjak tako što čini, onda je jasno kao dan da to može da se ostvari samo uz pomoć Veelzevula. To je moje mišljenje, ko može da iznese drugo i bolje, neka ustane i govori." **36** Ustade jedan starešina i reče: "Po mom mišljenju Veelzevulu ipak pripisuješ previše moći. Tačnije, među nama budi rečeno, Veelzevul je ionako samo alegorijska ličnost pod kojom se podrazumeva celokupnost svega zloga i pogrešnog, koje se jedino nalazi u čovečijoj volji. **37** Da onda zajedničkim delovanjem mnogih ljudi jednoga društva, koji se prezrivo odnose prema svim zakonima, nastaje takozvani Veelzevul, koji onda ne dozvoljava da tamo uspe ništa dobro – to je odavno poznata stvar. Jer ovakav zli duh jeste isto što i moralna kuga, koja neprestano truje srca svih ljudi koji žive u takvome društvu, kako iz sebe i sobom više ne bi mogli da se poprave. **38** Ali za to nije kriv nekakav ličan zao duh Veelzevul, nego potpuno pogrešno i prema tome i loše vaspitanje dece od rođenja. Takvi ljudi nemaju nikakve predstave o svemoćnom i svemudrom Bogu i u svim drugim znanjima i naukama do neba zaostaju za civilizovanim narodima te ih ovi zato mogu brzo i lako pobediti. **39** Ali ako posmatramo izuzetno obrazovanje ovog dečaka, o kome govorimo, čiji su nam izrazito pobožni i veoma obrazovani roditelji dobro poznati, i ako uzmemo u obzir njegov nadasve velik smisao za

dobročinstva, onda, barem meni, ni u najgorem snu ne može pasti na pamet da tvrdim da je takav dečak u punom savezu sa poglavarom svih đavola, koji uopšte nisu u stanju da zamisle ni najmanju dobru misao. **40** Ili zar se apsolutnim zlom, po našem shvatanju, ikada može ostvariti ma i jedan makar prividno dobar cilj? Meni je tako što do sada ostalo sasvim nepoznato. Ili da li možda neko od vas zna da je potpuno zao čovek ikada učinio što vredno pohvale? Ili zar se najgorim sredstvima može ikada ostvariti nešto stvarno dobro? **41** Ako naš čudni dečak svojom jakom voljom, koja je za nas, istina, nešto zaista neshvatljivo, čini samo najbolja i najplemenitija dela sa trajno dobrim posledicama, zar onda može da se služi najgorim sredstvima? Hajde, dajte mi neko temeljito objašnjenje." **42** Dobar broj starešina i književnika se složi sa govornikom, ali ne i prvosveštenik i njegove ne baš mnogobrojne pristalice. Prvosveštenik ustade i reče branitelju čudnog dečaka: **43** "Gle, primećujem da veštim rečima poričeš ličnost Veelzevula, a takođe i ličnosti njemu potčinjenih đavola. Ako bi time bio u pravu, onda mi na svoj način objasni ko se na Horivu tri dana svađao oko tela Mojsijevog sa arhanđelom Mihailom i još i pobedu odneo? **44** I ko je bila ona svetlosna prilika koja se usudila da pred Božjim prestolom iskuša oca Jova? Ko zmija Evina? Ko zli duh Saulov koga dečak David otera zvucima harfe? Dalje, ima još mnogo mesta u Pismu, posebno kod Danila, koja više puta spominju velikog zmaja i veliku bludnicu Vavilon. Kako li ćeš ti, mudrač, na svoj način sve to objasniti?" **45** Mudri starešina i književnik reče: "To bi bilo veoma lako kada bi tvoj razum posedovao takvu sposobnost shvatanja, ali tvoja mrkla noć ne prima takve svetlosne zamisli, pa bih samo gluvom i slepom držao uzaludnu propoved, koja ničemu ne bi vodila, i zato bolje da to ostavim. **46** Ko me je hteo i mogao razumeti, taj me je već razumeo. Ali tvrdoj volji držati propoved znači isto što i staviti kamen u vodu da smekša. Zar nikada nisi čitao Veliku kabalu, koja je delo jednog velikog duha? Tamo se opširno objašnjavaju saobraznosti između slika jezika i Pisma i stvarnosti koju predstavljaju." **47** Prvosveštenik reče: "Malu da, ali Veliku ne." **48** Govornik reče: "Onda nikako ne mogu razgovarati s tobom, jer Mala ima drugog pisca i nije vredna da se nazove čak ni lošim prepisom stare, Velike. **49** Pred Bogom ne postoji Sotona i đavo te ni nigde apsolutno zlo, jer Njemu moraju da se pokoravaju sve sile i ni jedna ne može delovati van svoga kruga. **50** Zar vatra nije sila koja u sebi sadrži u najvišoj meri sile zla i razaranja? Da li je zbog toga proizvod Sotone ako se razbukti zbog zle volje ljudi ili zbog nemarnosti i tako razori cele gradove i pretvori ih u mrtvu prašinu? **51** Ili da li je Sotona u vodi jer ubija i ljude i životinje ako upadnu u nju? Ili da li je Sotona u kamenu, ili na vrh gora, ili u otrovnim životinjama i biljkama, ili, ukratko, u svemu što nama ljudima lošom upotrebom može naneti neko zlo? Pogledaj, sve na Zemlji i u Zemlji može biti puno blagoslova, ali istovremeno i prokletstva, sve zavisi od toga da li čovek mudro ili glupo upotrebljava. **52** A šta znači ona poznata borba Sotone sa arhanđelom Mihailom oko tela Mojsijevog? **53** Pobožni deo Jevreja, koji je Mojsija obožavao kao Boga, mislio je da Mojsije ni telom neće umreti jer je rečeno: "Oni koji strogo drže zakone Božje, neće umreti, nego večno živeti i njihovo telo neće pojesti crvi". Ali Mojsije beše na kraju ipak slab i umre kao i svaki drugi čovek. **54** Među Jevrejima bejahu jedan mudrac i jedan lekar. **55** Mudrac reče: "Neka se telo odnese na vrh visoke gore gde struje čisti zraci života i Mojsije će opet oživeti i voditi svoj narod u obećanu zemlju." **56** Ali razboriti lekar reče: "Nijedno telo koje je jednom ostalo

bez duše ne može opet oživeti." **57** Mudrac reče: "Ako Mojsije na vrh gore za tri dana opet ne oživi, nego ostane mrtav, onda si nada mnom i mojom verom pobedio i ja sam tvoj rob doveka." **58** Lekar reče: "Da ću pobediti, to znam već unapred, ali zato ne moraš da mi postaneš rob, nego ću ja ostati što sam, a ti što si i videćeš da će knez, odnosno sila smrti, svoju žrtvu zadržati i neće je nikada pustiti." **59** I tako odnesoše Mojsija uz velike svečanosti na vrh gore, uz pratnju mnogo hiljada otmenih Izraelaca, i kada mukotrpno osvojiše vrh, izložiše Mojsija slobodnim vetrovima života i nad njim činiše tri dana sve moguće duhovne i telesne pokušaje vraćanja u život, ali sve uzalud, oči velikog Proroka više se ne otvoriše za svetlost ovoga sveta. **60** Tada, četvrtog dana, mudrac sasvim razočaran reče narodu: "Gle, narode Božji, silu Sotone! Tri duga dana se bori Mihailo (*sila neba*) sa Sotonom (*sila smrti*) oko tela Prorokovog, i Sotona ga pobedi; ali zato Mihalio reče: "Bog će ti zato suditi"." **61** Tako je rekao pred narodom, istina, simbolično, ali potrebno i u svom pravom smislu, ipak, istinito. **62** Kada je onda lekar u četiri oka razgovarao sa mudracem i podsetio ga kako je, ipak, imao pravo, tada mudrac reče: **63** "Nažalost imaš pravo, ali je tužno za nas ljude da Jehova i kod Njegovog najvećeg Proroka ne pravi izuzetke i da ga na kraju, kao svaku drugu životinju, ubija. Mojsija je mogao zadržati i tako pokazati narodu da Sotona nad pravim Božjim svecem nema nikakvu moć." **64** Ali lekar reče: "Ti ne sudiš pravedno o Jehovi. Gle, On je svakom telu pokazao svoj put, kao i svakom duhu svoj; ali put tela mora ostati osuđen da bi put duha ostao večno slobodan." **65** Dok su ova dvojica još izmenjivali reči, odjednom među njih stade duh Mojsijev i reče: "Mir s vama! Božji red je nepromenljiv i sve što čini jeste dobro. I ako telo umre, ne umire i duh. Držite zakone i ne sudite o mom telu, jer ja, Mojsije, večno živim, ako bi i hiljadu puta umrlo telo koje sam nosio." **66** Zatim duh nestade, a ova dvojica biše izmireni. **67** De, dragi brate u Avrahamu, Isaku i Jakovu, šta kažeš na to? Gde je tvoja ličnost Sotone? Zar ti ne rekoh golu povesnu istinu, a ona napisana u knjizi samo je slika, kao i svi takvi događaji u pesničkim stihovima, koji se jedino mogu razumeti pomoću nauke o saobraznostima. Šta ti kažeš na to, budući da si takođe književnik?" **68** Prvosveštenik reče: "Da, da, ta stvar nije bez smisla i može se saslušati, ali ipak je zasnovana na veri i nema nikakvog osnova za njeno dokazivanje. Ali, ipak, ima tu nečeg, jer ako se sve uzme samo po veri, onda je skoro svejedno da li verujemo u ovo ili ono, a u prirodno lakše je verovati nego u natprirodno. Zato bolje da se okanemo toga. Noć je već prošla i u dvorani će nas očekivati." **69** Mladi polufarisej reče: "Stvarno sam veoma radoznao šta će danas od ovog ispasti. Ali radi našeg spasa zamolio bih jedino još to da se moj savet, zbog Rimljana, samo malo uzme u obzir; jer zaista nam nije toliko do toga ako među nama, ovde, među zidinama, unekoliko prividno i prihvatimo što dečak zapravo hoće, jer bi nam inače Rimljani postali još veći neprijatelji nego što to ionako već jesu." **70** Prvosveštenik reče: "Budi bez brige, sine moj. Sve što uopšte može da se uradi, sigurno nećemo izostaviti, jer naše stanovište, očito, mnogo bolje poznajemo danas nego što smo ga juče poznavali." **71** Posle ovih reči dođe sluga hrama i, kao i obično, sa najdubljim strahopoštovanjem javi da su rimski poverenik sa dečakom, Simon iz Vitanije i još neka gospoda s njim u dvorani.

12 Drugi dan sastanka i pokušaj hramovnika da prekinu sednicu

1 Na ovu vest ceo kolegijum požuri u dvoranu i tamo ih prisutni, kako to priliči, pozdraviše. Farisejima se to veoma dopadalo, pa neki odmah uznegodovaše kad dečak ne učini ništa što bi bar izdaleka ličilo na kakavtakav pozdrav. **2** Zato Mi priđe jedan starac i sa uzdržljivošću Me upita zašto sam tako tvrdoglav i zašto neću nikog da pozdravim. **3** A Ja mu odgovorih kratko: "Čini se da to uzajamno priliči vama i vama sličnima, ali šta s time ima dvanaestogodišnji dečak? Uostalom, ni Mene niko od vas nije pozdravio, zašto onda da uzvratim nešto što od vas nikad nisam dobio?" **4** A ionako kod nas u Galileji takav običaj ne postoji, pogotovo ne za Mene. Vama daju čast svagda i preko svake mere jer vas je svet učinio gospodom. Ali i Ja sam na Svoj način veoma poseban Gospodin. Zašto niste i vi Mene predusretljivo pozdravili? **5** Verujte Mi, Ja, iako dečak, veoma dobro znam koga treba pozdravljati, ali vama to nisam dužan. A zbog čega, to vam može objasniti Moj Rimljanin, ako baš hoćete da znate. Uostalom, danas nakon Sabata, kao i na samom Sabatu, po vašim sopstvenim odredbama strogo je zabranjeno svako pozdravljanje i davanje časti jer to oskrnavljuje Sabat i prlja čoveka na ceo dan. Zašto, dakle, tražite od Mene nešto, što je u suprotnosti s vašim propisima?" **6** Nakon toga hramovnici začutaše, pogledaše se među sobom, a mladi Levit reče: "Visoka gospodo, sa ovim inače veoma milim dečakom više se ne može izdržati. A najlepše je to što sve zna i uvek nepobitno ima pravo." **7** Prvosveštenik reče rimskom povereniku: "Uvaženi sudijo po pravu i časti! Ovaj dečak nas uputi tebi da nam kažeš još jedan razlog zašto nas nije pozdravio. Ako bi ti bilo po volji, mogao bi da nam objasniš?" **8** Sudija reče: "Zašto da ne? Veoma rado, sa zadovoljstvom. Ali da li će vas to obradovati, ne znam." **9** Rekoše svi: "Da čujemo, danas smo svi dobro raspoloženi i možemo podneti mnogo čega što inače ne bismo mogli." **10** Sudija reče: "Pa, hajde, nek' bude, čujte! Ovaj dečak jeste lično onaj čudni dečak iz Nazareta, koga je juče samo prividno zastupao. Kako vam se to dopada? Ako bi se ko usudio da ga dotakne, okusio bi moj najveći gnev." **11** Kada zbor to ču, zatrese se od straha. **12** Tek posle izvesnog vremena reče prvosveštenik: "Pa, zašto nam to nisi već juče rekao? Da smo to znali, onda bismo s tobom sasvim drugačije razgovarali i davali bismo ti potpuno drugačije odgovore, koji bi ti se valjda više dopali." **13** Ja kazah: "Da, to znam veoma dobro, ali pošto Mi nije stalo do licemerstva nego do istine, to i učinih ovako kako sam učinio. Da sam danas Onaj koji sam bio juče, opet od vas ne bih saznao ni jednu istinitu reč jer ste se noćas iz straha pred rimskim sudijom lepo dogovarali da Mi, kada je u pitanju Pomazanik, date sve za pravo kako biste Me umirili, a pomoću Mene, i rimskog sudiju u vezi sa slučajem Zaharije. **14** Ali pošto više nisam branilac čudnog dečaka, nego sam On lično, to je i ovaj iznenadni, nepredviđeni obrt vaše misli pomutio i vaš loš naum sprečio te sada stojite puni straha i ne znate ni napred ni nazad. Hajde, govorite kako vam se ovo sviđa." **15** Svi se zbuniše, a prvosveštenik reče prividno ljubaznim glasom: "Pa, evo, dragi dečake, kada ionako već sve znaš, onda bih od tebe još hteo čuti kome je od nas pao na pamet takav savet." **16** Ja kazah: "Upravo onom kome sam lično šapnuo. On je među vama najmlađi i takođe je iz Galileje, njegovo ime je Varnava." **17** Ovaj odgovor opet pade među fariseje kao udarac munje te ih stade hvatati veliki strah jer savest

mnogih je bila veoma nečista i mnogo su se plašili otkrića svojih tajnih poroka pred ušima strogog Rimljanina. **18** Prvosveštenik došapnu jednom fariseju tiho u uho: "Da vratimo mi Simonu novac i raspravu sa budi-Bog-s-nama-dečakom [vragolanom] završimo; inače će nam prirediti najneizdržljivije nelagodnosti. Ili da ga više ništa ne pitamo? A ako on pita nas, onda da mu već damo odgovor od kojeg će se samo čuditi. Neće nas on još dugo nadmašiti. Vidi ti samo njega, juče bio jedan, danas drugi." **19** Zatim neki farisej, koji sada ushte da se pokaže jako pametnim, odvede prvosveštenika na stranu te reče: "Znaš šta? Ovom ružnom derištu više nismo dužni da odgovaramo. Juče je plaćeno za drugog dečaka, za ovog niko nije platio i zato više nismo dužni da mu polažemo račune. Šta misliš?" **20** Prvosveštenik reče: "Priatelju, takvu misao je samo neki bog mogao da ti da. Kada je nevolja najveća, onda je pomoć odozgo najbliža. Raspravu ćemo sada prekinuti, jer današnji dečak nije jučerašnji za koga je plaćeno." **21** Zatim ovaj poklicar hrama brzo istupi i reče važnim glasom: "Uz potpuno odobrenje najvišeg sveštenstva Jehovinog hrama izjavljujem: Na osnovu toga što današnji dečak nije više jučerašnji, za koga je plaćeno pravo na veliku raspravu, potpuno prekidamo sednicu i ovome dečaku, kao i svakome drugom, nećemo odgovarati jer za njega nije plaćeno! Dixi!" **22** Odmah se podiže sudija pun ozbiljnosti i reče: "Sednica se nastavlja i vi ćete govoriti. Današnji dečak je isti za koga je plaćena velika rasprava, samo je obeležje njegove ličnosti, za vas neočekivano, postalo drugačije. Po našim zakonima ova mudra okolnost ne umanjuje prava dečaka i zato moja stalno važeća sudska presuda glasi: Sednica ostaje i trajaće nepromenjeno danas i sutra bez obzira šta se još desilo. Pitajte ili odgovarajte, to je svejedno. Dixi!"

13 Šta biste uradili da sam, ipak, Pomazanik? Oprezan odgovor velikokabaliste Jorama

1 Na ovu energičnu primedbu rimskog sudije vratiše se svi, nevoljno, na svoja mesta i nastade tajac. Pošto Mi više nijedno pitanje ne bi upućeno, **2** Ja stadoh među njih i rekoh: "Čujte! Pošto Me više ne udostojiste ni jednim pitanjem, onda ću Ja biti tako slobodan da vas upitam: Kažite Mi, ali sasvim otvoreno, šta biste uradili, da sam Ja, ipak, obećani Pomazanik, o kojem se juče vrteo glavni razgovor?" **3** Jedan stari džangrizavi zelot reče: "Dečače, dečače! Pazi šta govoriš i sudiš, ovde, u Jehovinom hramu, na ovom svetom mestu. Čuvaj se prevelikog greha." **4** Onda mu Ja kazah: "Čuvajte se svi vi da od doma Gospodnjeg ne napravite sasvim jazbinu razbojničku. Ako pitam šta biste uradili da sam obećani Pomazanik, uopšte ne oskrnavljujem hram, kada takvo pitanje bez greha i zazora može da vam postavi bilo ko. Vi Mi možete odgovoriti isto ovako uslovno kao što i Ja vama postavim pitanje." **5** Ovde stari i mudri talmudista i velikokabalista po imenu Joram ustade i reče: "Kod Boga je sve moguće, ali, ipak, mi ljudi moramo da smo veoma oprezni i da jedno tako važno obećanje istinitim prihvatimo tek onda kada se na čuđenje svih, pred njihovim očima, steknu sve okolnosti za ispunjenje obećanja. **6** Ti, moj mili mladiću, imaš kod Proroka Isaije nekoliko stihova koji su donekle u vezi s tobom i tvojim rođenjem, ali koliko toga je još Prorok proricao o obećanom Mesiji, što se na tebe odnosi isto onoliko koliko i na mene, premda sam i ja potomak Davidov i u rodu s tvojim ocem i najviše sam doprineo tome da hranjenica hrama, Marija, postane njegova žena. **7** Ja taj inače meni

veoma drag bračni par nisam video više od jedanaest godina, a tebe, koji si očigledno Josipov prvenac iz drugog braka uopšte nisam video. O tebi znam, znači, samo onoliko koliko sam saznao juče iz tvojih usta i od našeg Levita Varnave, koji je takođe Nazarećanin. **8** Dakle, tvoje posebne sposobnosti, koje po pouzdanom izveštaju, izgleda, daleko nadmašuju sve što je kao javno čudo ostvarila neka savršena moć, bilo volje, bilo vere, bile bi te vrste da bi, od njih posmatrajući, trebalo da se obrati posebna pažnja i na onog koji ih ispoljava, ali, iz razumljivih razloga, još dugo ne može biti govora o nekoj svršenoj izvesnosti onog što bi te sposobnosti morale dokazati, premda, kao što rekoh, jedan mislilac i sveštenik ne sme da ih ostavi nerazmatrane. **9** U svakom slučaju, Pomazanik će, kao i svi mi, biti čovek, samo će njegove osobine i sposobnosti biti božanske. Dakle, što se tiče tvojih sposobnosti, već sada su, u tvojim dečjim godinama, takve da za tvoje zrelo doba ukazuju na nešto neverovatno. Ali vidi, ja sam već veoma star čovek sa dosta iskustva i više puta sam kod dece u najranijoj mladosti otkrivao sposobnosti koje su mi govorile: U ovom detetu nam je Jehova, izgleda, opet poslao velikog Proroka. Ali kako bi ova deca odrastala i bivala starija, izgubile bi se i njihove sjajne osobine, čisto kao da ih nikada nisu ni posedovala, i taj bi čovek postao sasvim običan, kao što smo to svi mi, koji znamo samo što smo tokom svih ovih godina mukotrpno naučili i saznali. **10** Tako se još jednom obistinio stih "U znoju lica svog ješćeš svoj hleb". I možda ćeš i ti, moj najmiliji rođače, proći tako, a možda i nećeš, to mi ljudi ne možemo unapred odrediti. Čovek eto tako snuje, a Bog odlučuje. Sada moj dragi, najmiliji mladi rođače, možeš opet da pitaš što želiš i ja ću ti veoma rado odgovarati." **11** Ja kazah: "I ti si Meni najdraži u svem vašem starešinskom zboru. Noćas si prvosvešteniku rekao lepu reč o Meni i malo mu otvorio oči u pogledu ličnosti Sotone. Tako je makar nešto saznao – i to prvi put u životu – o najvažnijoj nauci o saobraznostima i počeo da uviđa da se dela kao što su Moja ne mogu činiti pomoću neke zle sile. **12** Sada vidiš da Mi nije nepoznato ni ono što si u tajnosti raspravljao sa prvosveštenikom i zato možeš biti siguran da veoma dobro znam i šta prvosveštenik misli i koliko je zbunjen i pun straha da ga ne izdam kako ne bi doživeo neku neprijatnost; ali njegova bojazan je uzaludna. **13** Jest, da sam pomoću Veelzevula činio Moja dela, onda bi on već odavno bio izdan i osuđen. Ali budući da Moja dela činim silom i moću Božjom, koja je u Meni, koja večno hoće samo dobro a nikako zlo, onda ni prvosveštenik nema zašto da se boji Mene, jer od Mene mu neće nedostajati ni vlas sa glave. **14** Ali mi smo dosta vremena protraćili u nevažnom, a glavno ostavili po strani." **15** Joram upita: "A u čemu se to glavno sastoji? Reci slobodno i ne obaziri se ni na koga, a mi ćemo prosuditi pravo jer i u tebi otkrismo dosta pravičnosti."

14 Isus ponovo pita Jorama

1 Ja kazah: "Ovde, pred vama, u Meni stoji pravi Brz na plen, Hitar na grabež – ime za sina jedne proročice kod Isaije [Isaija 8:1]. Mi smo juče govorili o Pomazaniku, a Ja sam vam se predstavio Njim, tačno po tekstovima iz Isaije koji se odnose na Mene. Ali vi ste to poricali. **2** Juče sam o Sebi govorio kao neki drugi, ali danas stojim Ja sam pred vama bez imalo straha, pred vama ili pred bilo kim na svetu jer sam svestan večne nepobedive moći u Meni, koja, zaista, nije tuđa, nego lično Moja.

Opet govorim o istom i pitam, posebno tebe, Jorame, šta o tome misliš? Ali govori i ti bez straha i ne obaziri se ni na koga. Zaista ni tebi stoga neće nedostajati vlas sa glave." **3** Joram reče: "Da, moj najdraži i najmiliji rođače (nećeš mi zameriti što te sada tako zovem, jer sam sa tvojim ocem, zaista, u veoma bliskom srodstvu), to jeste i ostaje, ipak, jedna veoma nezgodna stvar reći "ti si taj, ti si obećani". Ovako nešto bi, pod izvesnim okolnostima, bilo veoma smelo, jer ima primera da pojedina deca u svojoj ranoj mladosti ispoljavaju neke posebne darove i sposobnosti i sve oko sebe bacaju u čuđenje, ali kasnije postaju sasvim obična i od njihovih mladalačkih darova i sposobnosti nema ni traga. **4** Zato mi ljudi i kod tebe treba da pretpostavimo da je moguć takav slučaj, mada manje verovatan. Stoga bi bilo malo preuranjeno potpuno prihvatiti da se u tebi nesumnjivo skriva obećani Pomazanik, u čemu mi, kao jedan zaista iznenađujuće mudar dečak, nećeš protivurečiti. Ali kada se ima u vidu tvoje rođenje, poreklo i neviđene sposobnosti, onda mislim da bi bilo isto toliko glupo nepobitno poricati da si očekivani Pomazanik. Jer ti to možeš isto tako biti kao i ne biti. Zato po svom ubeđenju samo mogu da kažem da svi mi, uključujući i tebe, treba da sačekamo i vidimo šta će nam doneti vreme. A sada mi reci, jesam li u pravu ili ne?" **5** Ja kazah: "Sudeći po ovozemaljskom razumu očito imaš pravo. Ali u srcu postoji dublje, svetlije merilo, ono bi ti već moglo reći da li sam Ja od onih dečaka koji kasnije gube svoje sposobnosti. Ako imam moć da stvaram i uništavam po Svojoj ličnoj volji, zar bih hteo da uništim sam Sebe? **6** Ja ti kažem: Jedino od Mog unutarnjeg Duha zavisi postojanje svih stvari. Zato, što god da hoću, to se mora dogoditi, kao što su ti to i drugi posvedočili, ne samo Ja. Ako je tako, kao što i jeste, da li onda Ja svoje osobine i sposobnosti mogu izgubiti? Ako to ne mogu, šta sam onda?" **7** Joram reče: "Da, za sada je to samo pretpostavka, ali ne i dokaz. Isto što ti kažeš, mogao bih i ja da kažem o sebi, ali takvo što bi, ipak, bilo previše smelo i nikako ne bi ličilo na mene, pa bi me ili pošteno ismejali, ili, kao kakvog ludaka, sklonili na bezbedno mesto. Ali mi znamo da si ti darovit dečak, maloletan, i da imaš velik pesnički dar još od utrobe materine i zato tvoji duhoviti ispadi izazivaju samo smeh. **8** De, de, ti inače najdraži dečače! Ko o sebi može reći: "Mojim unutarnjim duhom je stvoreno sve što postoji"? Pa to može samo večni, beskrajni Duh Božji, koji je u svome biću svugde prisutan. Tu si u svojoj pomazaničkoj zamisli previše uzleteo. Ostanimo lepo na Zemlji da je vredno obrađujemo kako bi nam darovala dovoljno hrane. To će nam sigurno biti mnogo bolje nego da maštamo o sebi o neostvarivom i nedostižnom. **9** A ako jednom bude došao Pomazanik, onda će On doći samo kao savršen čovek, nikako kao neki Bog. Ali kod vas polugričkih Jevreja, pa prema tome i poluneznabožaca, običaj je, izgleda, da ljude sa vanrednim sposobnostima odmah stavljate među bogove ili da same sebe smatrate takvima. To ne bi trebalo da bude jer je ogrešenje o zapovest Božju koja glasi: "Jedino Ja sam vaš Bog i vaš Gospod, nemojte imati tuđih bogova pored mene." Ali u Galileji se, po svoj prilici, ova zapovest ne uzima baš tačno, inače ti nikada ne bi palo na pamet da uobraziš da si neki Bog. **10** De, okani se ubuduće toga i sa svim svojim izuzetnim darovima i sposobnostima ostani veran starom, jedinom Bogu, ostavi neznabošce neznabošcima, tako će ti biti dobro na Zemlji. Šta je i najjača sila nekog diva prema ujedinjenoj sili mnogih hiljada ljudi, a šta tek sila jednog dečaka? Ako David kaže: "O, kako su ništa svi ljudi prema Tebi, Gospode!", kako onda jednom dečaku može pasti na pamet da kaže da je u svome duhu

Bog, kojim je sve stvoreno? Zar ne shvataš da je tu dara prevršila meru?" **11** Prvosveštenik reče: "Evo konačno zdrave i sasvim primerene pouke. Uistinu je tako, jer je o Galilejcima napisano da iz njihove zemlje ne može iznići Prorok, tako od sebe rado prave bogove – ovi poluneznabošci. A izgleda da ovaj dečak za to poseduje najbolji dar. De, ti moj dragi pomazaniče, nama nećeš baš tako lako prodati rog za sveću. Tako nešto prolazi možda u Nazaretu, ali kod nas, u Jerusalimu, ne."

15 Primedbe Jorama i prvosveštenika

1 Ja kazah: "Prema onome koliko znate, govorili ste na svoj način sasvim valjano jer vaše misli i pojmovi ne dospevaju dalje od vašeg daha. Da ste sposobni da mislite dalje i više, onda biste Me gledali drugim očima i o Meni biste sasvim drugačije sudili. Pošto vam već smeta što sam vam rekao o Svom unutarnjem Duhu, onda Mi objasnite kakav je to bio Duh koji je govorio iz Proroka?" **2** Joram reče: "To je bio Duh Božji, i to onaj isti kojim je sve stvoreno." **3** "Dobro", kazah Ja, "ako je Duh koji je govorio iz Proroka bio Duh Božji, zašto onda Moj unutarnji Duh ne bi bio Duh Božji jer sam sposoban da iz Njega činim kudikamo više negoli svi Proroci od Enoha? Njihovo delovanje bejaše ograničeno samo u jednom određenom delokrugu, a Ja sam neograničen, činim što hoću i mora se dogoditi što Ja hoću. Ako je tako, zašto onda Moj unutarnji Duh nije onaj koji je govorio iz Proroka?" **4** Joram reče: "Da, svakako, svakako, tako bi moglo i biti da ti nisi Galilejac. Ali šta ćemo kada je napisano da iz Galileje neće iznići Prorok? To i ti moraš prihvatiti da mi tvoj unutarnji duh ne možemo i ne smemo poistovetiti sa Duhom Proroka." **5** Ja kazah: "Zar sam rođen u Galileji? Zar Vitlejem, stari Davidov grad, nije Moje mesto rođenja? Otvorite te vaše letopise i vidite je li tako. Zar Isaija nije bio pravi Prorok premda je prorokovao i u Galileji u blizini današnjeg grada Cezarea Filipi? Vidite koliko ste slepi i kako je neosnovan vaš sud. **6** Jeste da u Pismu stoji da niko ko je u Galileji rođen ne može postati Prorok. Ali mi nismo rođeni Galilejci, ni Moj hranitelj Josip, ni Moja mati Marija, te ni Ja, nego živimo u Nazaretu kao doseljenici tek devet godina, pa zar i Ja ne bih mogao imati istinskog božanskog Duha kao i svaki drugi Prorok?" **7** Prvosveštenik reče: "Ali zar ne stoji napisano: Gle, poslaću Svog anđela pred Tobom da pripremi puteve Gospodu i poravna njegove staze. I pre toga će doći Ilija i pripraviće ljude na veliki dolazak Pomazanika. Da li je to slučaj i sa tobom? Gde je anđeo Gospodnji, gde Ilija?" **8** Ja kazah: "Za ljude vašeg kova, koji od drveća ne vide šumu, nisu, naravno, bili ni anđeo Gospodnji, ni Njegov prorok Ilija, ali za one koji vide sve se to dogodilo još pre dvanaest godina. Ali vi niste umeli da prepoznate anđela koji je govorio sa Zaharijom kao ni njegovog divno rođenog sina, jer što se kod vas ne događa uz tresak, munje i gromove, to ne primećujete. **9** Kada je Ilija u svojoj pećini dobio nalog da motri na koji će način Jehova proći pred njom, vide kako najpre prođe vatra, ali tu ne bi Jehove. Onda protutnja strašna oluja, ali Ga i tu ne bi. Na kraju pred pećinom oseti blagi povetarac, i gle, Jehova bi u njemu. **10** Vidite kako veliki Prorok najavljuje dolazak Pomazanika. **11** Vi očekujete vatru i oluju, koje su već često hujale, ali u njima nije bilo Jehove. Ali Ga sada u blagom povetarcu ne primećujete jer ste slepi kod očiju i gluvi kod ušiju, a nećete Ga ni primetiti osim na rubu života kada vam to

zadocnelo primećivanje neće mnogo vredeti. Mislim da sam dovoljno razložno govorio. **12** Odgovorite Mi sada na ovo po vašoj hramskoj mudrosti."

16 Varnavino podrugljivo pitanje i čudo sa magarećim ušima

1 Varnava zatraži dozvolu od glavnih fariseja da govori sa Mnom, jer se nečega dobrog protiv Mene setio. Pošto mu je odobreno – počeo: **2** "Čuj, ti moj dragi, mali božanski Pomazaniče iz Nazareta u Galileji, što baš ni ne znači mnogo. Ti si nam naveo nekoliko sitnih dokaza, koji učiniše da mi, ovako zapuštenih ušiju i zavezanih očiju, proćusmo i progledasmo. Sad, na kraju krajeva, znamo da si obećani Pomazanik, ali sa tim saznanjem blenemo u tebe kao tele u šarena vrata. Šta sada da radimo? **3** Dan se već bliži kraju, a ti imaš kupljeno pravo da govoriš samo još sutra bez obzira što si Pomazanik. Mi smo te prepoznali, znači, tvoje vreme je došlo. Mislim da bi već trebalo da preduzmeš određene mere i sa nama i sa hramom. Ostaje li sve kako jeste, ili ćeš sve preurediti? Ti si Očekivani, koji si se sada sa povetarcem našao među nama, i to ti više ne poričemo, ali šta sada? Govori i delaj, mladi bogočoveče, Pomazaniče zacelo poslat odozgo!" **4** Ja kazah: "Zaista ti nije bilo potrebno da zbog ove loše šale toliko razvaljuješ usta ne bi li pokazao da bi nešto hteo, ali da ti za to nedostaju materijalna i duhovna sredstva. Je l' ti jasno, nosaču Valama! Ali pošto si Me već pitao šta će se dogoditi sa vama i sa hramom, moram ti dati pravi odgovor. **5** Gle, ovako stoji napisano: "Kada dođe Pomazanik, neće ukinuti zakon – ni jednu crtu – nego će ga, do u tančine, ispuniti. Neće ukinuti hram i njegove sluge, ali svakako će kazniti protivzakonito ogrešenje o njega, a naduvane Levite obeležiti za znak zahvalnosti za njihove loše i neprikladne šale." **6** Zar su za tebe Moj govor kao i mesta iz Pisma, koja se neoborivo odnose na Mene, nekakva glupost? Ili ti Meni dokaži da nisam u dlaku isti Onaj o kome su prorokovali svi Proroci. Ako to ozbiljno nisi u stanju, zbog čega se onda usuđuješ da Mi se rugaš? Čekaj, i Ja ću tebe nešto pitati! Ako odgovor ne bude zadovoljavajući, onda ćeš Mi stvarno postati neznabožački Mida. **7** Kaži Mi, najpovršniji šaljivdžijo, šta znači ime Jerusalim? Šta je u toj reči? Kao Levit i mlad varizer *[farisej]* morao bi to znati iz Mojsijevih knjiga, a i iz knjige Enoh koju je Noje, za potopom, preneo pod nazivom Jehovine borbe *[Brojevi 21:14]*. S punim pravom tražim od tebe ovo objašnjenje, jer je veoma važno pravilno razumevanje tog imena. Govori sada!" **8** Ovde mladi Levit stade da se češe po uhu jer o starojevrejskom jeziku nije imao pojma, te Me zamoli za malo vremena i strpljenja i Ja mu odobrih. On se otšunja do jednog starog književnika ne bi li mu možda on znao reći. Ali ovaj ne znađase te ga uputi do kabaliste Jorama. Ali i ovaj zamišljeno slegnu ramenima i posle malo vremena reče mu tiho: **9** "Da, u veoma drevnim knjigama postoji neka vrsta korenoslovnog objašnjenja tog imena i u Kabali se na određen način spominje i objašnjava, ali u tako tajanstvenim stavovima da je u odnosu na nju Solomonova Pesma nad pesmama prava igračka. Ni ja nisam razumeo ni jedno ni drugo i ne mogu te iz nevolje iščupati. **10** Uostalom, moram primetiti da si sa dečakom morao govoriti daleko obazrivije, što zbog njegove izuzetne oštroumnosti, što zbog ugleda njegovog visokog rimskog zaštitnika, pogotovo što si nam baš ti dao verodostojno obaveštenje o njegovom čudnovatom biću. **11** Nisi li pre toga primetio kako je od reči do reči

znao sve što smo noćas tajno razgovarali o njemu? Ja neću ništa da kažem, ali sam za sebe pronašao ogroman znak prisutnosti Duha u tom dečaku, kome izgleda nije teško da ispituje srca i bubrege ljudi. **12** Zato ti savetujem da ga zbog očigledne uvrede zamoliš za oprostaj, inače se bojim da ne potera sa tobom neku zaista neprijatnu šegu. Idi i sledi mom savetu." **13** Varnava reče: "Pa, pravo da govori svakako ima kao i da ne razume šalu, zato ga ipak moram zamoliti za oprostaj. Ali da niko ne ume da raščlani ime grada, to je kod nas hramovnika, zaista, nešto posebno." **14** U tom Varnava opet dođe do Mene i s milim izrazom lica reče: "Dragi i mili mladiću! Vidim da sam, grubo se šaleći, napravio strašnu grešku pa te od sveg srca molim za oprostaj i usrdno dodajem da nam, ako bi hteo, objasniš značenje imena Jerusalim. Prevodi se, mislim, sa Sveti Grad ili Grad Božji, ali na koji način je to u reči Jerusalim sadržano, teško da bi neko od nas znao reći. **15** Priča se da je ovde postojalo mesto pod imenom Salem, gde je živeo velik i moćan car, kome su svi tadašnji kneževi Zemlje morali da daju desetak jer je taj car po imenu Melhisedek za sve ljude na Zemlji bio ujedno i jedini i istinski Jehovin prvosveštenik. Međutim, o ovom prvosvešteniku, o njegovim učenjima i delima kao i o njegovoj ličnosti zna se sasvim malo ili čak ništa. Ne sumnjamo da ti o tome znaš više nego svi mi, pa bi bilo lepo da nam i objasniš." **16** Ja kazah: "Sreća tvoja što si Mi tako došao, inače bi bio obeležen kako ti zaista ne bi prijalo. Znaci kojima bi bila ukrašena tvoja glava leže, evo, pred tvojim nogama. Podigni ih i iz njih nauči da Ja kažnjavam svaku namernu podrugljivost kod svakoga čoveka kao i to da se ne treba služiti bednim, ništavnim šalama na mestu gde je reč o najvećoj ozbiljnosti života svih ljudi na Zemlji. A sada pogledaj najpre šta bih ti uradio zbog one ružne šale, pa ću ti tek onda uslišiti drugu molbu." **17** Ovde se Varnava saže i podiže pred svojim nogama prave magareće uši i zaprepasti se tim više što im je nedostajao svaki trag, kao da su za ovu priliku odsečene pravom magarcu. **18** Nekoliko prisutnih, posebno naš Simon i rimski sudija, počеше da se smeju, a hramovnici se zgroziše, pitajući se kako je tako što moguće na prirodan način. Neko vreme se savetovahu, ali ishoda ni za lek. **19** Onda reče Varnava: "Šta nam vredi uzrujavati se i nagađati, ovo je pravo čudo, ništa drugo. Jer da je dečak to ranije pripremio, onda je već pre morao znati da ću se na njega potegnuti ružnom šalom. A to bi, valjda, bilo još veće čudo. **20** Dečak nam je te svoje sposobnosti otkrio još kada je od reči do reči ponovio razgovor koji smo vodili noću u tajnosti kao i onda kada je glasno hteo da izgovori prvosveštenikove misli. Ko može jedno, taj može i sve drugo, mada je nama neshvatljivo. **21** U ovome dečaku se sigurno krije nešto izuzetno. Ja za sebe mislim da bi iz njega vremenom mogao iznići savršen Pomazanik." **22** Prvosveštenik reče: "Ovako može da govori samo potpun slepac o krasoti boja. Koliko puta su nas bacili u čuđenje persijski čarobnjaci svojim veštinama, a kod nas više nije novo ni pogađati misli. Ko ne poznaje grčka proročišta? Oni su tako lako pogađali misli da se na kraju više skoro niko nije usudio da dođe u njihovu blizinu. **23** Da, dragi moj, ovakva veoma važna stvar se mora gledati savim drugačijim očima, ova pojava zahteva mnogo dublju proveru. Tek kada se proveri sve u tančine, može se, ali veoma oprezno, početi da prihvata neko bolje mišljenje. Ali potpuno poverovati, o tome nema govora dok god se sve okolnosti ne ustanove, dok sve ne bude sigurno. **24** To neka ti je, dragi moj Varnava, za nauk. To je tvoja stara greška da si i pored sveg inače zavidnog znanja ipak veoma lakoveran." **25** Varnava reče: "Ne,

to nisam bio nikad. Jer da jesam, nikada ne bih došao do raznovrsnih temeljnih saznanja do kojih se ne stiže lakovernošću. Ja znam da proveravam stvari i pojave i sasvim sigurno razlikujem alfu od omega, ali ovde sam na kraju sa svojom pameću i sve moje bogato i raznovrsno iskustvo pada u Jordan. **26** Poznate su mi čarobnjačke veštine Persijanaca kao i mnoge druge, ali među njima ne postoji ni jedan koji bi bio u stanju da iz čistog vazduha stvori par pravih pravcatih magarećih ušiju. Takođe su mi dobro poznate i one vešto sračunate bajalice i pogađanja misli, kako starijeg proročišta u Dodoni, tako i onog u Delfima, ali nešto slično među njima nikad nisam pronašao. Ovaj dečak je meni i Joramu od reči do reči ponovio razgovor koji smo vodili u tajnosti. **27** Ja, dakle, ostajem pri svome i još jednom kažem sasvim slobodno: U ovome dečaku je skriveno više nego što ćemo svi mi ikada biti u stanju da shvatimo. Neću baš da tvrdim da je on, sigurno i nepogrešivo, očekivani Pomazanik, premda je izuzetnih osobina, ali pre će to biti on nego bilo ko od svih nas ovde okupljenih. **28** A sada, moj dragi, mili mladi zemljače, hoću da nam pre potpunog mraka, kao što si i obećao, objasniš značenje reči Jerusalem i Melhisedek?" **29** Ja kazah: "To ću i učiniti zato što si tako dobro govorio o Meni. Ali najpre uzmi ove magareće uši za vrhove i digni ih malo uvis, da vidimo da li i ovo umeju persijski čarobnjaci?" **30** Varnava to učini i Ja rekoh: "Neka se za ove uši stvori živi i potpuno čitav magarac." **31** U tom trenutku među okupljene stade pravi magarac. **32** Svi se zaprepastiše od Moje čudotvorne moći te gledaše da pobegnu. **33** Ali rimski sudija i Simon ne dozvolivši rekoše: "Vreme još nije prošlo i morate sačekati da dečak objasni one dve reči." **34** Hramovnici ponovo posedaše blenući u novostvorenog magarca i niko nije bio u stanju da prevali ni reč preko usana niti da prosudi kako je bilo moguće učiniti tako što.

17 Isusova moć

1 Zatim Ja kazah: "Da bih vam pokazao koju moć imam i da vas oslobodim straha od ove neprirodne životinje, zapovediću da nestane onako kako je i nastala." **2** U tom trenu životinja bi potpuno uništena, tako da od nje ne osta ni dlačica. Tu se svi začudiše još više i niko da progovori. **3** Samo veoma hrabri rimski sudija reče: "Ne, čuj, moj najdraži dečače, u tebi mora da je ili Zevs ili neko drugo glavno božanstvo. Pretpostavljam da bi, kada bi hteo, mogao da uništiš ne samo životinju već i čoveka." **4** Ja kazah: "Naravno, ne samo to, već i celu Zemlju. Ali Moja namera, koju još niko nije spoznao, jeste da se sve održi i da se ništa ne uništi. Ali da bi se lično uverio da nisam tek neki hvalisavac i da sam to što kažem u stanju i da izvršim, donesite Mi kamen, velik i težak koliko vam volja, i stavite ga ovde na sto." **5** Ubrzo donesoše i s mukom staviše na sto veoma tvrd kamen težak više od sto funti [56kg]. Sada, kada stajaše na stolu, **6** rekoh mu: "Raspadni se i postani eter kao u svom prvobitnom stanju." **7** Kamen nestade a da od njega ne osta ni zrnice peska. **8** Zatim Rimljanin reče: "To je, poštovani prijatelji, moguće samo nekom Bogu, nikako čoveku, da i ima ne znam kakve sposobnosti. Ubeđen sam, dragi dečače, da je daleko bolje s tobom biti u prijateljstvu nego biti tvoj neprijatelj. **9** Šta bi nama Rimljanima protiv tebe vredele brojne naše legije najhrabrijih ratnika? Jer samo da hoćeš, snašla bi ih ista sudbina kao kamenu koji je bio ovde i u istom trenu, kada hoćeš, više ne bi bili ovde, nego bi se raspali u vazduh i eter. Zato izjavljujem da si ti, sasvim sigurno, pravi Pomazanik

svoga naroda i nijedna sila se ne sme upustiti u bezizglednu borbu s tobom." **10** Ja kazah: "Nemoj se ti, Rimljanine, zbog toga uznemiravati. Jer nisam došao u ovaj svet da postanem svetski knez niti da Jevrejima osnujem svetsko carstvo, već da svim ljudima dobre volje donesem carstvo Božje, život večni i, koliko je moguće, uništim carstvo Sotone, smrt na Zemlji. To ne znači da zemaljska carstva neće postojati, ali je daleko bolje ako se odenu u carstvo Božje, ono koje ću uspostaviti na Zemlji. **11** Zato ne plašite se Moje božanske moći, jer ću vam ostati podređen sve do preobraženja Moga tela kada ću se vratiti otkuda sam došao. Sada ću vam još, na kraju današnjeg dana, rasvetliti one dve reči." **12** Varnava sasvim radosno reče: "Slava Gospodu! Samo sada reči, a ne čuda, jer od toga biva jezivo." **13** Ja ga upitah: "Zašto je ovo jezivo? Nije ti bilo jezivo kada si se tako često divio persijskim, indijskim i egipatskim čudima, a sada jeste?" **14** Varnava reče: "Ona su izvedena tako da sam ih sasvim shvatao, a ova nisu osnovana ni na čemu drugom osim na sili tvoje volje, a to je ogromna razlika." **15** Ja kazah: "To znači da, pre no što pređemo na objašnjenje one dve reči, moram primetiti još nešto."

18 Isus otkriva Varnavin doživljaj sa čarobnjacima u Damasku

1 "Biće evo tačno dve godine od kada si se skitao Damaskom. Tamo je u to vreme bilo dvadeset sedmorica čarobnjaka iz Indije gromoglasno najavivši veličanstvena čuda koja će činiti u velikom gaju van grada trećeg dana posle mladog meseca. **2** Među mnogim najavama biše i sledeće: "Pet glavnih čarobnjaka će, samo svojim malim prstima, bez ikakvog telesnog naprezanja, izvaditi iz zemlje stub težak hiljadu funti [560kg] i ukopan preko sedam stopa [2,2m], dakle, više od polovine svoje dužine, potom će učiniti da nekoliko trenutaka sasvim slobodno lebdi vazduhom. To isto će uraditi i sa jednom stenom teškom preko deset hiljada funti [5,6t], podići će teret, koji golim rukama ni za pedalj ne bi moglo pomeriti tri stotine najjačih ljudi. Zatim će, na nekoliko trenutaka, oživeti mrtvu kamilu i na posletku će, takođe, oživeti jedan kip." **3** Skoro ceo Damask se određenog dana okupio u velikom gaju ne bi li se divio najavljenim čudima. Ti si bio među prvima u blizini čarobnjaka i sve si veoma dobro video, tvome čuđenju nije bilo kraja. **4** Mnogi komadi biše ti već poznati, ali kada sa iznenađujućom tačnošću izvedoše nekoliko završnih, ti razrogači oči i zinu i uhvativši se za glavu povika glasno: "Ovo je nečuveno, ovo je neviđeno! To ne mogu biti ljudi već bogovi kojima se treba klanjati!" **5** Sigurno je da si klicao više zbog uvaženih neznabožaca, kojih je tamo bilo mnogo, ali si tajno, u sebi, ipak pomislio na Veelizevula, od čega te i uhvatila jeza. **6** Sada pak govoriš da se ježiš od Mojih čuda. Da li onda praviš razliku između ovih Mojih i onih koja si video pre dve godine u Damasku?" **7** Varnava se veoma zbuni i tek posle dužeg vremena reče: "Kaži mi, mili i neshvatljivi dečake, otkud to znaš? Ni ti ni bilo ko odavde nije bio tada u onom gradu, to znam sasvim sigurno. Nikom o tim čudima nisam pričao osim nekolicini drugova u hramu. Kako si saznao za moju duboko skrivenu tajnu?" **8** Ja kazah: "Nemoj se uzbuđivati, Ja, eto, sve mogu da znam, međutim, nikada nikog ne sputavam, nego svako jeste i ostaje slobodan da postupa po zakonu ili protiv njega. Sled

nikada ne zavisi od moći Moje volje, nego od reda i poštovanja datih zakona kako u prirodi, tako i u uzajamnoj običajnoj sferi među ljudima. **9** A kako Ja to sve mogu da znam, to je tajna koju ću tek za nekih dvadeset godina rasvetliti, kao i druga Moja čuda. Da ste poverovali da je u Meni Duh Pomazanika u svojoj punini, onda biste lako shvatili otkud Mi takve, još nikad čuvene sposobnosti. Ali ako to ne možete prihvatiti i verovati, onda već morate da sačekate utvrđeno vreme. Tada ćete to shvatiti, ali Me, ipak, nikada nećete moći oponašati."

19 Objašnjenje reči Jerusalem i Melhisedek

1 Varnava reče: "Najdraži, divni dečake, hteli bismo još koliko danas da čujemo od tebe objašnjenje onih dveju reči Jerusalem i Melhisedek." **2** Ja kazah: "Evo, samo obrati pažnju na korene reči starohebrejskog jezika: je (*to je*), ru ili ruha (*mesto odmora*), za (*za*), lem ili lehem (*velikog cara*); me ili mei (*moga*), l'hi ili liči (*lica ili svetla*), sedek (*sedište*). **3** Vi znate da su stari pri tvorbi reči između suglasnika, naravno, izgovarali samoglasnike, ali ih iz određenog obzira nisu pisali. Mora se, dakle, kod ovakvih preko hiljadu godina starih reči znati gde staviti samoglasnike između suglasnika, te pravo značenje jednog tako starog imena objašnjava samo sebe iz svoga korena. Pa, jesi li zadovoljan ovim objašnjenjem?" **4** Varnava reče: "Da, sasvim zadovoljan, i odveć, izvrsno. Ali kako li si, opet, prokljuvio takvu tajnu?" **5** Ja kazah: "Sve je to jedno te isto, a počiva u sili Duha Božjeg, koji Me proslavlja odozgo. Ali još dugo nećeš moći da uvidiš kako je tako što moguće. **6** Gle, i ti čitaš Sveto pismo, ali u njemu za sebe ne nalaziš ničeg božanskog, jer ga držiš za čisto ljudsko delo, koje su napisali različiti ljudi da bi lakše gospodarili svojim bližnjima. Egipćani to bejahu radili pomoću svojih ogromnih tajanstvenih građevina, a Hebreji svojim tajinskim spisima; za pravo obrazovanje čoveka ovog vremena više ne vredi ni jedno ni drugo, što su svi istinski mudraci već odavno otkrili i jasno dokazali. **7** Eto, to je tvoja lična unutarinja i prema tome tvoja prava veroispovest. Ali Ja ti kažem: Ko Pismo posmatra tvojim očima, nikada neće naći nešto božansko u njemu, ostaće i dalje tvarolika klada, koja će tu i tamo imati smisla čak i za izvanredne stvari i pojave, ako ih baš vidi rođenim očima. Ali za svoj duh iz toga nikada neće izvući dobit, jer je za njega svako čudo, makar i najveće, čisto stvar razonode, uživanje za čula. **8** Zaista, takvi ljudi su veoma slični svinjama, koje takođe sve žderu, ali i dalje ostaju stare, nepromenjive svinje, kojima sve jednako prija, bilo izmet, bilo najčistiji pšenični hleb. **9** Zato takvi ljudi kojima nedostaje viša duhovna vera ni ne treba da čitaju Sveto pismo da ga ne bi oskrnavili, jer je Pismo Božja Reč, koja je iz Duha Božjeg data ljudima, i stoji napisano: "Ne spominji uzalud ime Jehovino". **10** A Ja dodajem i kažem: Svaka reč iz Duha Božjeg je ravna imenu Jehovinom. Ko Reč Božju čita kao ljudsko delo, uzalud spominje ime Jehovino. Ali ko je čita sa velikim strahopoštovanjem svoga bića i veruje da je Pismo od Boga, ubrzo i lako će u njemu pronaći Božansko, koje će probuditi i oživeti njegov duh. **11** Kada biste i ti i svi vi verovali da je Sveto pismo od Boga, već odavno biste Me držali za ono što zapravo jesam i shvatili biste kako ostvarujem Svoja čuda. Ali pošto Pismo smatrate praznim i za ovo vreme potpuno neupotrebivim ljudskim delom, to vam je i nemoguće da Mene prihvatite za ono što jesam; i jer Me za to ne prihvatate, naravno da vam onda i Moja dela u najvećoj

meri moraju ostati neshvatljiva." **12** Joram reče: "Moj najmiliji dečaće, čini mi se da si u svojoj pretpostavci ipak otišao malo predaleko. Jer gle, ako među nama i ima onih koji ne veruju u čistu božanstvenost Pisma, to ima i onih drugih koji u to čvrsto veruju i koji se nadaju dolasku obećanog Pomazanika i njegovom carstvu. A ovi drugi, upoznavši te, neće imati ništa protiv ako si ti, zaista, obećani Pomazanik o kome je najviše prorokovao veliki Prorok Isaija. **13** Jeste da je proročanstvo kod Isaije veoma tajnovito i da, kada je u pitanju ličnost Pomazanika, ne znaš tačno na čemu si, ali sve u svemu, ima dosta toga što se sa tobom poklapa. Naravno, ima i toga što se nikako ne bi moglo odnositi na tebe, a uostalom još manje na nekog pravog Pomazanika pa taman došao izravno iz nebesa. I ti ćeš, iznad svega mudri mladiću, sam uvideti da, kada je u pitanju Pomazanik, čak i za najčvršće vernike – jednostavno rečeno – još uvek važi "biće šta bude", tako da je zaista veoma teško valjano i jasno se usmeriti u tome. **14** To iz dana u dan sve više postaje stvar narodnog predanja, koje proističe iz dugo negovane želje naroda, te Rimljani izgleda ne greše kada kažu: "Ubinam vanis invectis superlativum tradit gens, nihil quam aquam haurire" [*Kad narod zbog glasina prenosi preterivanje, to nije drugo do vodu zahvatati*], a tako je to donekle i sa Pomazanikom. Istina, možda nečeg i ima, a možda i ne, i tako bi se iz starog Jakovljevog bunara teško mogla zahvatiti jedna zdrava kap vode. Šta kažeš na to, najmiliji dečaće?" **15** Ja kazah: "A kako li glase ta Isaijina proročanstva koja se nikako ne odnose na Pomazanika, a pogotovo ne na Mene?" **16** Joram reče: "Da, najdraži mladi prijatelju, najpre moram doneti knjigu. Napamet baš ne znam ta mesta, jer takve stvari se ređe iznova čitaju pa se lako zaboravljaju, pogotovo iz oblasti Proroka. Samo malo sačekaj, odmah ćemo doneti." **17** Ja kazah: "Znaš šta, već je noć i to ćemo ostaviti za ujutru. Pošto danas još ništa nismo jeli, mogli bismo da prekinemo razgovor, da večeramo, pa ćemo sutra nastaviti." **18** Svi su bili saglasni sa Mnom, iziđosmo i uputismo se u konak.

20 Druga noć u konaku

1 Ja, sudija i stari Simon otidosmo u konak, u kome smo već jednu noć proveli i u kome su se obično zadržavali Nazarećani. **2** U Jerusalimu je važio stari običaj da je svaki grad iz sveg jevrejskog carstva imao po konak koji je nosio njegovo ime, i to je bilo zato što, ako bi neko iz Jerusalima ili nekog drugog grada hteo da se dogovori s nekim ili da sazna što iz drugog grada, samo je bilo dovoljno da ode u istoimeni konak i tamo već sretne nekog ili nekolicinu koji su iz istoimenog grada došli u Jerusalem takođe nekim poslom. **3** Ovaj običaj se vremenom proširio i na Evropu. Ranije su natpisi na gostionicama imali sličnu namenu, a sada od toga gotovo da nema ni traga. **4** Ovo spominjem samo zato da se kasnije lakše shvati kako su Me Moji roditelji trećeg dana predveče, dakle kada su se vratili, sasvim lako pronašli, pošto su najpre otišli u konak po imenu Nazaret i pitali gde sam bio u toku dana. **5** Gotovo svi hramovnici su ovoga puta posle večere otišli na spavanje, samo su Joram i Varnava uzeli Isaiju i tražili mesta koja se baš ni ne bi morala nešto naročito odnositi na Mene ili na nekog drugog

Pomazanika. Potom su i njih dvojica, savladani umorom, otišli na spavanje. **6** Za umorne noć prolazi za tren, tako i hramovnici još jednom htedoše da se okrenu na drugu stranu, ali već je naveliko svanuo dan i budio ih da ustanu i upute se na svoju dužnost, što im baš danas uopšte nije prijalo, čak ni Joramu i Varnavi jer u celom Isaiji nisu mogli naći baš nijedno pravo mesto kojim bi Me učutkali. **7** Dok su tražili, Joram reče Varnavi: "Kao da smo začarani. Imao sam za ovu priliku gomilu mesta pred nosom, a sada tražim gotovo ceo sat kao umoran gavran svoje gnezdo i ne nalazim ništa, ama baš ništa." **8** Varnava reče: "Ali to ionako uopšte nije bitno, jer ako bi dečak na osnovu svojih izuzetnih osobina, naravno ako mu ostanu i u zreloj dobi, hteo da postane Pomazanik, pa neka ostane pri svome, kada to uopšte i nije nešto posebno. Ako ga kasnije napuste ove osobine, onda će i on sam po sebi napustiti svoju zamisao o Pomazaniku. No, ipak ponesi knjigu, možda nam zatreba u toku dana. Pođimo u dvoranu, većina je, verovatno, već tamo." **9** Obojica se podigoše i požuriše ka dvorani.

21 Početak sednice trećeg dana i Joramov pokušaj da promeni predmet rasprave

1 Tek nakon njihovog dolaska na svoja mesta, poče rasprava trećeg dana. **2** Pošto Mi veoma naklonjeni Rimljanin dade znak, Ja istupih i, obrativši se Joramu, rekoh: "Evo smo već treći dan okupljeni ovde u ovoj dvorani. Radi se o tome da Mi, kao što si juče i najavio, pokažeš iz proroka Isaije mesta koja se po tvom mišljenju ne odnose ni na Mene ni na bilo kog drugog Pomazanika." **3** Joram reče: "Da, moj najmiliji mladiću, to bi bilo pravo, ali ja sam već duže vremena baš ta sporna mesta smetnuo s uma i sada mi je jako neprijatno da ih tražim, pogotovo pred tobom, jer ti izgleda imaš izvanredno pamćenje i celo Pismo znaš napamet od reči do reči. Zato bolje da se okanemo toga i ja samo mogu da kažem: mi, obzirom onog što smo od tebe čuli i videli, pristajemo da si ti obećani, zapravo već prispeli Pomazanik. A ako bismo sva ta mnoga mesta sada tražili, stajalo bi nas previše i vremena i truda." **4** Ja kazah: "Ne, prijatelju moj, ne ide to tako. Vi biste da Me se na jedan uljudan način otarasite jer da li sam Pomazanik ili ne, vama je sasvim svejedno samo ako pri tom možete lepo da živite, da skupljate gomile zlata, srebra i svakojakog dragog kamenja. A radi se najozbiljnije samo o tome da li sam to Ja ili treba da čekate na nekog drugog? **5** Ako sam to Ja, onda je carstvo Božje među vama i vi, ako ste dobre volje, iz Pisma već znate šta vam je činiti. A ako Ja to nisam, po vašem mišljenju ili po dokazima iz Proroka, pa, onda istrajte u vašim starim gresima sve dok vam smrt ne postane sudbina. Pošto vam traženje odgovarajućih mesta zadaje mnogo truda i oduzima vremena, onda Mi dajte knjigu i Ja ću vam uštedeti i truda i vremena." **6** Na to prvosveštenik reče: "Da bi pronašao samo mesta koja se najviše odnose na tebe." **7** Ja kazah: "Pa dobro, onda Mi ti pronađi koja se ni malo ne odnose na Mene." **8** Prvosveštenik reče: "E, samo čekaj. Dajte mi knjigu!" **9** Dadoše mu knjigu i on, važnim izrazom lica, poče tražiti, no duže vremena mu ne polazaše za rukom. Konačno, pronađe nešto što mu se učini podobnim jer se na njegovom licu ocrta jedna posebna vrsta zadovoljstva, ali iz koga poče da se nadima prvosveštenska gordost skoro grđe no u ljutog ćurana. Jedinstvenim vladalačkim zanosom stavi otvorenu knjigu preda se pa pobeđnički zarivajući kažiprstom u tkivo reče: **10**

"Evo! Samo dođi, mladi Pomazaniče iz Galileje, čitaj knjigu pa reci da li i ovo odgovara tvojoj ličnosti." **11** Ja kazah: "Zašto Me zoveš da čitam iz tvoje knjige? Duh koji je u Meni znao je to još pre no što će je Isaija napisati. Upravo si otvorio stih kojim ću te najlakše pobediti, tako da ni sam ne bih pronašao bolji." **12** Na to prvosveštenik ustade ljutito i, pun besa, reče: "Šta?! Ti ovo znao pre Proroka?! Upozoravam te, galilejski dečake, da si odviše obesan! Brojiš tek dvanaest godina a hoćeš da si stariji od Proroka! Jesi li lud? **13** Ako već govoriš o svojoj duši ili duhu – što je ionako jedno te isto – pa neće ona valjda biti starija od tela, koje još po svedočanstvu Mojsijevom mora da postoji pre no što se duša useli u njega. **14** Zar ne kaže Mojsije: "Bog oblikova prvoga čoveka od gline i udahnu mu u nos dušu živu." I zar iz ovoga jasno ne proizlazi to da je telo svakoga čoveka gotov dom za dušu i da mora postojati pre nje? Jer šta bi bila duša bez tela i odakle bi došla? Razmisli dobro, mladi Galilejče, gde i pred kim stojiš." **15** Ja kazah: "Bez obzira na to što si mesto prvosveštenika zauzeo svetovnim pokroviteljstvom, a ne duhovnim pozivom, i ne uzimajući u obzir što smo sakupljeni ovde u ovoj staroj besedaonici hrama, reci ću ti sasvim otvoreno da o duhovnim predmetima sudiš daleko lošije no slepi o bojama. **16** Kada je Bog gotovom Adamovom telu kroz nos udahnuo živu dušu, ona je očigledno pre toga bila u Boga, zapravo, nigde drugde nije ni mogla biti jer Bog je beskrajn u svome biću i, strogo uzevši, izvan Njega se ništa ni ne nalazi. **17** Bog pak, budući sam večan, nema ničeg u sebi što je vremensko i prolazno ili tek nastajuće, nego što je u Njemu, večno je, kao i On Sam. On svoje večno velike misli može samo prividno odvojiti od sebe da bi stekle sopstvenu samostalnost, i kada to radi, onda je to trenutak postanja, te za biće Božje misli, koje je postalo iz Njegove moći i mudrosti, tek počinje vreme, ili bolje rečeno, stanje sopstvenog činjenja dopuštenog za sticanje trajno samostalnog postojanja na izgled van Boga, a u biti ipak u Njemu. **18** Ako je tako, zašto onda ne bih postojao u Duhu i u Bogu pre no što će Prorok iz Boga pisati svoje spise? **19** Uostalom u velikoj si zabludi ako misliš da su duh i duša jedno te isto. Duša je kod ljudi duhovni proizvod iz materije, jer duh u materiji je osuđen duh, koji čeka izbavljenje; čisti duh nikad nije bio osuđen, i svaki čovek ima svoga duha, kojeg mu je Bog podario, koji se stara, čini i upravlja čovekom dok postaje, ali se sa stvarnom dušom sjedinjuje tek kada ona sopstvenom voljom potpuno pređe u Božji red, koji je spoznala, te sama postane potpuno čist duh. **20** Da se tebi ovaj prelazak ni izdaleka nije dogodio, upravo si pokazao tako što o sopstvenom Duhu, bez koga ne bi mogao živeti ni tren, nisi još nikad imao ikakvu zamisao. **21** No, Ja poznajem Svoga Duha i već dugo sam Jedno s njim, zato i mogu zapovedati svoj prirodi, jer Duh je zaista Duh Božji i nikako ne može biti drugi, jer izvan Boga ne može postojati nijedan koji ne bi bio Božji Duh. Razmislite, i ti i svi, malo o tome i priberite se, tek onda ćemo preći na tekst koji se "ne odnosi" na Mene. **22** A tebi, prvosvešteniče, savetujem da se prema Meni suzdržiš i da ne prekoračiš granicu dozvoljene mere, inače ćeš previše razjariti silu Mojeg Božjeg Duha protiv tebe. Video si juče šta umem, dakle, znaš šta ti predstoji ako pređeš među. Jer Ja imam skupo pravo da govorim o Jehovinim stvarima. Već je dovoljno loše to što se od vas, "slugu Božjih", mora kupiti pravo govora, po satima odmereno, a još gore bi bilo ako se povrh toga to pravo ne bi smelo upotrebiti."

22 Rimski sudija hvali Isusovu mudrost

1 Zatim sudija reče: "O, ti najmiliji dečaće, koji si sišao čisto s nebesa. Pa ti si već sada mudriji od svih mudraca koji su ikada živeli na Zemlji. A šta će od tebe tek biti? Da, ti si bez sumnje pravi Pomazanik (*posrednik između Boga i ljudi*), jer još se ne nađe mudrac koji bi tako kao ti, kratko i jasno, predstavio razliku između materije, duše i duha. Zaista, ova pouka zaslužuje posebnu nagradu jer je dosad nečuvena." **2** Ja kazah: "Ostavi to, plemeniti prijatelju. Koju nagradu bi Mi mogao dati, a da ti je odmah hiljadostruko ne uzvratim? Zaista ti kažem: ko čini dobro svome bližnjem iz istinske, čiste ljubavi prema Bogu i bližnjima, Meni čini i biće mu hiljadostruko pozlaćeno. A isto tako je i sa lošim i zlim delima, koja ko počini svom bližnjem." **3** Sudija reče: "Šta tačno podrazumevaš pod lošim i zlim, koje ne treba činiti svome bližnjem? Rad sam to znati, jer kao sudija često dolazim u položaj da svome bližnjem nanese veliko zlo, naravno uglavnom protiv svoje volje. Ali naš zakon je čvrst i nema obzira ni prema kome, čak ni prema rođenoj deci. Zato mi kaži šta je pravo." **4** Ja kazah: "Da si ti doneo zakone, mogao bi i da ih menjaš, ali oni su stara, zrelo promišljena volja naroda, a ti si postavljen da pošteno kazniš prekršioca protiv takve volje naroda. Ako to činiš pravedno i strogo po savesti što zakon propisuje, onda ne činiš ništa loše već samo dobro." **5** Jer svako ko živi kao član većeg društva mora se povinovati zakonima reda i mora ih učiniti svojim načelima. Ako to ne čini, onda je neophodno da, budući sam za sebe očito slabiji, snosi nužne i gorke posledice za svoju tvrdoglavost koja je protiv opšteg društvenog reda. **6** Ako narod ili njegov vladajući predstavnik, kralj ili pak car, postavi sudiju koji u potpunosti poznaje zakon i strogo ga se pridržava, onda sudija ne čini ništa drugo do dobro, jer čisti zemlju od korova. Postupajući tako, ispunjavaš svoju dužnost i činiš dobro ljudima koji se zalažu za red. **7** Ti kao sudija paziš naročito na to da čoveka koji je zalutao sud svojom odlukom prvenstveno popravi a ne kazni, to ti je vrlina u srcu koja je dar nebesa jer se pridržavaš večnog, istinskog načela ljubavi prema bližnjem, koje glasi: "Što razumno ne želiš da se čini tebi, nemoj ni ti činiti bližnjima." Ako tako postupaš, onda si čist i pred Bogom i pred ljudima i nije ti potrebno da se brineš o tome šta je dobro, a šta zlo. **8** Kada bi oni koji sede na stolici Mojsijevoj i Aronovoj tako činili, i da su činili, nikada ih vi Rimljani ne biste porobili. Ali pošto nisu ostali verni starom zakonu, koji je dat podjednako svim ljudima, nego stvarahu svoje po sopstvenim željama, tako je i Bog odvratio svoje lice od njih i dao ih pod oštru šibu mnogobožaca, pa neka pod njom i ostanu zbog svoje goleme i grube tvrdoglavosti. **9** Ti si mnogobožac, pa ipak Me prepoznaješ, oni su Jevreji i trebalo bi da su deca Jehovina, a ne prepoznaju Me, teško da će Me i prepoznati. Šta je sada to? Čini Mi se da je isto kao što je već jedan Prorok rekao – ali naravno već tada tvrdim ušima: "On dođe među svoje u svoje imanje, a svoji Ga ne prepoznaše i ne primiše." Ali tako je kako je. Evo, pokazao sam ti pravo stanje stvari, a sada je vreme da malo bolje pogledamo mesta koja je prvosveštenik pronašao, a koja se "ne odnose" na Mene."

23 Rimski sudija čita i objašnjava stihove iz Isaije 9:6,7

1 Ovde Mi prvosveštenik gurnu knjigu i reče: "Evo, čitaj sam i razotkrij sam sebe!" **2** Ja uzeh knjigu, dadoh je sudiji i pokazavši mu ona mesta, zamolih ga da ih glasno pročita da Mi niko ne bi prigovorio kako čitam u svoju korist. To je sudiji išlo lako, jer je dobro poznao većinu jezika Bliskog Istoka, pogotovo je starohebrejsko pismo čitao bolje od svih hramovnika zajedno. **3** Sudija rado uze knjigu i pročita iz nje sledeće: "Rodi nam se dete, dade nam se sin kojemu je vlast na njegovim ramenima i On se zove: Divni, Savetnik, Silni, Junak, Otac, Večni, Mir, Knez. Da Mu vlast bude velika i miru da nema kraja na prestolu Davidovom i u carstvu njegovom; da ga učvrsti sudom i pravdom sada i večno. Ovo će učiniti revnost Savaota." Zatim sudija upita prvosveštenika da li je tekst dobro pročitao. **4** Prvosveštenik to potvrdi duboko se poklonivši. **5** Potom sudija nastavi da govori u Moje ime: "Pa vi ste, kako mi se čini, pronašli baš mesto koje ovom milom i mudrom dečaku odgovara kao nijedno drugo. **6** Kako će pak devica roditi sina, koga će nazvati Emanuel, to smo, po mom ličnom shvatanju, toliko pretresli tako da ja više ni najmanje ne sumnjam da je ovaj dečak baš sin o kome je Prorok prorokovao i sin device koju po vašem ličnom priznanju dobro poznajete, mislim, po imenu Marija. **7** I ako se ne varam, nedavno sam u jednoj prilici od kapetana Kornelija čuo priču o onom divnom rođenju u Vitlejemu, u praznoj staji za ovce – u nedostatku boljeg konaka; to mi je ispričao sa velikim oduševljenjem i dubokim saosećanjem zbog tada zaista neprijatne sudbine one plemenite porodice. Rekao mi je da se često o njoj raspitivao, ali da ništa nije mogao saznati otkad je otputovala iz Egipta. Nažalost zbog državnih poslova morao je da ode u Tir, inače bi sasvim sigurno sedeo ovde. **8** Znači, bili bismo načisto što se tiče proročanstva koje se odnosi na rođenje ovog dečaka i nijedan savestan i razborit čovek se ne bi smeo suprotstaviti. **9** Zatim, da će jesti med i maslo kako bi naučio razabrati dobro, a odbaciti zlo, mogu sebi na staroegipatski način da predočim kao saobraznost, koja možda, po mom mišljenju, hoće da kaže: "Biće ispunjen svom ljubavlju i mudrošću i spoznaće istinsko čisto dobro i odlučno zlo." **10** Da je to u stanju kao nijedan mudrac i učenjak na celom svetu, o tome je malopre pred svima nama dao najjasniji dokaz i tako pokazao da u sebi duhovnog meda i masla sigurno ima u ogromnim količinama, što je vama, mudracima hrama, već dovoljno razjasnio kao i da od njega možete da naučite još štošta, a on od vas i kod vas sigurno ništa. Zar to ne govori i suviše koliko meda i masla mora da je dosad jeo? **11** Sve to nesumnjivo svedoči da je upravo on Emanuel, koga je stari Prorok predvideo a devica rodila, i da ubuduće takvog sina nijedna devica na ovoj Zemlji neće roditi. **12** U ovom celom velikom rimskom carstvu još nikad nisam upoznao sina od dvanaest godina koji bi mu, bez obzira na svoje neshvatljive osobine, i izdaleka bio ravan; pa sve mislim da se i drugi navod iz Proroka, koga ste lično vi predočili, takođe odnosi na njega kao i onaj prvi koji vam je on na početku postavio kao takozvano pretpitanje. **13** Da, njegovim rođenjem zaista nam je rođeno dete sve dece, a nama, smrtnim ljudima, dat je sin iz krila bogova – kako mi, Rimljani, imamo običaj da kažemo – čiju neshvatljivu vlast nosi jedino on na svojim sopstvenim plećima i nije mu potreban pomoćnik. **14** Prorok je, izgleda, kroz navedena imena označio samo njegove osobine, pa kažite i sami da li mu

ijedna nedostaje? **15** Zar nije divan svojim razumom, svojim govorom, svojim delima? **16** Koji bi mi mudrac na Zemlji mogao dati mudriji savet od ovog pravog i najčistijeg sina bogova? **17** Da je silan u svakom pogledu – i u duhu i u materiji – u to valjda ne sumnja niko koji ga je čuo kako govori i video šta čini. **18** Prema vama, gordim sveštenicima, koji tražite da vas uzvisuju daleko iznad svih bogova i da vam se mole, stoji njegova neustrašiva hrabrost i junaštvo, koje je, nadam se, dovoljno jasno obelodanio. **19** Da je njegov Duh nužno večan i da je Jedno sa Duhom Božjim, dokazao je kratko i jasno, i čovek bi morao biti slep kao najcrnja noć, koja je ikada postojala na Zemlji, pa da ne vidi na prvi pogled otkud vetar duva. **20** Jedino on može ljudima dati istinski, živi i unutarnji mir i zato je jedino on pravi knez svih knezova i pruža ljudima mir na Zemlji kao nijedan drugi knez – što sam ja već osetio. **21** Jedino on može opet da uspostavi staro Davidovo carstvo vidovnjaštva i spoznanja, koje ste vi uništili, kao i vlast kojoj će svi knezovi Zemlje, i pored svojih skiptara i kruna, biti večno podani, jer carstvo najsvetlijeg spoznanja jeste i ostaje najmoćnije na svetu i nikakva moć tame nikada ga ne može potpuno porobiti. A gde je svetlost, koja sve razlučuje, tamo je i pravedan sud i potpuna, otvorena pravda. **22** Na kraju još kaže: "I ovo će učiniti revnost Savaota". Koji drugi Duh Božji ispunjava ovog dečaka potpuno ako ne Onaj Jehove Savaota lično – nešto što sam uvideo na prvi pogled. Kako to da vi niste kada bi to vas trebalo da se tiče više nego mene, neznabošca? **23** O Bogovi, o sva proročišta celog sveta! Koliko strašno slepi, glupi i zli u srcu mora da ste kada niste u stanju da odmah uvidite i osetite otkud vetar počinje da duva? Zar ja, neznabožac, moram da vam kažem da je tako? **24** Šta li bi samo o vašoj mračnoj tvrdoglavosti rekao Prorok koji je napisao ovo proročanstvo kada bi se desilo da ustane i stane pred vas? **25** Zar vas ne obuzima stid kada tako glupo i slepo stojite pred očima Onog čija vas volja jedino ostavlja u iskvarenom, samozaslužno lošem životu i njegovoj mračnoj vlasti? Zar ne bi mogao da vas ispremeće kako je juče učinio s magarcem i s velikim kamenom? **26** Pa oni još uvek u nedogled razmišljaju šta je pravo, što pred nekim Bogom, koga ne poznaju i u koga nikad nisu ni verovali, što pred svetom, od koga su se svi dobro ugojili a hteli bi još i više, dok pred njima stoji jedan pravi pravcati Bog, opremljen svim osobinama koje je ikada ljudska mašta o jednom Bogu mogla zamisliti, naravno na najuzvišeniji način. **27** Čekajte, sada ću ja vas, stare glupake, da upitam kako zamišljate Boga! Pa valjda imate neku predstavu o Njemu? Hajde govorite, jer vam sada ja zapovedam da odgovarate!"

24 Joramov odgovor

1 Zbog ovog oštrog oslovljavanja sudijinog naši hramovnici izgubiše svu prisebnost i toliko se prepadoše da su jedino bili u stanju da mucaju umesto da razgovetno govore. Još nekako najpribraniji bi Joram, zato se i podiže sa svoje stolice, pokloni se duboko pred sudijom i reče: **2** "Visoki, plemeniti i pravedni gospodaru i sudijo nad celim Jerusalimom i daleko izvan njega! Što se tiče pojma o biću Božjem, to je za nas teška stvar, jer je još kod Mojsija bilo izričito zabranjeno da imamo o Njemu neku predstavu ili ma i donekle slikovitu zamisao. I zato u našim hramovima nećeš pronaći ni jednu sliku kojom bi za spoljašnja čula mogao da zamisliš neku očevidnu predstavu o Božanstvu. **3** Pa ipak su naši oci, Avraham, Isak i Jakov,

više puta imali viđenja u kojima su Boga stalno gledali u savršenom ljudskom obličju i s Njim govorili premda kod Mojsija kasnije stoji: "Boga ne može niko istovremeno gledati i biti živ jer Bog je oganj koji sažiže i prebiva u nepristupačnom svetlu."

4 Ali Mojsije je, ipak, jednom tražio da vidi Boga iako bi mu to donelo trenutnu smrt. Onda, na Sinaju, Bog reče Mojsiju: "Sakrij se u ovu pećinu, proći ću tuda. Kada te budem pozvao, iziđi iz nje i videćeš mi leđa." **5** Eto vidiš, čas je reč o liku Božjem, a čas – i to strogo zakonski zabranjeno – i nije i nikako ne sme biti; u takvoj prilici će nekakvo zamišljanje ili poimanje Boga zaista biti teško, ili vremenom i nemoguće, premda čovečija duša čezne za Božjim likom, pa strogo uzevši, ne možemo neznabošcima toliko zameriti što svog Zevsa zamišljaju kao savršenog čoveka. Mi imamo samo reč Jeoua [Jehova] i skoro ništa više. **6** Što se tiče mene kao čoveka, i meni je, kao i tebi, ovaj dečak kao Bog prilično dobar i poprilično moćan. Ali pogledaj samo narod kako je privržen nauci Mojsija i Proroka. Hram je staro središte njegovog nadahnjivanja, tamo prinosi svoje želje, nadanja i veruje da je u hramu bliži svome Bogu, da ga Ovaj čuje kroz uho prvosveštenika i uslišava njegove molitve takođe preko prvosveštenika i njegovih pomoćnika. Oduzmi to odjednom narodu i postavi umesto Kovčega zaveta ovog božanskog dečaka, i možeš odmah očekivati opšti prevrat u celoj zemlji. **7** Mi smo lude jer smo primorani da to budemo; da nije takav slučaj i da nam od toga ne zavisi život, a i blagostanje i mir naroda, onda to već odavno ne bismo bili. Ili možda misliš da je tako jednostavno narodu predstavljati da nešto jeste što nije i o čemu, i pored najbolje volje, ni sam nemaš neku predstavu? **8** Ja o ovom dečaku mislim isto što i ti, ali bez obzira na sve, pred narodom moram da teram staru ludost i ne smem dozvoliti da se primeti ni najmanji trag da u sebi imam sasvim drugačiju veru od one koju spolja pokazujem. **9** Međutim, ako bi dečakovoj moći, vremenom, pošlo za rukom da na sebe skrene pažnju naroda kao sada našu da ga prepozna i prihvati za ono što jeste, onda bi sa celim hramom lako izišao na kraj. Ali stara stvar u kojoj se ukrštaju mnogobrojne koristi ne može se tako lako gurnuti u stranu kao kakav stari orman koga možeš lako bez razmišljanja baciti i uništiti i na njegovo mesto staviti neki drugi. **10** To je moje mišljenje, koje, siguran sam, sav hram deli sa mnom i sumnjam da će mi iko protivurečiti." **11** Sudija reče: "Da, to mišljenje za sad nema baš mnogo zamerki, ali jedno bi moglo da se primeti, a to je: Ne biste li vi, ipak, ako verujete u dečakovo poslanstvo, mogli na jedan podoban način skrenuti pažnju naroda na njega i pokazati šta je došlo u svet?" **12** Joram reče: "Ovaj zahtev pripada, očigledno, onima koji mogu da se nazovu valjanim i možda će se tu nešto i moći učiniti. Međutim, to bi bio veoma smeo poduhvat, koji bi nama, a i milom dečaku, doneo veoma mnogo nelagodnosti. **13** Prvo i prvo, dečak ne ostaje u hramu jer će ga sasvim sigurno njegovi roditelji danas, moguće sutra, odvesti opet u Nazaret, koji je, ipak, podaleko da bismo sve koji za njega budu pitali poslali tamo. **14** A drugo, nas bi stotine hiljada ozbiljno pitali za razlog zašto On, kao Onaj koga je Prorok najavio, ne stanuje u domu koji bi Ga jedino bio dostojan, odnosno u hramu. **15** I šta bismo mogli da navedemo kao razlog zašto više voli Galileju i Nazaret od Grada Božjeg? Ubrzo bi narod počeo da govori: "Grad i hram mora da su se o nešto veoma ogrešili, to mora da se ispita i okaje." **16** Ukratko, mogli bismo da udesimo najbolje što možemo, pa ipak bismo narod odveć uzбудili i to bi nam, zaista, zadalo velike muke. Zato ipak mislim da je najpametnije da se zasad narodu skoro ništa ne spominje, nego da

se sve prepusti dečaku i vremenu. **17** Šta god da bude došlo, mi smo ovim trodnevnim činom pripremljeni, a i moći ćemo još mnogo bolje da se pripremimo. Uostalom, neka sada dečak govori i određuje šta hoće, jer njegovoj volji će se teško iko suprotstaviti."

25 Isusov oštar govor protiv licemerstva hramovnika

1 Ja kazah: "Tu sam da vam donesem vest da sam došao da ispunim dela Onog koji Me je poslao, a koga, po vašem priznanju, ne poznajete, ali koga Ja uistinu poznajem, jer je u Meni u svoj Svojoj punini. **2** Mojsije je zahtevao da Ga vidi, a video Mu je samo leđa, ali je od toga puna tri dana bio zaslepljen i njegovo lice je svetlelo toliko jako da ga je morao pokrivati kada bi prilazio narodu jer njihove oči nisu podnosile toliki sjaj. **3** A vi možete sada sasvim slobodno da Mi gledate u lice i ne zaslepljuje vas nepodnosiv sjaj svetlosti. Zašto? Zato što ovo telo skriva Onog koji je u Meni. Ali bez obzira na to, ovde je više od onog što je bilo tamo. No vi to ne primećujete, jer pred vašim očima visi trostruki Mojsijev pokrivač i visiće još dugo da nikako ne biste mogli prepoznati Onog koji je iz najviših nebesa došao kod vas. **4** Sa sudijom vam je lako da pričate jer saslušava vaše vešto sastavljene reči, ali sa Mnom besedovati nešto je teže, jer čujem tajne misli vaših srca, koje zvuče sasvim drugačije od reči vaših usta. I baš zato ste Mi u velikoj meri gadni, što se spolja gladite, a iznutra ste, u duši, puni prljavštine. **5** Ako vas je sudija, koji u svom srcu nema lukavstva, pozvao da narodu skrenete pažnju na Mene i da ga obradujete ispunjenjem svoje nade, zašto onda tražite kojekakve okolnosti po kojima tako šta uopšte ne bi bilo moguće? **6** Ja ću vam reći otvoreno u lice: vi to nećete, ne narod, vi lično ste moji najljući protivnici. Ali, to je ionako svejedno jer, kao prvo, moje vreme još nije došlo, a drugo, ovaj hram ste previše oskrnavili da bih mogao u njemu stanovati. Zaista, neće se više preko Mene povećavati vaš ugled. **7** Durite se zato što vam je Mojsije zabranio da Boga predstavljate kao naslikan lik, ali vam ne smeta što sebe pravite bogovima pred narodom i učite ga, najozbiljnije, da Bog bez vas ništa ne čini i ne uslišava ni jednu molbu osim molbe vaših usta. Kažite da li vam je i to Mojsije naložio? **8** Da, da, vi morate da vodite narod putevima koji vode u nebo – jer je to Božja volja i to su Mojsije i brat mu, Aron, naložili – ali vi upravo radite suprotno i držite vaš stalež, Boga, narod i hram ni za šta drugo do za nekakvu debelu kravu muzaru, koju, kako i sami kažete, jedino vi imate pravo od Boga da pomuzete. **9** A Ja vam kažem da vam Bog, koga se odričete svakim dahom i svakim otkucajem bila, ovo pravo nikada nije dao i da vaše mehaničke molitve nikada nije uslišio, ne uslišava ih i nikada ih neće uslišiti. **10** Jer da je Bog ikada uslišio vaše neotesano dranje i kreštanje, zacelo bih i Ja o tome nešto znao. Jer što zna Otac, to zna i Sin, ili: što zna Moja ljubav, to zna i Moj um. Ali o uslišenju bilo kakve vaše molitve ne zna ni Moja ljubav ni Moj um. **11** Međutim, vi i dalje govorite: "Ako ti, čoveče, Boga za nešto moliš, onda ti to ništa ne pomaže, ali ako nam prineseš žrtvu i mi molimo za tebe, onda ti naša molitva pomaže. Samo mi, sveštenici, smemo da molimo tako da pomoć ne izostane, a narod samo da prinosi žrtve i na taj način, žrtvama, uz nas da se moli." **12** Tako isisavate narod dvostruko: prvo, uzimate desetak od svih plodova i sve prvence domaćih životinja, dok za sve prvence ljudi uzimate dobar otkup, a drugo, bez prestanka

nagovarate narod na žrtve i obećavate mu za njih duge molitve koje nikada ne izvršavate. **13** Jer sebi govorite: "Molili mi ili ne, to donosiocu žrtve ionako ništa ne vredi. Ako mu nešto vredi, onda je to samo njegova žrtva koju nam je prineo u dobroj nameri." I tako ne činite ni za šta primete platu. **14** Sa čim da vas uporedim? Vi ste svagda protiv Boga i ličite na krvoločne vukove, koji naokolo idu u jagnjećoj koži da ovce pred njima ne bi pobegle i da bi ih utoliko lakše svojim oštrim zubima zgrabili i rastrgli. Ali kakav vaš rad, takva će vam biti i plata, tamo, u carstvu duhova. To vam Ja kažem i možete biti sigurni da će se za vas Moje obećanje ispuniti."

26 Isusovo proročanstvo o razorenju Jerusalima. Istina o Zaharijinoj smrti

1 Na ovaj Moj govor prvosveštenik se veoma rasrdi i reče: "Dečaće, ko ti dade pravo da nama i hramu pretiš? Zar smo mi postavili propise, koje moramo da ispunjavamo? Koliko su bile mudre tvoje pređašnje reči, ove sada nisu. Zar ne znaš da od jednog udarca dub ne pada i da je zaludno menjati ono što se nikako ne može promeniti? Promeni ti narod ako možeš. Jevreji su već veoma staro drvo, koje više ne može da se savija kao mlada leska. **2** Mi uopšte ne sumnjamo da ti je Bog dodelio neko više pozvanje, ali zato nemoj da gaziš stare ustanove, koje potiču još od Mojsija – doduše sa nekim dodacima, koje je kasnije zahtevalo vreme, i da nas, upravitelje, upoređuješ sa krvoločnim vukovima u jagnjećoj koži. Jer mi još nikog nismo rastrgli, a ako smo kažnjavali bogohulnike, hramohulnike i preljubnike, to znači da nismo radili ništa drugo do što je Mojsije zapovedio. Zar za to kažeš da smo postupali nepravedno i protiv Božjih propisa? **3** Ako sa nama govoriš, onda malo bolje odmeri svoje reči. Jer ako nađeš nešto loše na nama i na hramu, onda nam to reci detinje čisto, a mi ćemo videti šta se može uraditi. Ali nekim bogomudrenim pretnjama kod nas nećeš ništa postići." **4** Ja kazah: "S tom vrstom još niko ništa nije postigao, ni blagim, ni oštrim rečima, zato ćete i ostati kakvi ste – sve do kraja sveta. Zbog toga će vam se i oduzeti milost i predati neznabošcima. **5** Pogledajte preko mora kopno Evrope! Ona je nastanjena čistim neznabošcima, retko tamo dospe neki Jevrejin. Tamo će se presaditi nebeska milost. **6** Za nekih sedamdeset godina tražiće Jevreji Jerusalim i hram, ali neće naći mesto gde je stajao i govoriće: "Ha, šta će nam staro mesto gde je bio hram? Hajde da nađemo neko bolje, da tu sagradimo Solomonov hram i uredimo ga kao što je nekad bio." **7** Da, tako će govoriti i tako će i činiti. Ali kako budu počeli da rade na hramu, iz zemlje će izbiti moćna vatra, u kojoj će grdno stradati i graditelji i građa. **8** Nakon više takvih neuspelih pokušaja, prodreće moćna neznabožačka plemena s istoka i juga u zemlju i opustošiće je, a vi, Jevreji, ćete biti raspršeni po celoj Zemlji i proganjani s kraja na kraj. **9** To će vam se dogoditi jer ste se svojevolejno udaljili od starih Božjih propisa i umesto njih postavili svoje veoma pohlepne, ljudske, i točili se od velikog dobitka, koji su vam ti isti propisi doneli. **10** Čitajte samo letopis hrama i njegove tajne događaje, naći ćete štošta još od vremena Proroka od kojih se kosa svakog čoveka koji barem donekle pošteno misli diže do navrh Livana. **11** Zar nije svaki sveštenik i Prorok još bio i kamenovan kada je ozbiljno nameravao da iz doma Jehovinog odagna odvratne ljudske propise i opet uvede čisto božanske? **12** Kažite, koliko ima otkako ste prvosveštenika Zahariju, dok je na čist način žrtvovao u hramu, vašim rukama zadavili? **13** Narod, koji

je Zahariju duboko poštovao i voleo, zahtevao je od vas da čuje šta se sa čovekom Božjim dogodilo kada ste na njegovo mesto postavili novog prvosveštenika. **14** A vi ga slagaste tako drsko rekavši sa izrazom punim lažnog strahopoštovanja: "Zaharija se u svetinji nad svetinjama moljaše za ceo narod kada mu se ponovo pojavi anđeo Gospodnji, čije lice svetlijaše više no podnevno sunce. **15** A anđeo reče začuđenom čoveku Božjem: "O, verni slugo Božji! Ispunio si svoje zemaljsko hodočašće i našao se pravedan pred Bogom. Zato ćeš sada napustiti ovu Zemlju i slediti me kakav jesi, u telu, kao i Enoh i Ilija, do prestola svevišnjega Boga na nebu, gde te čeka velika nagrada." **16** Na to Zaharija, sa već nebeski preobraženim očima, pogleda ka nebu i u trenu nestade iz hrama i sa Zemlje u naručju anđela." **17** A vi na lažno mesto staviste još i beo kamen s natpisom "Zaharije, čoveka Božjeg, preobraženje." Tako ste se pred narodom opet oprali i s njim slavili čoveka Božjeg uz svakojake psaltire, premda ste ga vi, kao njegovi najljući neprijatelji, između velikog žrtvenika i svetinje nad svetinjama, dok se klečeći molio, kao razbojnici napali i zadavili. **18** A što se dogodilo Zahariji, dogodilo se i mnogim prorocima i istinskim prvosveštenicima po redu Aronovom. Ali zbog naroda ste im potom postavljali veličanstvene spomenike i odavali im počast do dana današnjeg. **19** Kažite, nije li tako? Začutili ste nemi od straha jer sam vam ovo otkrio. Vi mislite da ste, zbog svog položaja, sigurni pred rukom pravosuđa; da, da, ona vam nažalost ne može ništa, jer se osim Mene neće naći svedok. Ali za vas Mi nije potrebno svetovno pravosuđe – a ni Ja sam neću dići ruku i kazniti vas, ali ako uporno ostanete naopaki, onda će vas snaći što sam vam malopre najavio. Ja sam govorio, sada govorite vi." **20** Ovde se sudija razljuti pa Mi reče: "Ako želiš, napraviću sa ovim prerušenim slugama Božjim kratko suđenje. Sasvim mi je dovoljno tvoje svedočenje." **21** Ja kazah: "Mani se toga, jer gle, Moja volja je i previše moćna i mogao bih da ih uništim u trenu. Ali od toga ne bismo imali ništa ni ti, ni narod, a ni Ja. Dovoljno je, zasad, što smo im njihovu duboku noć malo osvetlili. Naglo nastupajući dan bi ih tek sasvim oslepeo a sa njima i ceo jevrejski narod. A to bi se dogodilo, ako bih im, zbog njihovih mnogih i najtežih grehova, odmerio strogu kaznu. Oni će se već sami zaplesti u sopstvenim mrežama i u njima će i propasti. **22** Jer svakom čoveku na Zemlji postavljena je mera, kako za dobro, tako i za zlo, a takođe i svakoj ustanovi i narodu. Ako se budu napunili Božjeg dobra, biće izobilno blagoslovljeni i narod i Zemlja, ali ako se neki narod i Zemlja napune zla, onda ih, neizbežno, snalazi strog sud. Onda to znači da je narod odigrao svoju lošu ulogu i zemlja će se pretvoriti u pustinju. To će se dogoditi i sa ovom judejskom zemljom u ne tako dalekoj budućnosti. **23** Ko može da shvati, neka shvati. Veoma je blizu vreme kada će se zlim ljudima sa krovova dovikivati kakvog su duha i njihova dela će im se čitati sa njihovih čela. Jer iz škole iz koje sam Ja zahvatao što znam, zahvataće i mnogi učenici Moje ljubavi, i znaće što Ja znam i činiće što Ja činim. Ali nije sasvim došlo vreme. Saznaćete već kada bude potpuno došlo i znaćete kako da se upravljate. **24** Eto, govorio sam. Ako neko ima nešto da kaže, neka kaže, jer ću se među vama zadržati još samo malo pošto će oni koji misle da su Me izgubili uskoro pristići u Jerusalim i naći Me ovde."

27 Joram priznaje Isusa kao Pomazanika i moli ga da objasni Isaiju 52:14 i 53:3

1 Joram reče: "Dragi dečaće, veoma nam je žao ako smo te gde uvredili i što nas tako brzo napuštaš. Čuj me, dragi, božanski dečaće! Hoću sasvim otvoreno da ti kažem još nekoliko reči i mislim da ih nećeš rđavo protumačiti, a ako te onda budem zamolio i za savet, nemoj odvratiti svoja usta od nas, pa ni od mene." **2** Ja kazah: "Onda govori, mada znam šta ćeš reći i koji ti je savet potreban, ali ipak zbog ostalih kaži glasno, jer je njima potrebnije da to glasno čuju nego nama dvojici." **3** Na ovo mi Joram priđe bliže i reče: "Da si ti nesumnjivo onaj koji nam je obećan i čiji dolazak iščekuju svi Jevreji, a s njima i drugi narodi, u to više ni najmanje ne sumnjam. Šta mi je najviše otvorilo oči, bilo je tvoje tačno poznavanje unutrašnjeg opakog bezumlja hrama još od pamtiveka. **4** Da, tako je, i već dugo je tako, i zato što je nažalost tako, to je bio i jedini razlog što se veoma važna zemlja Samarija od nas potpuno odvojila, a i sa Galilejom ne stojimo mnogo bolje. Duha mi više uopšte ni nemamo, samo prinudnim vladanjem održavamo i ovo malo ugleda što imamo. **5** Istina, i ja sam prisilno učestvovao u mračnoj stezi zidina Solomonovih, ali kao pojedinac, premda uviđajući zlo, nisam protiv njih ništa mogao da uradim, jer kod nas svaka dejstvena odluka zavisi od Velikog saveta, a tamo uvek presuđuje većina glasova. U prilikama, koje si pred nama otkrio, ja sa svojim glasom nikada nisam bio za, nego uvek protiv, ali to osuđenima nije ništa vredelo. **6** U jednu ruku sada uviđam odveć jasno da se hram ovako ne može održati duže od sedam desetleća, u drugu ruku, ipak, nepovratna šteta što će ova stara, čestita ustanova, izgleda, morati da propadne i to utoliko pre što nas Eseni i Sadukeji, koji se nalaze u neposrednoj blizini, prestižu. **7** Međutim, sada zaista najozbiljnije treba da se upitamo gde naći savet kako bi se hram sledećih vekova održao. U Tebi, božanski dečaće, izgleda, nalazi se sva mudrost, koja po mom mišljenju ovde jedino može da pruži merodavan savet. **8** I najzad, pošto si Ti po svoj prilici Obećani – u šta, kao što rekoh, što se mene tiče, više ni najmanje ne sumnjam – još nešto je veoma čudno u vezi s Pomazanikom. **9** Evo ti pedeset i treća glava proroka Isaije – tu uzvišeni Pomazanik, koji je istovetan i jedno te isto biće s Jehovom, izgleda veoma neobično. Opisuje se Njegova ružna ljudska osobenost – evo stoji: "Da bi se mnogi od njega užasnuli jer je nagrđen u licu mimo svakog čoveka i u stasu mimo sinova čovečijih." **10** I evo – pogledaj, malo dalje opet stoji: "Bio je prezren i odbačen, pun bolova i bolesti. Toliko prezren da su zaklanjali lice od njega, zato ga nismo poštovali." **11** Zaista, kada te posmatram ovako zdravog i lepog, a i sada vidim da si poštovan, onda se to nikako ne slaže sa Prorokom, ili šta je Prorok time hteo da kaže?" **12** Ja kazah: "Da, to će biti konačni, potpuni i istinski znak da sam upravo Ja Obećani. Jer na Meni će se sve to što je ovde rečeno ispuniti gotovo doslovno. Ali što se tiče moga izgleda, na to se Prorokova izjava ne odnosi, nego Prorok ovde samo slikovito opisuje potpuno izopačenu narav i način razmišljanja sadašnjih ljudi, prema kojem će Moja narav i način razmišljanja izgledati kao nakarada, zakržljala svakojakim bolestima i bolovima. **13** Zato će Me ugledni i bogati ovog sveta veoma prezirati, i bežaće od Mene kao od lešine, a kada odozgo bude dozvoljeno, proganjaće Me kao najgoreg zločinca, što se sada, očigledno, i pred vama pokazalo. Jer da kao dete čovečije nisam pod rimskom zaštitom i da je došlo vreme izloženosti Moga spoljašnjeg

ljudskog, zaista, živ ne bih izišao iz vaših ruku. **14** A takvi kakvi ste velikim delom, takvi ćete i nadalje ostati sve dok vas ne snađe veliki sud, o kome je prorok Danilo prorokovao dok je stajao na svetom mestu. **15** Međutim, moglo bi sve biti sasvim drugačije ako biste uvideli svoju veliku zabludu, pokajali se i potpuno obratili. Ali to je za vas težak zadatak i tako je jedini savet koji bih mogao da vam dam i koji sam vam sa ovim već i dao – uzaludan. Jer ste previše vezani za svoj svetski ugled i za svoje zemaljsko blago, a ovi će vas survati u sud. Neću vas Ja osuditi, premda bih mogao na osnovu Moje moći, to ćete učiniti vi sami i vaša pohlepa. **16** Ti smatraš da bi samo trebalo da vam dam dobar savet, a vi biste većali o tome kako da se neprimetno prenese narodu. Da, da, vi biste se dogovarali, ali bi vam se suprotstavili vaš novac i svetski ugled govoreći: "Mi ostajemo što jesmo i najpre ćemo sačekati da vidimo da li će nas ikada snaći onaj sud, jer ovako staru i učvršćenu ustanovu neće tek tako jedan galilejski dečak saterati u mišju rupu." Onda ćete moj savet većinom glasova odbaciti i ostati kakvi jeste, zapravo još mnogo gori. **17** Odbacite vaše zlato i srebro, napolje sa ogromnim količinama skupocenog dragog kamenja i bisera. Mnogo toga razdelite siromasima, a sav višak dajte caru, koji jedini ima pravo skupljati blaga Zemlje i upotrebiti ih u teškim vremenima. Živite samo od onog što vam je Mojsije odredio, pokajte se zbog mnogih svojih zločina i popravite svoje velike grehe delima prave ljubavi prema bližnjima. Nemojte imati tajne pred narodom, nego budite istinoljubivi, pravedni i verni u svim svojim rečima i delima. Ostanite u tome čvrsti i nemojte nikada biti tvrdoglavi sa ljudima koji su nadahnuti Duhom Božjim. Tako će sud izostati, a hram postojati do kraja sveta. **18** Jer Gospod Bog neće da ljudi budu strojevi Njegove moći, On hoće da Mu budu slobodna i samostalna deca, koja sama deluju. Vaše žrtve i molitve uopšte Mu nisu potrebne, nego da Ga u svojim srcima prepoznate, da Ga iznad svega ljubite i svoju ubogu braću kao same sebe. Činite im sve što biste razumno hteli da i oni vama čine, tako ćete kod Boga opet naći svu milost i bićete Mu dragi kao majci njezina najdraža deca, zaštitice vas kao lavica svoje mladunce i staraće se o vama kao kokoška o svojim pilićima. **19** Da li to možete? – O da, naravno da možete da imate dobru volju, ali vam nedostaje kao što vam je uvek i nedostojala, i tako sam sada i Ja, kao i svi Proroci i vidovnjaci, govorio gluvim ušima i srcima."

28 Novi Kovčeg zaveta

1 Joram reče: "Ja to baš ne bih gledao kao svršenu stvar. Jer dolazi vreme, nosi breme, i, ako Solomon ima pravo kada tvrdi da je u svetu sve taština, onda bi moglo da se dogodi da i Tvoje današnje proročanstvo pređe u područje taštine i da mi ipak poslušamo Tvoj savet, koji se zaista može uzeti k srcu. Jer vidi, u nas ima podosta onih koji se veoma slažu s Tobom. Doduše, mi smo valjda najmanji deo žitelja hrama, ali trebalo bi da smo najviši, a kao takvi, bez daljnjeg i presudni. – Šta misliš Ti o tome?" **2** Ja kazah: "Takvo stanje stvari jeste u vas bilo i češće, a ponekad i umnogome bolje, ali ipak se nikada nije probio bolji deo već uvek velika gomila galamdžija. Ipak, kažem ti, a to kažem svakom ko ne samo misli kao ti nego tako i postupa, jer i među mnogim zločiniocima usamljeni pravednik će stajati pred licem Božjim: **3** Dali ste da se napravi nov Kovčeg zaveta, a za čuvanje uklete vode nabavili ste nov sud, što vam nijedan Prorok nije preporučio, i to je

zaceo najlošiji izum novijeg vremena. Zaista, to je bilo nepotrebno, kako kovčeg, tako i sud. Bolje da ste umesto toga obnovili svoja srca pravim pokajanjem u Bogu i svoju staru svetovnu sklonost promenili u istinsku ljubav i milosrđe? **4** Zaista vam kažem: stari Kovčeg zaveta pun Duha Božjeg stoji sada u Meni pred vama, te vam kaže sasvim otvoreno u lice da se u vašem novom kovčegu ne nalazi ni najmanja trunka Duha Božjeg, ali zato je pun starog, najgoreg zlog duha, koji se rađa u vašim srcima. A ukleta voda, to su vaše zle suze zbog kojekakvog svetskog gubitka, tamo gde ste se nadali najvećem dobitku; a oni koji su vas izdali Rimljanima, ako ste uspeli da ih zgrabite u svoje kandže, uglavnom su najjadnije umrli od uklete vode. **5** Ali od sada vam više neće vredeti ta voda makar i hiljadu puta ukleta. Istina, nekada je postojao dogovor da se onima koji bi u božanskim stvarima izdali hram neprijateljima Jehovinim – kakvi su od davnina bili Filistejci i drugi veoma zli i mračni neznabošci – postavi da piju otrovnu vodu iz Mrtvog mora, pa ako im ništa ne bi naudila, onda su smatrani nevinima, dok bi u suprotnom, ako bi im nabrekao stomak, kao krivi bili prepušteni svojoj zloj sudbini i najzad bi od posledica i dejstva mrtve vode i umrli. Ali odavno je taj propis prešao u sasvim drugi. **6** Koliko hiljada je već pomrlo od posledica vašeg novog otrova iako nisu ni najmanje izdali čisto Božansko iz hrama nekakvim zlim neznabošcima. Zašto vi sami niste pili ukletu vodu kada ste neznabošcima tajno – naravno za mnogo zlata – ko zna koliko puta davali na razgledanje Svetinju nad svetinjama? **7** Gle, to i još mnogo štošta se ovde zbiva; da, ovaj nazovi dom Božji na Zemlji postao je prava razbojnička jazbina. Ne postoji zločin, koji u ovom hramu nije više puta izvršen. Zar mislite da je ovakvo mesto još uvek dovoljno dobro da bi u njemu stanovao Gospod Bog? Zaista, s mačem kojim je prosuta krv brata tvoga nemoj ići u boj, na njemu je staro prokletstvo i nećeš s njim odneti pobeđu. **8** Da, svoja srca biste još i mogli očistiti, ako biste ozbiljno hteli, ali ove zidine – nikada. Zar i vi sami nemate zakon po kojem neka zemlja, dom, njiva, životinja i čovek mogu zauvek da se opogane ako se teško ogreše o Duh Božji – zašto to isto ne bi bio slučaj i sa ovim hramom u kome su se, u različita vremena, dogodili najveći i najgrozniji poroci? **9** Ali Ja vam kažem: Ne samo ovaj hram, nego i cela zemlja oskrnavljena je već dugo i nepopravljivo iznad svake mere i zato će je neznabošci i zgaziti i postaće staništem razbojnika i krvoločnih zveri. **10** Ovim sam vam otvoreno rekao Svoje mišljenje, a vi radite šta hoćete. Jer ću vas uskoro napustiti, a što sam govorio, govorio sam samo pred vama i ni pred kim više, iako sam oduvek znao kako s vama stoje stvari, a i neću nikom dalje govoriti, jer bi to bilo beskorisno. Vi možete, ako hoćete, još uvek da se promenite, ali ove zidine više nisu ni za šta. Razumete li vi to?"

29 Prvosveštenikovo podrugljivo pitanje

1 Prvosveštenik je opet morao da se javi za reč: "Hajde, reci ti meni, dečaće, polubože i polučoveče iz Galileje, gde ćeš to da odeš, a da te tako dugo nećemo videti? Ja ipak mislim, pošto si Nazarećanin i to sin meni odveć dobro poznatog tesara Josipa i žene mu Marije i budući da ćemo sigurno jednom, dvaput a i triput godišnje posećivati ona galilejska mesta, onda ne bi trebalo da bude baš toliko teško da te tamo, kao veoma poznatu ličnost, spazimo i s tobom porazgovaramo o daljem preustrojanju hrama? Šta misliš, mladi Proroče iz Galileje, u vezi s tim?" **2** Ja kazah: "Da je tvoje pitanje bilo barem i malo

iskreno, a ne ovako podrugljivo, onda bih ti i dao odgovor, ali ovako nisi vredan ni jednog drugog do ovog kojeg si dobio. **3** Ti u Nazaret možeš dolaziti hiljadu i jedan put, ipak, nikada više nećeš moći da Me vidiš, a još manje da sa Mnom razgovaraš. Jer kada budeš dolazio, Ja ću unapred znati, a kuda ću u međuvremenu otići, to nećeš znati ni ti ni bilo ko od tvojih hramovnika. **4** Kažem ti, veoma je teško tražiti i naći Sveznajućeg. Jeste, kada Moj Duh bude dozvolio, onda ćete Me naći. – Ali ako biste poslušali Moj savet, onda neću dozvoliti da se na Mene dugo čeka i doći ću sam, a ako ne poslušate, onda samo na onaj način kao što sam već rekao." **5** Na ove Moje reči prvosveštenik više ne reče ništa, jer ga je potajno veoma bolelo što mu kao zastupniku prvosveštenika nisam ukazao poštovanje. Međutim, ostali to baš nisu primili s nelagodnošću, zato što on za njih bejaše veliki tiranin. **6** Tada Mi još jednom priđe Varnava i reče: "Reci mi, najmudriji dečake, kako shvataš sledeće stihove pedeset i četvrte glave proroka Isaije? Oni opisuju utehu za Cion i glase: **7** "Ne boj se, nećeš se osramotiti, ne budi plašljiva, nećeš biti izvrnuta ruglu. Zaboravićeš sramotu svoga devičanstva i nećeš se sećati rugla udovištva svoga. **8** Jer Tvorac tvoj jeste muž tvoj, ime mu je Gospod Savaot, a tvoj Izbavitelj – sveti Izrailjev, Bog Zemlje svekoliike. **9** Gospod dopusti da te ogovaraju da bi bila napuštena i u srcu tužna žena i kao mlada žena koja je oterana, govori tvoj Bog. **10** Napustih te na tren, ali Svojim velikim milosrđem sabraću te. **11** Sakrih u času srdnje svoje lice od tebe, ali milošću večnom pomilovaću te, govori Gospod tvoj Izbavitelj. **12** Jer to su mi kao vode Nojeve kada se zakleh da vode Nojeve neće više plaviti Zemlju. Zato se sada zaklinjem da se neću na tebe srditi niti te koriti." **13** Gle, ovi značajni stihovi iz Isaije zvuče, uprkos tvojoj pretnji, ipak veoma povoljno i utešno za Jerusalim i hram. Ako možeš da dokažeš da se i ovi stihovi na tebe odnose, onda si nas potpuno uverio da si uistinu obećani Pomazanik i ceo hram biće srušen i na svetloj Livanskoj gori sagrađen novi vo vjeki vjekov." **14** Ja kazah: "Što je o Meni dosad bilo napisano, to je i bilo moguće da vam se objasni, ali što se tiče Mene i Moga delovanja od sada pa nadalje, to će biti teško, zapravo nemoguće. **15** Jer devica koja ne treba da se boji osramoćenja ni da bude plašljiva zbog bojazni da će biti izvrnuta ruglu, nego se više neće sećati sramoćenja devičanstva i zaboraviti rugla svog udovištva, pa to valjda nije Jerusalim i njegov hram, jer se na njega već odavno ne odnose slikoviti opisi niti device, niti udovice. **16** Devicu o kojoj je ovde reč uspostaviću Ja: biće to Moja nova nauka iz nebasa ljudima, a nazvana je devica zato što je pre toga nije zloupotrebilo samoživo i bludnički drsko sveštenstvo za svoje sramne svetske ciljeve. **17** Ali ova Moja buduća nauka nazvana je privremeno i udovicom zato što ću joj biti oduzet zbog vašeg gneva i osвете, ali samo dozvolom Onog koji je u Meni i nigde van Mene. Ovoj devici i udovici biću takođe i muž jer ću je Ja uspostaviti. A ko je zapravo muž koji je stvorio devicu i udovicu, to čitajte kod Proroka kao i šta joj je obećano, jer Ja sam taj muž, a obećanje se tiče samo tajnovite device. **18** Mnogo kasnije će opet doći vremena kakvima ih je opisao Danilo kada će se i sa ovom čistom naukom vršiti velika zloupotreba, ali sa samom devicom više nikada, nego samo sa decom i unukama ove čiste device i kratkovide udovice. Naravno, oni neće imati udela u Mome obećanju, osim ove device potekle iz Mojih usta i njezine mnogobrojne čiste dece. **19** Eto, to će biti tako i nikako drugačije. Jer sa vama i vašim hramom neću više nikada imati bilo kakvo zajedništvo. Došao sam zapravo da vas spasem, niste Me prepoznali i

prihvatili. Ubuduće ćete Mi doći kada vas zadesi zla kob, ali onda Ja vas neću poznavati i prihvatiti. Da li ste Me potpuno razumeli?" **20** Varnava reče: "Zaista je potrebno veoma mnogo strpljenja da bismo te mirne duše podneli, jer postaješ sve grublji i nesnošljiviji. Ali neka bude kako mu drago, mi ćemo na sve ovo, ipak, još malo sačekati. Sve ovo me, ipak, podseća na grom, koji pri nastanku tvori ubilački jako svetlo i grmljavinom čak i potrese Zemlju, ali odmah i prestane i posle njega je još mračnije nego što je bilo. **21** Znaš, ti si na svoj način pojava koja traži sebi ravna. Jeste da si nam prkosio, ali si nas i razonodio. Tvoje sposobnosti, mladiću, bile bi vrlo upotrebljive, ali bi trebalo da dobiješ sasvim drugačije, slobodnije vaspitanje, a sa svojim veličanstvenim i neverovatnim osobinama trebalo bi da pokažeš malo više čovekoljubivosti, tek tada bio bi čovek kakvog u svetu do sada nije bilo. Ali ako ostaneš ovako prek, teško ćeš među ljudima na svetu imati prijatelje. Ako se tvoja čudna moć još i poveća i ako se ne budeš plašio neprijatelja, onda će te se, istina, svi bojati, ali te niko neće voleti i poštovati. A meni je ipak više stalo da me svi ljudi vole, a ne da me se plaše. Šta o tome misliš ti ili možda neko od prisutnih?" **22** Ja odgovorih: "Da, kada bi svi ljudi bili čisti i dobri, onda bi bio sasvim u pravu. Ali pošto ih na Zemlji ima različitih, od kojih su neki dobri, a mnogi drugi loši, krivokletnici i zli, onda bi za pravednog i dobronamernog čoveka bio veoma težak zadatak da se postavi tako da ga svi podjednako vole. Morao bi da bude sa zlima zao, a sa dobrima dobar, što je, vidiš, nemoguće, isto kao što je nemoguće da postoji neko svetlo koje bi istovremeno sa istog mesta rasprostiralo i najveću svetlost i najveću tamu. **23** Kažem ti, pravi prijatelji nepromenjive istine Božje će Me već voleti i to iznad svake mere, ali ljudi koji Božji zakon i istinu gaze i žive kao da više nema Boga oni neka Me se plaše. Jer takvi ljudi i pohlepni bezbožnici će Me upoznati kao Onog koji nikako ne razume šalu i koji svakom vraća po svojim delima, jer samo Ja imam za to večno savršenu moć." **24** Varnava, smešeći se, reče: "Ali dečaće, otkud to da pričaš o večnom a jedva brojiš dvanaest godina? Gde to uzleće tvoje pomazaničko revnovanje? Ostani lepo na Zemlji i svi ćemo te rado saslušati." **25** Ja kazah: "Idi, postaješ Mi sve neprijatniji! Zar misliš da govorim o Svom telu, koje je na ovoj Zemlji tek dvanaest godina? Zar vam još juče nisam dovoljno objasnio večnost Duha koji jeste i deluje u Meni? Što Me prekorevaš da uzlećem u Mom pomazaničkom revnovanju? Najpre nešto shvati, pa tek onda vidi možeš li sa Mnom besediti i to o nečemu što ti je nepoznato i daleko, dalje od najudaljenijeg pola Zemlje."

30 Nikodimovo pitanje o polovima Zemlje. Prijateljstvo Isusa i Nikodima

1 Ovde se jedan drugi starešina podiže i reče: "Dakle, šta znaš o nekom najudaljenijem polu Zemlje? Reci mi nešto o tome, jer sam jednom prilikom nešto o tome čuo od nekog Grka koji je mnogo proputovao." **2** Ja kazah: "Ne samo da znam o polovima Zemlje, nego znam, i to vrlo tačno, o svim za čitavu večnost dalekim polovima nebesa Božjih. Ali da bih ti to objasnio, morao bih ti barem na hiljadu godina dati učitelja. To je, znači, nemoguće, i zato ću ti reći nešto sasvim drugo: **3** Onima koji budu u Mojoj nauci, daću Svoga Duha, koji će ih tek učiniti istinskom decom Božjom i uvesti ih u svu istinu i mudrost, pa beskonačnost, kako prirodnog, tako i duhovnog, zaista neće kriti ništa što bi im ostalo nepoznato. **4** Ako bi

postao učenik Moje nauke, dobio bi da okusiš darova Duha Božjeg i upoznao bi polove Zemlje mnogo bolje nego što si ih do sada upoznao." **5** Ovaj Moj odgovor ga veoma začudi i on ga dobro upamti, jer je iako još mlad, jedan od mudrijih među starešinama. Jer zvanje starešine često bi dobio i veoma mlad čovek ako je posedovao dosta sredstava i sposobnosti, tj. zlata a i razuma. A njemu to nije nedostajalo. To je bio Nikodim, koji je kasnije, kada sam počeo sa propovednom službom, potajno uistinu postao Moj učenik, kao što je to sada već poznato. **6** Ovaj starešina je sve što sam govorio zapisivao duboko u svom srcu i na to veoma usmerio pažnju. On se podiže sa sedišta, priđe Mi, stište Mi ljubazno ruke i reče šapatom: "Dragi, najmiliji čudni dečake! Ako možda opet dođeš u Jerusalim, poseti me, nas dvojica ćemo se lako složiti. I ako tvojim roditeljima što zatreba, neka se jedino meni obrate. Zovem se Nikodim." **7** I Ja mu takođe ljubazno stisnuh ruku i kazah: "Ako budeš jednom došao u Nazaret, onda ćeš iz sveg starešinskog zbora biti jedini koji će Me naći, a ako ti išta nedostaje, slobodno dođi kod nas, pomoći ću ti u svemu što ti ikada bude trebalo. Uostalom, tvoja volja je dobro delo. **8** Ali pošto si gradonačelnik Jerusalima, obrati pažnju da veoma vlastoljubivi prvosveštenik, koji nije hteo da Mi ukaže čast, ne izvrši preveliko ugnjetavanje u hramu i van njega, jer bi Me to prisililo da pre vremena prepustim grad da ga snađe sud. **9** Seti Me se! Moje ime je Isus Emanuel, a Moj Duh se zove Jehova Savaot. Sada znaš na čemu si. Ima poverenja u Mene i gradi na Meni, tako nećeš videti smrti." **10** Kada Nikodim ču te reči, likova krišom u svojoj duši, ali ne dozvoli da to njegovi drugovi primete.

31 Sudijin završni govor

1 Nakon toga rimski sudija protrlja čelo i reče veoma glasno: "Čujte me još jednom! Tri dana sam oštro posmatrao ovog dečaka i sve što sam na Njemu primetio, od Njega čuo ili video, upućuje na to da je On jedno potpuno drugačije biće od nas jadnih i nadasve slabih i smrtnih stvorenja ove Zemlje. **2** Istina, po Svom zemaljskom rođenju pripada judejskom plemenu i delom je pod zakonima hrama a delom kao svaki Jevrejin i pod našim. Ali zapazio sam veoma dobro da je Duh ovog dečaka, zapravo, osnova svih zakona, kako svake države, tako i svakog društvenog uređenja, a dalje i svih nama nedokučivih zakona materije i zakona duha. On je istovremeno i duboko mudar i pravedan sudija i nema u Njemu ni trunke nečeg makar i prividno lošeg. Šta onda imaju naši zakoni s Njim kada je On, to je očigledno, Gospodar nad svim zakonima. **3** Zato Ga oslobađam i postavljam visoko iznad svih naših rimskih zakona, a i iznad svih vaših, koji ne znače baš mnogo, i takođe ovim svečano izjavljujem da je ovaj hram za primanje Njegove svete ličnosti odveć nedostojan, i kad god bude hteo da poseti iskvareni Jerusalim, biće najljubaznije primljen u mom dvoru, koji je daleko čistiji, i to s najvećim počastima, koje smrtnici mogu dodeliti jednom besmrtnom i svemoćnom Bogu. **4** I kada budeš hteo da dođeš kod mene, naglas ću likovati: Čujte narodi, na moj dom, a i na vladara Rima, izliva se najveći blagoslov! **5** Uzeće blagoslov od vas, Jevreja, i daće ga nama, neznabošcima, a kada dođe vreme, još ćemo vas i zgaziti i prah i pepeo rasuti nad ovim mestom jer ste zaludeli narod i učinili da vas slavi kao bogove i da vam se, bukvalno, moli. **6** Govorio sam s dubokim uverenjem i mislim da ovu

sednicu treba prekinuti pošto vi, mračni hramovnici, zaista niste spremni za promenu, jer zašto trošiti ovako svete reči i govoriti potpuno gluvim ušima i kamenim srcima." **7** Ja kazah: "Još nekoliko trenutaka pa će doći oni koji Me traže već tri dana. Saznaće u konaku Nazaret, koji ionako pripada hramu, gde sam i doći će da Me ovde potraže. S njima ću opet otići u Nazaret, jer po telu moram ostati kod onih koje sam verno za to izabrao." **8** Rimljanin reče: "Ali kako je bilo moguće da Te Tvoji roditelji izgube? Jer koliko mi je poznato, morali su Te ovamo dopratiti, a sada se čak i prisećam da sam pri ulazu u ovu veliku ispitnu dvoranu primetio pored Tebe jednog starog, čestitog čoveka i veoma mladu, izgleda vrlo pobožnu ženu. Izgleda da su, nakon što su platili ispitninu, otišli sa još nekima iz hrama, posle čega ih više nisam video, ali, ipak, morali su znati da ne možeš biti nigde drugde do ovde?" **9** Ja odgovorih: "Najdraži prijatelju, vidi, to je sasvim jednostavno. Ja sam tako hteo, zato što takva bejaše Moja volja i Moj večni red. Ja ti kažem, ovaj događaj sam predvideo još od večnosti, te je zato sve moglo da se dogodi na sledeći način: **10** Moji roditelji Me očekivahu, kao i sve druge, u našem konaku znajući da ne mogu da ga promašim. Ali pošto je hranitelj Josip kod jednog damašćanskog oruđara naručio neka oruđa, otišao je tamo sa Mojom inače jakom majkom da mu se nađe na pomoći. Budući da je unapred znao da posao neće ići tako brzo, dao je zadatak nekolicini rođaka, inače poznatih Nazarećana, da Me – u slučaju da on i Marija odocne – povedu sa sobom do neke sledeće stanice kako njih dvoje ne bi morali da se od oruđara vraćaju u Jerusolim jer im je izvan puta. **11** Tako bejaše dogovoreno, a i učinjeno. Njih dvoje su se zadržali dugo i došli do dogovorene stanice, gde sretoše mnoštvo rodbine i poznanika iz Nazareta, ali Ja nisam bio među njima. Ovi mišljahu da sam sa pređašnjim društvom otišao do jednog udaljenijeg konaka, što i Moji roditelji pretpostaviše, te svi bez žurbe nastaviše putovanje da bi tamo stigli tek posle ponoći. Ali Me ni tamo nije bilo. **12** U osvit otidoše ka još udaljenijem konaku, ali ni tamo od Mene ni traga. Po povratku prispeće u naš konak i na svoje veliko olakšanje saznati gde sam. Sada će Me ovde naći i blago opomenuti." **13** Rimljanin reče: "O, ne, ne, ne smeju Te opomenuti, inače ću se usprotiviti." **14** Ja kazah: "Ah, pusti neka se sve dogodi kako su Proroci predvideli; Ja ću im već reći Svoje mišljenje, koje će im, kao ljudima, biti veoma korisno." **15** Na to prvosveštenik još nešto htede da kaže, ali Rimljanin i naš Simon to više ne dozvoliše te, još jednom, proglasiše sednicu završenom.

32 Dolazak Isusovih roditelja

1 U tom trenutku udoše Moji roditelji u dvoranu, vođeni jednim slugom hrama, i u sebi se iznad svega začudiše što Me zatekoše u tako mudrom i veličanstvenom društvu. **2** Rimljanin ih odmah upita da li sam njihov sin. **3** Oni to, izuzetno radosni, potvrdiše. A Marija – ne da bi Me opomenula, već, naprotiv, da bi njen majčinski ugled malo uvažila ova velika svetovna gospoda – reče, podrazumeva se, najljubaznijim glasom na svetu: "Ali, najdraži sine, zašto si nam to učinio? Već skoro tri dana Te tražimo i strahujemo." **4** Ja odgovorih: "Kako ste to mogli kada sam vam već unapred, doma, rekao da ću ovde morati da učinim što je volja Moga Oca u nebu." **5** Na to učutaše oboje, a ove reči im se urezaše duboko u srce. **6** Potom im Rimljanin ispriča, dosta opširno, kakvo sam biće, šta sam govorio i činio i kako su se svi čudili dubini Moje mudrosti

i moći Mojih reči kao i neshvatljivoj moći Moje volje, zatim kako Me je on kao jedan od prvih moćnika Rima ovde, u Jerusalimu, iznad svake mere zavoleo te se ponudi da njima, kao Mojim roditeljima, bude svagda na usluzi, **7** na šta mu se posebno Josip najsrdačnije zahvali i preporuči mu se, za slučaj potrebe, kao tesar i neimar, na šta će od Rimljanina dobiti velike građevinske radove u Jerusalimu i oko njega; čak dobi Josip da napravi i nov sudski presto na rimski način i tako zaradi dosta novaca. **8** Svoje puno prijateljstvo Josipu takođe zajemči prebogati Simon iz Vitanije, potom ustadosmo i spremismo se za odlazak. **9** Podigoše se i hramovnici, pa, duboko se poklonivši pred Rimljaninom, otidoše, svi osim Nikodima. Nikodim nas najljubaznije otprati do velikog dvora Rimljaninovog, a ovog ne mogasmo odvratiti od toga da nas primi u svoj dom i ukaže nam najveće gostoprimstvo. Morao sam da mu blagoslovim ženu i svu decu. Zatim reče: **10** "Tek sada je sav moj dom obasut najvećim blagoslovom i najvećom čašću. Jer Gospodar svih gospodara i Kralj i Car svih kraljeva i careva potraži moj dom i blagoslovi ga." **11** Možete zamisliti koliko je to dirnulo Moje roditelje, da ovaj trenutak nikada više nisu zaboravili. **12** Potom nas odvedoše u trpezariju, gde nas je čekao izuzetan obed, koji je Mojim umornim i gladnim roditeljima posebno prijao. **13** Za trpezom i večerom, koja je potrajala, morala je Marija sve da ispripleda o Mom začecu i rođenju i o mnoštvu događaja iz Moga detinjstva, a on se neprestano divio često uzvikujući: **14** "I to znaju ovi hramski junaci – a ipak ništa ne veruju!" **15** Posle večere povukosmo se na počinak, a sutradan nam Rimljanin udesi veoma udoban prevoz do Nazareta i darova Josipa novcem da mu se nađe na putovanju, a Simon nas otprati do Galileje, gde je imao nekog posla. Tako se vratismo zdravi i čitavi u Nazaret i tu se ovaj događaj oko hrama i završava. **16** Da sam potom sve do tridesete godine malo pokazivao Svoje Božansko, poznato je. Time je ovo jedino istinito saopštenje o tri dana u hramu završeno. Blago onome koji ga veruje i koji se nad njim ne sablazni. Ko ga bude čitao srcem verujući, mnogo će mu blagoslova doneti. Amin. To kažem Ja, Gospod. Amin, Amin, Amin.

Moja, sluge, zabeleška 13. januara 1860. g.

O Gospode! Pre svega zahvaljujem ja, ubogi grešnik, Tebi za ovu divnu i do sada nečuvenu najveću poruku milosti, koje sam, kao i ceo svet, još nedostojan. A budući da si Ti, o Gospode, nama na taj način već ukazao tako veliku i nezasluženu milost, ah, onda nas njom i blagoslovi, nas koji Te puni istinske vere svim srcem ljubimo. – Sažehi pomoću nje naše raznolike slabosti, ojačaj nas u celosnoj ljubavi prema Tebi i našoj ubogoj braći i dozvoli da u Tvome presvetom imenu svagda okrepimo srca tužne i iznurene sabraće. – I – o Gospode, opomeni se u Svojoj velikoj ljubavi Svoga ubogog sluge na Zemlji i ubuduće, te primi moju najdublju zahvalnost za sva Tvoja dobročinstva, kojih nisam bio dostojan, a ipak si mi ih svagda milostivo pružao. No, dopusti da i moj blagoslov svima siromašnima i oskudnima i potištenima i svima Tvojim istinskim prijateljima, a mojim dobrotvorima, bude sjedinjeno delotvoran sa Tvojim blagoslovom u Tvome presvetom imenu. Tebi jedino večno sva slava i ljubav i Tvoja jedina sveta volja neka bude! U dubokoj skrušenosti Tvoje milosti najnedostojniji sluga.

Iz pisma Jakoba Lorbera prvom izdavaču ove knjige 11. novembra 1860. g.

Što se tiče tadašnjeg upravnika Kornelija, on se potajno, ipak, nalazio u Jerusalimu, mada navodno, posla radi, u Tiru. Jer ugledni Rimljani su bili mudri ljudi te bi podređene službenike često proveravali tako što bi, navodno, otputovali a u međuvremenu svoju službu predali nekom drugom. Takav je slučaj bio i u ovoj prilici za vreme ispita u Jerusalimu. Rimski poverenik nije znao da je Kornelije potajno prisutan; ali Josip je, po jednom unutarnjem nadahnuću, to znao i zato ga je krišom potražio, te je od njega dobio ono za šta ga je zamolio. Tako se dogodilo da je i sam Kornelije, dobro preobučen, slušao raspravu u hramu, dok je sudija mislio da je u Tiru, i zato je, javno, mogao da ga spomene samo kao odsutnog.

DODATAK 1

Isusovo detinjstvo

Jevanđelje Jakovljevo o Isusovom detinjstvu od vremena kada je Josip Mariju uzeo sebi

(svega 18 glava od 300)

Jakov, sin Josipov, sve je to zabeležio, ali je vremenom bilo toliko izobličeno da nije bilo dozvoljeno da kao verodostojno uđe u Pismo. Ja ću ti, pak, dati pravo Jevanđelje Jakovljevo, ali samo počev od gore spomenutoga vremena jer je Jakov bio preuzeo i Marijinu biografiju od rođenja kao i Josipovu. Tako počni prvo poglavlje:

1 Glava

1 Josip je pak bio upošljen izgradnjom kuće u kraju između Nazareta i Jerusalima. **2** To je zdanje gradio radi konaka ugledan Jerusallimljanin jer Nazarećani na putu za Jerusalem nisu imali konačište. **3** Marija, koja je u hramu vaspitavana, sazrela je, pa ju je trebalo po Mojsijevom zakonu dati van njega. **4** Behu vesnici izaslati po svoj Judeji kako bi razglasili da oci dođu, te da, ako bi se koji od njih našao dostojan, primi devojčicu u svoj dom. **5** Kada ova vest dospe i do Josipovih ušiju, spusti svoju sekiru, pa požuri u Jerusalem u hram na mesto okupljanja i savetovanja. **6** Nakon tri dana ponovo se sastaje prijavljenici na predodređenome mestu, pa svaki molitelje za Mariju – po odredbi – pruži svešteniku svežu grančicu ljiljana, a sveštenik zatim sa grančicama ode u sam hram da se tamo moli. **7** Završivši molitvu iziđe sa grančicama, pa vrati svakome svoju. **8** Sve grančice ubrzo poprимиše mrlje, samo zadnja, Josipu uručena, osta sveža, bez mana. **9** Uznegodovaše pak nekolicina proglasivši proveru pristrasnom i prema tome nevažjećom zahtevajući nekakvu drugu kojom ne bi mogli da se vrše nikakvi ispadi. **10** Sveštenik, zbog toga pomalo uznemiren, pošalje po Mariju i dajući joj u ruke golubicu, zamoli je da stane u sredinu među prijavljenike da odande pusti golubicu da odleti. **11** I reče još pre puštanja golubice: “Gle, krivotumači znakova Jehovinih! Ova golubica je nevina i čista životinja i ne sluša naš dogovor, **12** već jedino živi u volji Gospodnjoj i razume jedino svemoćni jezik Božji. **13** Podignite vaše grančice uvis. Na čiju grančicu golubica sleti kada je devočica pusti i na čiju se glavu spusti, taj neka uzme Mariju.” **14** Ovim behu svi zadovoljni govoreći: “Jest, to neka bude pouzdan znak.” **15** U tom Marija po sveštenikovoј naredbi pusti golubicu, a životinja odletevši do Josipa slete na njegovu grančicu a odande odmah i na njegovu glavu. **16** Na to sveštenik reče: “Tako bi Gospodnja volja. Tebi, čestiti zanatljo, pripao je nesumnjiv žreb da primiš devicu Gospodnju. Zato je uzmi sada, u ime Gospodnje, za daljni nadzor u svoj čestiti dom. Amin.” **17** Čuvši to pak Josip, reče svešteniku: “Pomazani slugo Gospodnji po zakonu Mojsijevom, vernome služi Gospoda Boga nad Vojskama, ja sam već starac i imam kod kuće odrasle sinove i već dugo sam udovac, oh, ima da postanem ruglo pred

sinovima Izrailjevim ako primim devojčicu u svoj dom. **18** Zato promeni još jednom izbor i dozvoli da se nađem van da ne budem među prijavljenicima.” **19** No sveštenik podiže ruku govoreći: “Josipe! Boj se Gospoda Boga! Zar ne znaš šta je učinio Datanu, Korehu i Avironu? **20** Gle, zemlja se otvori progutavši ih, protivnike Božje. Zar misliš da se tebi to ne bi dogodilo? **21** Ja ti kažem: Video si nesumnjiv znak Gospodnji, budi dakle poslušan Gospodu, koji je svemoćan i pravedan i koji svagda strogo kažnjava otpadnike, koji se protive Njegovoj volji. **22** Ne budeš li tako postupio, onda neka jako strepi tvoj dom da Gospod tvome domu ne bi učinio kako je učinio Datanu, Korehu i Avironu.” **23** Tada se Josip vrlo uplaši te s velikim strahom reče svešteniku: “Onda se moli za mene ne bi li mi Gospod ponovo bio milostiv i milosrdan, pa mi daj devicu Gospodnju po Njegovoj volji.” **24** Tada sveštenik uđe da se moli za Josipa pred Svetinjom nad Svetinjama – i Gospod reče svešteniku koji se molio: **25** “Ne žalosti Mi čoveka kojega Sam izabrao, jer pravednijega nema da hodi u Izraelu i na svoj zemlji i pred Mojim večitim prestoljem na svim nebesima. **26** Vрати se, pa daj devicu, koju Sam Ja Sam vaspitavao, najvećem pravedniku među ljudima.” **27** Na to sveštenik, udarajući se o prsa, progovori: “O Gospode, svemoćni Bože Avrahama, Isaka i Jakova, budi meni, grešniku pred Tobom milosrdan, jer sada sam spoznao da hoćeš potražiti Svoj narod.” **28** Zatim sveštenik ustade, iziđe, te dade, blagosiljajući u imenu Gospodnjem, devojčicu uplašenome Josipu, **29** pa reče: “Josipe, pravedan si pred Gospodom, zato te je izabrao među mnogima hiljadama. Zbog toga pođi sada u miru. Amin.” **30** I Josip uze Mariju govoreći: “Neka bude svagda sveta i jedina volja moga Boga, moga Gospoda. Šta Ti daješ, o Gospode, svagda jeste sâmo dobro i zato hoću rado i voljno uzeti Tvoj dar iz Tvoje ruke. Ali blagoslovi je za mene i mene za nju da bi joj bio dostojan pred Tobom sada i uvek. Tvoja volja da bude. Amin.” **31** I rekavši to pred Gospodom bi ojačan u srcu, pa ode sa Marijom iz hrama odvevši je u kraj Nazarećanski, a tamo u svoju siromašnu kuću. **32** Međutim, Josipa je čekao posao, zbog toga ovoga puta u svome domu nije oklevao te reče Mariji: **33** “Marija, gle, uzeo sam te k sebi po Božjoj volji iz hrama Gospodnjeg, moga Boga. Ali sada ne mogu ostati s tobom čuvajući te, nego ostavivši te moram otići na gradilište, na mesto koje sam ti pokazao na putovanju. **34** Ali gle, zbog toga nećeš ostati sama u kući jer imam blisku rođaku, koja ima kuću bez zemlje. Ona je pobožna i pravedna, ona će biti uz tebe, a biće uz tebe i moj najmlađi sin i milost Božja, i Božji blagoslov neće te napuštati. **35** A kada se uskoro vratim sa svojim sinovima biću ti vodič na putevima Gospodnjim. A Gospod Bog će sada bdeti nad tobom i mojim domom. Amin.”

2 Glava

1 U to vreme bi potreban još jedan zastor u hramu da bi prekrivao oštećenja, jer stari je tu i tamo već bio jako trošan. **2** Zato sveštenici držahu savetovanje govoreći: “Da sašijemo zastor u hramu Gospodnjemu koji bi prekrivao oštećenja. **3** Jer bi Gospod mogao doći danas ili sutra kao što je napisano. Kako li bismo stajali pred Njim kada nađe da smo hram toliko zapustili?” **4** Prvosveštenik pak reče: “Ne sudite tako slepo, kao da Gospod, Kojega je svetinja u hramu, ne zna kakvo je stanje sa hramom. **5** Ipak mi pozovite sedam čistih devica iz plemena Davidova da održimo žreb radi raspodele posla.” **6**

Zatim otidoše sluge da traže device iz plemena Davidova, i s mukom nađoše jedva šest i javiše prvosvešteniku. **7** Prvosveštenik se pak seti da je Marija, koja je tek pre nekoliko nedelja predata Josipu na nadzor, takođe iz plemena Davidova, pa odmah obavesti sluge. **8** I otišavši sluge javiše Josipu, pa on ode te dovede Mariju ponovo u hram vođen slugama hrama. **9** Skupile se pak device u predvorju, dođe prvosveštenik i odvede ih u hram Gospodnji. **10** Skupljeni u hramu Gospodnjem, progovori prvosveštenik govoreći: **11** Slušajte, device iz plemena Davidova, koji je po volji Gospodnjoj odredio da tanani posao na zastoru, koji razdvaja Svetinju nad svetinjama od hrama, svagda treba da izrađuju device iz njegovog plemena, **12** i da se po njegovoj oporuci raznoliki posao raspodeli žrebom te da svaka devica izradi svoj posao na najbolji mogući način po svojoj mogućnosti. **13** Pogledajte, pred vama je trošni zastor, a ovde na zlatnome stolu već leže raznovrsne neobrađene stvari spremne za izradu. **14** Vidite da je takav rad nužan. Zato mi sada žrebajte kako bi se pokazalo koja će od vas presti zlatnu vrvicu, koja amiantnu i pamučnu, **15** koja svilenu, pa boje zumbula, te skerlet i pravi grimiz?” **16** I device stidljivo žrebahu dokle se prvosveštenik molio nad njima. Završivši žreb po predodređenome redu, pokaza se kako treba raspodeliti rad. **17** I pripade devici Mariji, kćeri Ane i Joakima, žrebom, skerlet i pravi grimiz. **18** A devica, zahvalivši Bogu na takvom priznanju milostivom i dodelivanju pohvalnoga rada na Njegovu slavu, uze rad i uputi se u pratnji Josipovoj ponovo kući. **19** Došavši kući latila se Marija radosno posla. A Josip, preporučivši joj da bude vredna, blagoslovi je i ode na svoje gradilište. **20** A to se sve dogodilo u isto vreme kada je Zaharija, kadivši u hramu, onemeo, i to zbog svojega maloga neverovanja. Zato na njegovo mesto bi izabran zamenik pod kojim je održan žreb. **21** A Marija je bila u rodu, kako sa Zaharijom, tako i sa njegovim zamenikom, pa zato bi dvostruko vredna eda bi što pre, po svoj prilici prva, završila svoj posao. **22** Ali nipošto se nije toliko trudila radi neke počasti, već samo zato da bi po svojoj zamisli Gospodu Bogu pričinila veliku radost i da što pre i što bolje završi svoj posao. **23** Najpre je na red došao skerlet, koji se mora presti velikom pažnjom da vrvca tu ili tamo ne bi bila deblja ili tanja. **24** Velikim je umećem Marija prela skerletnu vrvicu, tako da se svako koji bi došao u Josipov dom iznad svega čudio izuzetnom spretnošću Marijinom. **25** U kratkom vremenu od tri dana završi Marija sa skerletom, pa se odmah latila grimiza. Budući da ga je trebalo često ovlažiti, morala je sve vreme uzimati krčag i ići po vodu.

3 Glava

1 A jednoga petka, izjutra, Marija ponovo uzevši krčag otide da ga napuni vodom, i čuj, neki glas joj se obrati: **2** “Zdravo, milošću Gospodnjom bogata. Gospod je s tobom, blagoslovena među ženama.” **3** Ali Marija se vrlo uplaši takvog glasa pošto ne znađaše otkud dolazi, pa se okrenu na desno, na levo, ali nikoga ne uzmože otkriti koji bi govorio s njom. **4** Zato joj bi još strašnije, pa žurno uze pun krčag i pobegne u kuću. **5** Došla drhteći, spusti krčag na stranu, pa uzevši grimiz u ruke, sede na svoju naslonjaču marljivo nastavljajući da prede grimiz. **6** Ali jedva se ponovo snašla u svome radu, gle, već stoji vesnik Gospodnji pred marljivom devicom i govori joj: **7** “Ne boj se, Marija, jer si našla beskrajnu i veliku milost pred

Gospodnjim licem. Gle, zatrudnećeš rečju Božjom.” **8** Čula to Marija, poče razmišljati o tim rečima, ali, ne mogavši shvatiti njihov smisao, reče anđelu: **9** “Kako li će se to dogoditi kada još nisam udata za nekog čoveka i nisam još upoznala čoveka koji bi me uzeo da onda, kao i druge žene, zatrudnim i rodim?” **10** A anđeo reče Mariji: “Slušaj, izabrana device Gospodnja. Nema tako da se dogodi, već moć Gospodnja će te zaseniti. **11** Zato će se Sveto, što se od tebe rodi, zvati Sin Svevišnjega. **12** A ti ćeš Njemu, kada se iz tebe rodi, dati ime Isus jer će izbaviti svoj narod od sveseg greha i suda i večne smrti.” **13** A Marija pade pred anđelom govoreći: “Gle, ja sam služavka Gospodnja, zato da mi bude po Njegovoj volji i po tvojim rečima.” – Na to anđeo nestade, a Marija se opet latila svoga posla.

4 Glava

1 Kako anđeo nestade, stade Marija slaviti i hvaliti Gospoda Boga govoreći u svome srcu: **2** Oh, šta li sam pred Tobom, o Gospode, da mi hoćeš učiniti takvu milost? **3** Trebam zatrudneti ne spoznavši čoveka, jer šta li ja znam šta je razlika između mene i čoveka. **4** Zar znam šta li je u istinu biti trudna? Oh Gospode! Gle, dakako da ne znam. **5** Zar znam šta li je kada se kaže: ‘Gle, žena rađa’? – O Gospode, pogledaj me milostivo, pa ja sam samo četrnaestogodišnja devojčica i samo sam o tome čula, a ipak ne znam ništa. **6** Ah, jedna ja! Kako li će mi samo biti kada budem trudna ne znajući kakvo je to stanje? **7** Šta li će na to reći otac Josip kada mu kažem ili primetivši da sam trudna? **8** Nešto strašno, valjda, neće biti ta trudnoća, pogotovo kada neku sluškinju, kao negda Saru, Sam Gospod za to izabere? **9** A ionako sam često čula i videla u hramu da se žene mnogo raduju kada zatrudne. **10** Dakle, trudnoća mora da je nešto vrlo dobra i iznad svega blažena i sigurno ću se i ja radovati kada mi Bog dâ da budem trudna. **11** Ali kada li će se to dogoditi i kako? Ili se već dogodilo? Da li sam već trudna ili ću to tek biti? **12** O Gospode, večni Sveće Izrailjev, daj mi, Svojoj ubogoj devici, znak da znam kada se desi da bih te slavila i hvalila.” **13** Tim rečima Mariju zaseni svetao zrak i mio glas joj reče: **14** “Marija, ne brini uzalud, začela si i Gospod je s tobom. – Lati se posla završivši ga, jer se ubuduće za hram više neće raditi takav te vrste. **15** U tom Marija pade ničice moleći se Bogu i slaveći i hvaleći Njega na tolikoj milost. – Prinela Gospodu slavu, ustade i uze ponovo svoj rad u ruke.

5 Glava

1 Za nekoliko dana Marija završi i sa grimizom, sredi ga, pa uze skerlet i metnu ga uz grimiz. **2** Zatim zahvali Gospodu na milosti što joj dopusti da rad valjano završi, pa uvi predivo u čist lan i pođe za Jerusalim. **3** Do gradilišta gde je Josip radio išla je sama, ali odande ju Josip ponovo otprati do Jerusalima, a tamo u hram. **4** Došla, predade rad prvosvešteniku. **5** Prvosveštenik dobro proverivši skrelet pa grimiz nađe rad najodličnijim, te pozdravljajući Mariju pohvali je sledećim rečima: **6** “Marija, takva umešnost ne stanuje prirodno u tebi, već je Gospod delovao tvojom rukom. **7** Velikom te je zato učinio Gospod. Gospod Bog će te blagosloviti među svim ženama vascele zemlje budući da si bila prva koja je Gospodu u hram

predala svoj rad.” **8** A Marija, sva ponizna i radosna u svome srcu, reče prvosveštenku: **9** “Dostojni slugo Gospodnji u Njegovoj svetinji. Ne hvali me suviše i ne podiži me nad drugima, jer ovaj rad, dakako, nije moja zasluga, već jedino Gospodnja, koji je vodio moju ruku. **10** Zato neka je jedino Njemu sva slava, čast i hvala i sva moja ljubav i molitva bez prestanka.” **11** I prvosveštenik reče: “Amin, Marija, nevina device Gospodnja, pravo si zborila pred Gospodom. – Otidi sada u miru, Gospod neka je s tobom.” **12** U tom se Marija podiže i sa Josipom ode do gradilišta, gde se okrepi hlebom, mlekom i vodom. **13** Stanovala pak na pola dana od gradilišta preko blage gore tetka Marijina po imenu Jelisaveta. Nju hoće da poseti pa zamoli Josipa za dozvolu. **14** Josip joj to dozvoli, pa joj dade u tu svrhu najstarijega sina za vodiča, koji ju je morao otpratiti do mesta odakle je mogla videti kuću Jelisavetinu.

6 Glava

1 Došla kod Jelisavete, to jest kod njene kuće, pokuca stidljivo o vrata po običaju jevrejskom. **2** Čuvši Jelisaveta stidljivo kucanje, pomisli u sebi: “Ko li kuca tako neobično tiho? **3** Biće da je to dete moga suseda, jer moj muž, koji je još nem u hramu čekajući izbavljenje, ne može biti. **4** A moj je posao važan. Zar da ga ostavim zbog nepristojnoga čega susedovog? **5** Ne, to neću učiniti, jer ovaj posao je za hram i važniji je od nepristojnosti deteta, koje ponovo nema druga posla, nego da me po običaju ismeva i zadirkuje. **6** Zato ću lepo nastaviti posao i pustiti dete da kuca do mile volje.” **7** Marija, pak, ponovo pokuca, a detence u Jelisavetinoj utrobi poče poskakivati od radosti, i gle, majka čuje sa mesta gde u njoj poskakuje detence glasić, koji joj govori: **8** “Majko, žuri, požuri, jer to je mati moga i tvoga Gospoda, moga i tvoga Boga, koja kuca na vratima posećujući te mirom.” **9** Čuvši to Jelisaveta, odbaci sve iz ruku i požuri i otvori Mariji vrata. **10** Davši joj po običaju svoj blagoslov, primi je raširenih ruku govoreći: **11** “O, Marija, blagoslovena među ženama. Blagoslovena si među svim ženama i blagosloven je plod tvoga tela. **12** O Marija, čista devico Gospodnja! Otkud mi tolika milost da me posećuje mati moga Gospoda Boga?” **13** A Marija, ništa ne razumevši o svim tim tajnama, reče Jelisaveti: **14** “Ah, draga tetko, pa ja sam samo došla u radu posetu. Šta to govoriš o meni što ne razumem? – Zar sam uistinu već trudna kada me nazivaš majkom?” **15** Jelisaveta pak odgovori Mariji: “Gle, kada si pokucala o vrata po drugi put, poskoči od radosti detence, koje nosim pod svojim srcem, i javi mi sve to i pozdravi te u meni predusretljivo.” **16** Tada Marija pogleda prema nebu i seti se šta joj je rekao arhanđel Gabriel. Zatim, premda od svega još ništa ne shvatajući, reče: **17** “O veliki Bože Avrahamov, Isakov i Jakovljev, šta si to od mene učinio? Šta sam da će me blagosiljati sva plemena zemaljska?” **18** Zatim Jelisaveta reče: “O Marija, izabranice Božja, uđi u kuću i okrepi se, pa da porazgovaramo zajednički slaveći i hvaleći Boga svom našom snagom. **19** I Marija uđe sa Jelisavetom u kuću, pa jede i pije te se okrepi i bude sva vesela. **20** A Jelisaveta poče Mariju ispitivati o svemu šta je saznala kao hranjenica Božja za vreme boravka u hramu i kako joj se sve to učinilo? **21** A Marija reče: “Mila, od Boga takođe veoma blagoslovena tetko. – Velim da su te stvari mnogo nada nama i mi žene ne postupamo mudro ako razgovaramo o stvarima nad kojima je Gospod postavio sinove Aharonove. **22** Zato mislim da mi žene Božanske

stvari trebamo da prepustimo Bogu i onima koje je nad njima postavio i ne treba da mudrujemo o tome. **23** Ako Boga ljubimo iznad svega i držimo Njegove zapovesti, onda živimo potpuno u skladu sa svojim staležom. Šta je iznad toga, pripada muževima koje Gospod pozove i izabere. **24** Velim, draga rođako, da je to pravo. Zato mi otpusti hramsko pripovedanje jer tako hram neće biti ni bolji ni lošiji. A kada Gospod bude hteo, već će ga pokarati i preustrojiti u pravo vreme.” **25** A Jelisaveta, spoznavši u tim rečima plemenitu poniznost i skromnost Marijinu, reče joj: **26** “Jeste, milošću ispunjena device Gospodnja. Takvim uverenjem sigurno da moraš naći najveću milost pred Bogom. **27** Kako ti govoriš, jedino govori najčistija nevinost. Ko tako živi, živi svakako pravedno pred Bogom i svim svetom.” **28** Marija pak reče: “Pravedan život nije naš, već Gospodnji i jeste milost. **29** Ko misli da sam sobom živi pravedno, taj pred Gospodom živi sigurno najmanje pravedno. A koji stalno pred Bogom priznaje svoju krivnju, taj, zaista, živi pravedno pred Bogom. **30** A ja ne znam kako živim, moj život je sama milost Gospodnja i zato ne mogu ništa drugo činiti osim da Ga svagda ljubim, slavim i hvalim svom svojom snagom. Ako je tvoj život kao i moj, učini isto tako i Gospodu će biti ugodnije nego da odveć pripovedamo prilike u hramu.” **31** A Jelisaveta spozna vrlo dobro da iz Marije diše božanski Duh, zato prekide svoja pitanja hramovska i predade se, slaveći i hvaleći Boga, u Njegovu volju. **32** Tako je Marija provela još puna tri meseca kod Jelisavete pomažući joj kao sluškinja oko svih poslova kućevnih. **33** U međuvremenu i naš Josip završi svoju zgradu pa se nalazio sa svojim sinovima kod kuće starajući se o svome malome, naravno, samo iznajmljenome zemljištu. **34** Jedne pak večeri reče najstarijemu sinu: “Joele, idi i spremi mi za sutra ujutru tovarče, jer moram otići da dovedem Mariju. **35** Devojčica je sada već oko tri meseca van moga doma, a ja ne znam šta se sa njom zbiva. **36** Jeste da se nalazi kod žene sada nemoga prvosveštenika, ali se ipak ne može znati da li je i ta kuća slobodna od svih iskušenja onoga koji je zaveo Evu. **37** Zato ću sutra otputovati i ponovo sebi dovesti devojčicu, jer neću da me vremenom sinovi Izrailjevi ružno ogovaraju i Gospod me pokara zbog moje nebrige za devojčicu.” **38** I Joel ode i uradi po rečima Josipovim. Ali Joel jedva da je obavio posao, evo već stoji Marija pred predvorjem kućevnim pozdravljajući Josipa i moleći ga da je ponovo primi u njegov dom. **39** Josip, sav začuđen iznenadnom pojavom Marijinom, upita je: “Zar si to ti, nevernice moga doma?” **40** I Marija odgovori: “Jesam, ali ne nevernica tvome domu jer već odavno i rado bih se vratila, ali se nisam usudila da sama idem preko šumovite planine, a nisi ni poslao vesnika po mene, pa sam zato morala toliko dugo izostati. **41** Ali sada su tri Levita posetila ženu Zaharijevu. Pošto su se vraćali za Jerusolim, povelili me i doveli do granice tvoga zemljišta, blagoslovili me i tvoj dom, te otputovali dalje svojim putem, a ja požurih ovamo tebi, dragi moj oče Josipe.” **42** Premda je Josip Mariju pomalo hteo izgrdeti zbog njenog dugog izostanka, ipak to nije mogao prevaliti preko srca, jer, prvo, Marijin glas je previše dirnuo njegovo plemenito srce, a drugo, sam je sebe video krivcem što tako dugo nije pozvao Mariju po vesniku. **43** Zato pusti Mariju da mu priđe kako bi je blagoslovio, a devojčica skoči do Josipa, pa ga stade milovati kao što nevina dečica vole činiti svojim roditeljima i drugim dobročiniteljima. **44** Josipa to duboko dirnu, pa bivajući pun višnje radosti progovori: “Gle, ja sam ubog čovek u poodmaklim godinama, ali tvoja detinja ljubav čini da zaboravim svoje siromaštvo i svoju starost. Gospod mi te je dao na moju veliku radost i zato hoću

radosno da idem i radim da bih tebi, moje detence, doneo dobro parče hleba. **45** Ovim rečima dođoše starcu suze na oči. A Marija, hitro obrisavši njegove vlažne obraze, zahvali Bogu što joj je dao tako dobroga staratelja. **46** U tom se Josipu učini kako čuje psalme pred kućom.

7 Glava

1 A Josip, ispunjen velikim slutnjama, reče Mariji: “Čedo Gospodnje, mnogo je radosti u tebi mome domu. Moja je duša ispunjena velikim slutnjama. **2** Ali isto tako znam da Gospod one koje ljubi svagda bolno iskušava. Zato ćemo svagda da ga molimo da bude svima nama svagda milostiv i milosrdan. **3** Čak je moguće da Gospod kroz tebe i mene hoće obnoviti stari, već krhki kovčeg zaveta. **4** Ako je takvo što na potezu, onda teško nama, ima da odradimo težak posao. A sada dosta o tome. **5** Što god treba da se dogodi, ima i da se dogodi da nećemo moći da sprečimo. A kada dođe vreme, onda će nas zahvatiti svemoćnom rukom, pa ćemo drhtati pred voljom Onoga koji je zemlji postavio temelje.” **6** A Marija, ništa od svega ne razumevši, tešila je zabrinuto izgledajućeg Josipa rečima: **7** “Dragi oče Josipe, ne budi tužan zbog volje Gospodnje jer znamo da svojoj deci svagda hoće samo najbolje. Ako je Gospod s nama, kao što je bio sa Avrahamom, Isakom i Jakovom i kao što je svagda bio sa onima koji Ga ljube, kakvo zlo nas može snaći?” **8** A Josip, zadovoljan utehom, zahvali Gospodu u srcu svom svojom snagom što mu je u Mariji dao takvoga anđela utešitelja, pa reče: **9** “Deco, već je kasno, zato hajde da hvalospевom započnemo večerati pa odemo na počinak.” **10** Tako i bi, pa Marija požurivši donese hleb da Josip razdeli. Svi se pak začudiše što je hleb ovoga puta toliko ukusan. **11** Josip reče: “Slava Gospodu, ono što On blagoslovi, to je uvek najukusnije.” **12** A Marija primeti Josipu milo i mudro: “Gle, dragi oče, zato ni ne treba da se plašiš Gospodnjih iskušenja. Pa to su Njegovi najukusniji blagoslovi.” **13** A Josip reče. “Jest, jest, čista kćeri Gospodnja, imaš pravo. Hoću svim strpljenjem da nosim što god mi Gospod natovari. Preteško Mu breme i pretvrd Mu jaram valjda neće biti, jer On je Otac pun dobrote i smilovanja – čak i u svojoj revnosti. Zato neka svagda bude samo Njegova jedina volja.” **14** Nato blagočestiva porodica ode na počinak. A sledećih je dana radila kod kuće. **15** Međutim, Marija je iz dana u dan bivala punija. Primitivši to vrlo dobro, pokušavala je sakriti svoju trudnoću koliko god je mogla od očiju Josipovih i njegovih sinova. **16** Ali posle dva meseca više joj nije vredelo sve njeno prikrivanje, pa je Josip počeo sumnjičiti potajno se savetujući sa jednim svojim prijateljem iz Nazareta o Marijinom čudnovatom stanju.

8 Glava

1 A Josipov je prijatelj bio stručnjak, lekar koji je poznavao lekovito bilje, te bi se često nalazio na pomoći primaljama pri teškim porođajima. **2** Onda lekar s Josipom kriomice pogleda Mariju, pa osmotrivši reče Josipu: **3** “Čuj me, brate u Avrahamu, Isaku i Jakovu, tvoj je dom snašla velika nesreća, jer gle, devojčica je u poodmakloj trudnoći. **4** Ali sam si kriv, jer evo, već je šesti mesec od kada si bio otsutan na svome gradilištu. Reci, ko li je mogao pripaziti na devojčicu?” **5** A Josip

odgovori: “Slušaj, Marija je sve vreme, jedva tri nedelje, neprekidno bila kod kuće i to samo na početku došavši u moj dom. A onda je tri meseci bila kod svoje tetke. **6** Ali su i sada prošla već dva meseca otkako se nalazi pod mojim stalnim nadzorom i nikada nisam video da bi neko javno ili tajno dolazio kod nje. **7** Za moga odsustva ionako je bila u najboljim rukama. Moj sin koji ju je otpratio do Jelisavete dao mi je pre puta časnu zakletvu da celim putem, osim u slučaju opasnosti, neće dirnuti ni njenu haljinu. **8** Tako znam, velikim pouzdanjem, da je Marija, što se tiče moga doma, potpuno nevina. A da li je takav slučaj i sa Zaharijevim domom, to je svakako drugo pitanje? **9** Šta ako joj se to dogodilo u hramu od nekog njegovog sluga? Pred tim neka me Gospod sačuva ako bih to mislio jer takvo što bi Gospod već odavno razotkrio svagdašnjom prvosveštenikovom mudrošću. **10** A ja sada znam što ću učiniti ne bi li istina izišla na videlo dana. – Ti, prijatelju, si sada mirno slobodan, a ja ću svoj dom podvrći žestokoj proveri.” **11** Josipov prijatelj nije odužio, pa ode iz Josipove kuće. A Josip se obrati Mariji govoreći: **12** “Dete! Kako li ću sada da podignem čelo prema svome Bogu? Šta da kažem o tebi? **13** Zar te nisam kao nevinu devicu primio iz hrama i zar te nisam verno čuvao svojom dnevnom molitvom i vernima koji su u domu mome? **14** Zato te zaklinjem da mi kažeš ko je taj koji se usudio da me prevari i toliko se sramno ogreši o mene, sina Davidova, i o tebe, koja si iznikla iz istoga doma! **15** Ko te je, devicu Gospodnju, zaveo i oskrnavio? Ko je bio u stanju da tvoju nevinu svest toliko zamuti – i od tebe načini drugu Evu? **16** Jer tako se na meni uživo ponavlja stara povest Adamova, jer tebe je, naočigled, isto kao i Evu, zabludela zmija. **17** Zato odgovori mi moje pitanje! Idi sad i priberi se, jer tebi neće uspeti da me zavaraš!” – U tom se Josip plaćući od čemera i tuge baci licem na vreću punu pepela. **18** A Marija sva drhteći od straha stade plakati i jecati, te ne mogaše govoriti od golemoga straha i tuge. **19** Zatim Josip ustade sa vreće i progovori nešto umerenijim glasom: **20** “Marija, čedo Božje, koje je On Sam stavio pod Svoju zaštitu, zašto si mi to učinila? – Zašto si svoju dušu toliko ponizila i zaboravila svoga Boga? **21** Kako li si samo mogla takvo učiniti, ti koja si bila vaspitavana u Svetinji nad svetinjama i primala hranu iz ruke anđela i uvek imala te sjajne sluga Božje za drugove? De, govori, i ne čuti preda mnom.” **22** A Marija, ohrabrivši se, reče: “Oče Josipe, pravedni i strogi, kažem ti, tako mi Boga, ja sam čista i nevina i do ovoga časa ne poznajem čoveka.” **23** A Josip upita: “Pa odakle je onda ovo, što носиš pod svojim srcem?” **24** A Marija odgovori: “Gle, ja sam još dete i ne razumem zagonetke Božje. Ali saslušaj me pa ću ti sve reći što me je snašlo. – A to je sve živa istina kao što je živa istina da ima pravednog Boga nad nama.”

9 Glava

1 I Marija ispriča Josipu sve što ju je snašlo dok je radila na grimizu, pa zaključi svoju besedu uveravanjem: **2** “Oče, zato ti kažem još jednom: Tako mi Gospoda Boga neba i zemlje, ja sam nevina i ne poznajem čoveka, a isto tako ne poznajem tajnu Božju koju nosim pod svojim srcem na svoju veliku patnju.” **3** Na to Josip, jako prepadnut, zaneme pred Marijom, jer reči Marijine prodreše duboko u njegovu zabrinutu dušu, gde drhteći nađe potvrđenim njegove najskrivenije slutnje. **4** Zatim stade razmišljati što da čini, te reče u svome srcu: **5** “Ako pred svetom, ovakav kakav jeste, sakrijem njen neporecivi greh

jer ga više ne nalazim takvim, optužiće me za bludnika prema zakonu Gospodnjem pa neću izbeći sigurnoj kazni. **6** Ako ju pak, protivu moga dubokoga uverenja, otkrijem kao bludnicu pred sinovima Izrailjevim, a budući da je ono što nosi pod njenim srcem, njenim nedvosmislenim rečima, od jednoga anđela, **7** onda će me Gospod Bog naći kao izručioca nevine krvi sudu smrtnome. **8** Šta dakle da činim s njom? – Da li da je krišom napustim, to jest sklonim i sakrijem u planinu blizu granice Grka ili, pak, da iščekujem dan Gospodnji da mi na njemu Gospod objavi šta da činim? **9** Ali šta ako sutra ili prekosutra dođe neko iz Jerusalima te spazi Mariju? Jest, ipak će biti bolje da je krišom udaljim starajući se o njoj potajno, a da niko osim moje dece o tome ne sazna. **10** Njenu će nevinost Gospod vremenom svakako razotkriti i onda je sve spašeno i dobiveno. Tako neka bude u imenu Gospodnjem.” **11** Zatim Josip Mariju krišom obavesti o tome i ona se pokori predajući se Josipovoj dobroj volji pa ode na počinak pošto je već bila kasna noć. **12** A Josip, razmišljajući o koječemu, zadrema, i gle, anđeo Gospodnji javi mu se u snu govoreći: **13** “Josipe, ne strahuj radi Marije, nevine device Gospodnje. Ono što nosi pod srcem postalo je od Svetoga Duha Božjeg. Ti ćeš Njemu, kada se rodi, dati ime Isus.” **14** U tom se Josip probudi slaveći Gospoda Boga što mu je toliko milostiv. **15** A pošto je već bilo jutro, dođe Marija spremna na naumljeni put namagnuvši da je već vreme? **16** A Josip obuhvativši Mariju privine je o svoja prsa govoreći: “Marija, nevina, ti ostaješ kod mene, jer danas mi je Gospod dao moćno svedočanstvo o tebi. Ono što će se iz tebe roditi zvaće se Isus.” **17** U tom Marija vide da je Gospod govorio sa Josipom jer ču isto ime, koje joj je ranije dao anđeo, pošto to Josipu, ipak, nije bila spomenula. **18** Zatim je Josip devojčicu pažljivo čuvao nedozvolivši da joj išta nedostaje što bi joj u tom stanju bilo potrebno.

10 Glava

1 Bejaše pak dve sedmice po ovom događaju držano veliko savetovanje u Jerusalimu, o tome – pošto se pročulo od nekih Rimljana koji stanovahu u Jerusalimu – da će car popisati sav jevrejski narod. **2** Ta vest izazva veliko zaprepaštenje među Jevrejima jer im je bilo zabranjeno brojati ljudi. **3** Zato prvosveštenik sazva u tu svrhu velik sabor, na koji su morali doći sve starešine i neimari kakav je bio i Josip. **4** Ali Josip na kratko otputova u planinu radi građevinskog drveta pa izostade nekoliko dana. **5** U to vreme dođe kod Josipa vesnik iz Jerusalima da mu preda poziv za veliki sabor, pa pošto nije zatekao Josipa, dade njegovom najstarijem sinu nalog da ga on o tome, čim Josip dođe kući, bez ikakvog odlaganja najhitrije obavesti. **6** Josip se pak već idućeg dana, izjutra, vrati kući i sin Jozija ga odmah obavesti o onome što je došlo iz Jerusalima. **7** A Josip reče: “Sada sam se već punih pet dana pendrao po planini, pa sam se odviše umorio i moje noge me više neće nositi ako ih nekoliko dana ne odmorim. Zato sam ovoga puta prinuđen da ne sledim Jerusalimovom pozivu. **8** Uostalom, sav taj veliki zbor nije vredan šupljeg oraha, jer moćni rimski car, koji svoj skiptar sada vitla već i nad skitskim zemljama, neće se obazirati na naše savetovanje i radiće ono što on hoće, zato ja lepo ostajem kod kuće.” **9** Dođe pak nakon tri dana neki Anija iz Jerusalima, koji bejaše velik književnik, te reče Josipu: **10** “Josipe, neimaru i književniče iz plemena Davidova, moram te pitati zašto nisi došao na sabor?” **11** A Josip se obrati Aniji govoreći: “Gle, bejah pet dana u planini te ne znađah da sam

pozvan. **12** A kada se vratih kući pa od svoga sina saznah vest, bejah suviše umoran i slab da bi mi bilo moguće da se odmah dam na noge za Jerusalim. Uostalom, ionako sam na prvi pogled uvideo da sav veliki sabor neće vredeti mnogo ili čak ni ništa.” **13** No, dok je još govorio, osvrnu se onaj Anija i na nesreću primeti trudnu devicu. **14** Zato kao sav nem napusti Josipa, pa požuri, što god brže može, u Jerusalim. **15** Stigavši sasvim bez daha, požuri do prvosveštenika i reče mu: **16** “Saslušaj me i ne pitaj zašto sin Davidov nije došao na sabor jer sam u njegovom domu otkrio nečuvene grozote. **17** Jer gle, Josip, kome je Bog – a i ti – dao znak poverivši mu devicu, ogrešio se neiskazivo duboko i grubo prema Bogu i tebi.” **18** A prvosveštenik, sav zaprepašćen Ananijevom vešću, upita kratko: “Zašto, kako? Reci mi punu istinu inače si još danas mrtav.” **19** Anija reče: “Gle, devicu Mariju, koju je po svedočanstvu Božjemu primio na čuvanje iz hrama Gospodnjeg, svojski je obeščastio, jer njena već poodmakla trudnoća jeste živo svedočanstvo o tome.” **20** A prvosveštenik reče: “Ne, Josip to nipošto nije učinio. – Zar može i Bog da da lažno svedočanstvo?” **21** Anija pak reče: “Onda pošalji svoje najpouzdanije sluge, pa ćeš se uveriti da je devica zbilja u poodmakloj trudnoći. Ako nije, onda ću ovde biti kamenovan.”

11 Glava

1 A prvosveštenik razmišljao je određeno vreme govoreći ovako u sebi: “Šta da radim? Anija je pun ljubomore od izbora device, a nikada ne treba slušati savet ljubomornog. **2** A ako sa Marijom ipak stoji tako, a ja ravnodušno postupim, šta će onda reći sinovi Izrailjevi i kakav ću račun morati podneti? **3** Zato ću ipak krišom poslati sluge do Josipa, koji – ako se ružna stvar potvrdi – ima odmah da dovedu devicu zajedno s Josipom.” **4** Smišljeno, odlučeno. Prvosveštenik pozvavši krišom pouzdane sluge, obavesti ih o onome što se navodno dogodilo u Josipovom domu, pa ih odmah posla do Josipa s odredbom kako ima da postupe ako stvar nađu potvrđenom. **5** I sluge, požurivši do Josipa, nađoše onako kako im je prvosveštenik opisao. **6** Najstariji među njima reče Josipu: “Gle, poslati smo iz hrama da bismo se uverili kako stoji sa devicom, pošto su o njoj dospele ružne glasine do prvosveštenikovih ušiju. **7** A mi nađosmo tužnu pretpostavku nažalost potvrđenom. Zato nemoj da pribegnemo sili, već pođi s nama sa Marijom u hram, gde ćeš iz prvosveštenikovih usta saznati pravednu presudu.” **8** I Josip sa Marijom odmah bez prigovora ode sa slugama pred hramski sud. **9** Kada prispeše pred prvosveštenika, začuđeni prvosveštenik upita Mariju ozbiljnim glasom govoreći: **10** “Marija, zašto si nam to učinila i kako si mogla toliko da omalovažiš svoju dušu? **11** Zaboravila si Gospoda, svoga Boga, ti, koja si bila vaspitavana u Svetinji nad svetinjama i svaki dan primala hranu iz ruke anđela, **12** i uvek slušala njegove hvalospeve, i razveselila se, i igrala, i plesala pred licem Božjim. Govori, zašto si nam to učinila?” **13** A Marija zaplaka gorko te jecajući i plačući reče: “Tako mi Gospoda Boga Izrailjevog, ja sam nevina i još nisam spoznala čoveka. Upitaj Josipa, koga je Bog izabrao.” **14** I prvosveštenik se obrati Josipu pitajući ga: “Josipe, zaklinjem te imenom večitog i živog Boga. Reci mi, uistinu, kako se to dogodilo? Da li si ti ovo učinio?” **15** A Josip reče: “Kažem ti u ime svega što je tebi i meni sveto. Tako mi moga Boga, ja sam nevin pred ovom devicom kao i pred tobom i pred Bogom.” **16** A prvosveštenik uzvrat: “Ne svedoči lažno, već govori istinu pred Bogom. – A

ja ti kažem: prikrao si svoju svadbu ne obavestivši hram i ne prignuvši glavu pod ruku večno Moćnog da bi blagoslovio tvoje seme. – Zato govori istinu.” **17** Josip pak zanemi na te reči prvosveštenikove i ne uzmognu, ni reč, da progovori, jer previše nepravedno ga prvosveštenik optuži. **18** Pa pošto je Josip, mučeći, stajao pred prvosveštenikom, nesposoban da govori, ponovo otvori prvosveštenik usta te reče: **19** “Vrati nam devicu kao što si je primio iz hrama Gospodnjega dok je bila nevina kao izlazeće sunce najvedrijeg jutra.” **20** U suzama, gušivši se, stajao je Josip pred svima, te nakon velikog uzdisaja reče: **21** “Gospode Bože Avrahamov, Isakov i Jakovljev, koje sam zlo ja, ubogi starac, pred Tobom počinio kada me tako jako tučeš? **22** Uzmi me sa ovoga sveta, jer je suviše teško podneti ovakvo ruglo pred Tobom i svim svetom kao svagdašnji pravednik. **23** Moga oca Davida strogo si pokarao zato što se ogrešio o Uriji. **24** A ja se još nikada nisam ogrešio o nekoga čoveka ili posegnuo za nečiju stvar ili životinju i svagda sam ispunio zakon sve do najmanje crtice. O Gospode, zašto me tučeš? **25** Oh, pokaži mi greh pred Tobom i ja ću rado podneti kaznu ognjenu. – A ako sam pred tobom zgrehio, onda da je proklet dan i čas kada sam se rodio!” **26** A prvosveštenik, ogorčen Josipovim rečima, velikim uzbuđenjem u svojoj duši reče: **27** “Tako dakle, pošto pred Bogom braniš svoju očitu krivicu, hoću da oboje pijete prokletu vodu Božju, te će se otkriti vaši gresi pred očima vašim i sveg naroda.” **28** Zatim prvosveštenik, uzevši prokletu vodu, dade Josipu piti. Potom ga, po zakonu, posla u određenu planinu koja se nalazila blizu Jerusalima. **29** Istu vodu dade devici, pa je takođe morala otići u planinu. **30** Nakon tri dana, pak, vratiše se oboje nepovređeni, te se sav narod čudio što se na njima nije pokazao nikakav greh. **31** Onda im prvosveštenik, sam iznad svake mere začuđen, reče: “Ako Gospod Bog nije hteo da otkrije vaš greh, onda neću ni ja da vas osudim, već vas oslobađam krivice. **32** Ali pošto je devica bremenita, onda neka ti za kaznu bude žena zato što je bez moga znanja zatrudnela i ubuduće neće dobiti drugoga muža da i postala mlada udovica. Tako da bude! – Sada otidite u miru.” **33** I Josip uze Mariju pa ode s njom u svoju domovinu sav bivajući radostan slaveći i hvaleći svoga Boga. A radost mu bejaše utoliko veća pošto mu je Marija postala zakonita žena.

12 Glava

1 Josip sa Marijom, sada mu ženom, provede vedro još dva meseca u svojoj kući radeći za Marijino izdržavanje. **2** Kada prođe vreme i Marijin porođaj se približi, desi se nov udarac, koji Josipa zabrinu mnogo. **3** Naime, rimski car August zapovedi u svim svojim zemljama da svi narodi njegovog carstva treba da se popišu, izbroje te razvrstaju radi poreza i vojne obaveze. **4** Tako ni Nazarećani ne bejahu izuzetak te zapovesti, pa i Josip bi primoran da ode u Betlehem (*Vitlejem*), grad Davidov, gde je bio postavljen rimski komesarijat za popis. **5** Čuvši dakle zapovest, radi koje je ionako već bio pozvan na skup u Jerusalim, reče sebi: **6** “Bože moj, Gospode moj, to je za mene težak udarac baš u vreme kada se približio Marijin porođaj. **7** Šta sada da činim? Svakako moram upisati svoje sinove jer su, nažalost, dužni oružje rimskome caru, ali šta, u ime Tvoje, o Gospode, da činim s Marijom? **8** Kod kuće je ne mogu ostaviti, jer šta da čini kada joj dođe vreme? **9** Ako je pak povedem, ko mi jamči da je njeno vreme neće snaći na putu te da ne znam šta sa njom činiti pošto je ona više dete nego prava, čvrsta

žena? **10** Ako je i dovedem na jedvite jade pred rimske službenike, kako da je tamo upišem? **11** Možda kao svoju ženu? Kada o tome do dana današnjeg osim mene i prvosveštenika niko ništa ne zna? **12** Zaista, toga se skoro stidim pred sinovima Izrailjevim, jer znaju da sam starac preko sedamdeset godina. Šta ima da kažu kada upišem kao svoju zakonitu ženu ovo jedva petnaestogodišnje dete – usto još u stanju poodmakle trudnoće? **13** Ili da je upišem kao svoju kćer? – Znaju pak sinovi Izrailjevi otkuda je Marija i da nipošto nije moja kćer. **14** A ako je upišem kao meni poverenu devicu Gospodnju, šta će mi onda reći oni poneki koji još neće znati da sam se opravdao u hramu kada ugledaju Mariju u poodmakloj trudnoći? **15** Jest, znam, šta ću ponovo činiti – sačekati dan Gospodnji. Na njemu će Gospod, Bog moj, učiniti što će On hteti i to će biti najbolje. Tako da i bude!”

13 Glava

1 Istog pak dana dođe Josipu njegov stari i mudri prijatelj i reče mu: **2** “Brate, gle, Gospod Svoj narod vodi kroz svakoake pustinje i pustare. – Koji voljno slede onamo kuda On upravlja, dospevaju do pravog odredišta. **3** Čamili smo u Misiru i plakali u lancima Vavilonskim, a Gospod nas je ipak oslobađao. **4** Sada su Rimljani poslali svoje orlove nad nama – to je volja Gospodnja. Zato da učinimo onako kako On hoće – jer On zna najbolje zašto On tako hoće.” **5** A Josip razume šta mu je prijatelj govorio, pa kada ga prijatelj blagosiljajući napusti, reče svojim sinovima: **6** “Saslušajte me! Gospodnja je volja da svi mi otputujemo za Betlehem. Zato ćemo strpljivo podneti Njegovu volju i učiniti što On hoće. **7** Ti, Joele, osedlaj magarca za Mariju, ali uzmi sedlo sa naslonjačem. A ti, Jozija, ožvali vola i upregni ga u kolica u kome ćemo poneti namirnice. **8** A vas trojica, Samuilo, Šimune i Jakove, stavite u kolica dugotrajne plodove, te hleb, med i sir i uzmite onoliko da budemo opremljeni na četrnaest dana, jer ne znamo kada dolazi red na nas i budemo slobodni, a i ne znamo šta se na putu može dogoditi s Marijom. – Zato takođe stavite u kolica sveža platna i pelene.” **9** A sinovi odu i uredi sve kako im je Josip naredio. **10** Uredili sve po volji Josipovoj, vrate se i jave Josipu. **11** A on prekloni kolena sa svim svojim domom i pomoli se predajući sebe i sve svoje u ruke Gospodnje. **12** Završivši molitvu i slavu i hvalu, osluhnu neki glas kao van kuće, koji govoraše: **13** “Josipe, verni sine Davidov, koji je bio čovek po srcu Božjem. **14** Kada je David izišao u boj s Golijatom, bila je s njim ruka anđeoska, koju mu je Bog poslao u pomoć, i gle, otac tvoj bi moćan pobednik. **15** A s tobom je sada Sam Onaj, koji bejaše u večnosti i koji stvaraše Nebo i Zemlju i koji u vreme Nojevo učini da kiše padaju četrdeset dana i noći i udavi sva Mu protivna stvorenja, **16** i koji Avrahamu dade Isaka, i svoj narod izvede iz Misira, i s Mojsijem strahovito besedovaše na Sinaju. **17** Gle, On je sada, uživo, u tvome domu i otići će s tobom u Betlehem. Zato ne strahuj, jer On neće dozvoliti da ti padne ni vlas sa glave.” **18** Čuvši Josip te reči, obradova se, zahvali Gospodu na milosti, pa naloži da se svi odmah pripreme na put. **19** Onda uze Mariju i spusti je, koliko god mekše i udobnije na teretnu životinju, pa uze uzde u ruke da vodi magaricu. **20** A sinovi se dadoše oko natovarenih kolica, pa pođu po kasu magaričinom. **21** Posle izvesnog vremena predade Josip

uzde svome najstarijemu sinu, a on ode na Marijinu stranu budući da je ponekada bivala nemoćna ne mogavši samostalno da se drži u sedlu.

14 Glava

1 Tako dođe naše pobožno društvo skoro na šest sati ispred Betlehema, pa se odmori na polju. **2** A Josip pogledavši kako je Marija, nađe da mora da je puna bolova. Zato sav smeten mišljaše u sebi: **3** “Šta to može biti? Marijino lice je puno bolova i oči joj pune suza. Možda je pritiska njeno vreme?” **4** Zato Josip pogleda još jednom tačnije – a gle, nađe je na svoje veliko iznenađenje nasmejanu. **5** Zato je upita: “Marija, kaži mi šta se to s tobom zbiva? Čas vidim tvoje lice puno bola, a čas nasmevano i velikom radošću ozareno.” **6** A Marija odgovori Josipu: “Gle, videh dva naroda preda mnom: Jedan kako plače, pa sam i ja plakala s njim. **7** A drugi hodio nasmejan, pa sam i ja bila radosna i vesela morajući tako i sama s njim da se smejem. – To je sve što je mome licu iziskivalo bola i radosti.” **8** Saznavši to ponovo bejaše smiren znajući da Marija često ima viđenja. Stoga nastavi putovanje na gore prema Betlehemu. **9** Kada pak dođoše blizu Betlehema, reče Marija iznenada Josipu: **10** “Čuj me, Josipe! Ovo što je u meni počinje veoma mnogo da me pritiska, zato dozvoli da zastanemo.” **11** Josip se pak prestravi od ovog iznenadnog uzvika Marijinog videvši da je došlo čega se najviše plašio. **12** Zato odmah zastade. A Marija pak ponovo reče Josipu: **13** “Spusti me s magarice jer ono u meni pritiska me jako i hoće od mene i toj težnji se više ne mogu odupreti.” **14** A Josip reče: “Za ime Boga, vidiš da ovde nigde nema konačišta. Kamo da te odvedem?” **15** A Marija odgovori: “Pogledaj, tamo u bregu je pećina. Biće da do tamo nema ni sto koraka, tamo me odvedi. Napred ne mogu nikako.” **16** I Josip upravi svoje vozilo onamo i pronađe, srećom, u pećini, koja je pastirima služila kao staja, nešto sena i slame, od čega smesta Mariji pripremi oskudan ležaj.

15 Glava

1 Pripremivši ležaj, dovede Mariju u pećinu, a ona, legnuvši, nađe olakšanje u tom položaju. **2** Budući da je Mariji na ležaju bilo lakše, reče Josip svojim sinovima: **3** “Vas dvojica najstarijih pazite na Mariju i u slučaju prevremene potrebe pružite primerenu pomoć, posebno ti Joele, koji si nešto naučen u toj struci družeći se s mojim prijateljem u Nazaretu.” **4** Ostaloj trojici naredi da zbrinu magarca i vola, te da i kolica negde smeste u poprilično prostranoj pećini. **5** Sredivši to sve valjano, reče Josip Mariji: “A ja ću se sada popeti gore na brdo i u gradu moga oca na brzu ruku potražiti babicu, pa je dovesti tebi, Marija, na pomoć.” **6** Rekavši to iziđe iz pećine napolje, gde je već bila poprilična noć, te su se zvezde dobro mogle razabrati. **7** Kakva je pak čudnovata iskustva imao Josip izišav iz pećine, ponovićemo njegovim sopstvenim rečima, koje je uputio svojim sinovima kada se sa pronađenom babicom vratio i Marija već bila rodila. **8** Josipove reči bejahu sledeće: “Deco, mi stojimo na ivici velikih događanja! – Sada razumem nejasno šta mi je glas u predvečerje našeg odlaska ovamo rekao. Zaista, da nije Gospod – premda nevidljivo – među nama, nikako ne bi mogla da se dese čudesa koja sam sada posmatrao.

9 Saslušajte me! – Izišavši i otišavši, bejaše mi kao da idem a ne idem. Videh izlazeći pun mesec i zvezde, kako na istoku, tako i na zapadu, i gle, svekoliko bi na pozoru. Mesec ne napuštaše rub zemlje, a ni zvezde na noćnom rubu takođe ne htedoše da se spuštaju. **10** Onda videh velik broj ptica sedećih na granama drveća. Sva im lica behu okrenuta ovamo i drhtahu kao za vreme velikih predstojećih zemljotresa, te ih se nije moglo oterati sa svojih mesta ni vikom ni bacanjem kamenja. **11** A ja opet motrio naokolo po zemlji, te ugledah nedaleko od sebe nekoliko radnika sedećih oko posude napunjene hranom. Jedni držahu ruke nepomično u posudi nemoćni da uzmu hranu iz nje. **12** A oni koji već ranije lišiše posudu zalogaja, držahu ga kod ustiju nemoćni otvoriti usta i pojesti zalogaj. Sva pak lica behu upravljena naviše kao da gledaju velika događanja na nebu. **13** Onda videh ovce koje pastiri terahu. No, ovce stajahu nepomično, a podignuta pastirova ruka, koja se digla da tuče mirujuće ovce, osta kao ukočena u vazduhu te nije se dala pomeriti. **14** Opet videh celo stado jarčeva, koji držahu njuške nad vodom, pa ipak ne mogahu piti jer kao da su bili sasvim ukočeni. **15** Isto tako videh i potočić koji imaše snažan pad niz brdo. Ali gle, voda nepomična, nije tekla u dol. – Tako je, dakle, bilo po svoj zemlji, kao da nema života ni pokreta. **16** Ovako stojeći ili idući i ne znajući jel' stojim il' idem, gle, uočih konačno život. **17** Žena, naime, silažашe sa brda i pošto dođe pravo pred mene, upita me: “Čoveče, gde ćeš tako kasno?” **18** A ja joj odgovorih: “Tražim babicu, jer u pećini je jedna koja hoće da rodi.” **19** A žena odgovarajući reče: “Da li je Izrailjka?” – A ja odgovorih: “Jeste, gospodarko, ja i ona smo iz Izraela, David nam je otac.” **20** A žena nastavi upitavši: “Ko je ta što hoće tamo u pećini da rodi? Da li je tvoja žena ili rođaka ili sluškinja?” **21** A ja odgovorih: “Tek odskora jedino pred Bogom i prvosveštenikom moja žena, ali još nije bila moja žena kada je zatrudnela, nego mi je samo bila poverena na čuvanje u mome domu od hrama, Božjim svedočanstvom, budući da je ranije bila vaspitavana u Svetinji nad svetinjama. **22** Ali neka te ne čudi njena trudnoća jer ono što je u njoj divno je začeto Svetim Duhom Božjim.” – A žena se tome začudi, pa mi reče: “Čoveče, reci mi istinu!” – A ja joj odgovorih: “Dođi, vidi i uveri se sopstvenim očima.”

16 Glava

1 I žena privole da pođe s Josipom do pećine, ali prispevši tamo, sakri se pećina u gust beo oblak kako ne bi mogli da nađu ulaz. **2** Na tu pojavu začudi se primalja iznad svega govoreći Josipu: **3** “Nešto veliko se mojoj duši dogodilo u današnjem danu. Jutros sam imala predivno viđenje, u kojem je sve bilo ovako kako sam to sada u stvarnosti videla, još gledam i još ću videti. **4** Ti si onaj isti čovek koji mi je u viđenju došao u susret. Isto tako sam videla pre toga sav svet mirujući usred svoga posla i videh ovu pećinu kako dođe oblak nada njom i s tobom sam govorila kao što sada govorim. **5** I videh još više čudnovatoga u pećini kada me sustigla moja sestra Saloma, kojoj sam jedinoj jutros poverila moje viđenje. **6** Zato sada kažem i pred tobom kao i pred Bogom, mojim Gospodom: Izraela je snašao velik blagoslov. Spasitelj dođe, odozgo poslat, u vreme naše najveće nevolje.” **7** Po tim babičnim rečima odmah se povuče oblak od pećine i snažno svetlo zasja iz pećine prema babici i Josipu, tako da to oči nisu mogle podneti, pa babica reče: “Dakle, sve je istina šta sam videla u viđenju. – O,

čoveče, srečniče, ovde je više no Avraham, Isak, Jakov, Mojsije i Ilija!" **8** Kada izgovori reči, svetlost postajala je snošljivija, tako da se videlo detence kako se upravo prvi put dohvata dojke majčine. **9** A babica sada sa Josipom uđe u pećinu, pregleda detence i majku, pa našavši sve divno razrešeno, reče: **10** "Zaista, zaista, to je Spasitelj koga su opevali svi proroci, koji je slobodan sveza već u utrobi materinoj da bi najavio da će razrešiti sve teške sveze zakona. **11** I kada je još neko video da se tek rođeno detence dohvata dojke majčine? **12** To uistinu svedoči da će ovo dete jednom kao čovek suditi svet po ljubavi, a ne po zakonu. **13** Slušaj, srečni mužu device: Sve je u najvećem redu, zato daj da iziđem iz pećine jer teško mi je na grudima pošto osećam da nisam dovoljno čista da bih podnela presveto prisustvo moga i tvoga Boga i Gospoda." **14** Josip se potpuno prepade babičinih reči. A ona požuri iz pećine napolje. **15** Izišavši, dakle, iz pećine, nađe van svoju sestru Salomu, koja ju je pratila zbog poznatog viđenja, pa joj reče: **16** Saloma, Saloma, dođi i vidi moje jutrošnje viđenje ispunjenim! – Devica je u svoj punoći istine rodila, šta čovečija mudrost i priroda nikada neće shvatiti." **17** Ali Saloma reče: "Tako mi Boga, ne mogu verovati da je devica rodila ne ispitavši je pre toga svojom iskusnom rukom."

17 Glava

1 Rekavši to uđe Saloma u pećinu govoreći: **2** Marija, moju dušu ne obuzima baš mala raspra. Zato te molim da se pripremiš da bih te svojom vrlo iskusnom rukom pregledala i odatle videla kako stoji sa tvojim devičanstvom." **3** Marija se pak preda voljno želji neverne Salome i pripremivši se dozvoli pregled. **4** Dotaknuvši pak Marijino telo svojom ispitujućom rukom, zakuka Saloma strahovitim glasnom zapomažući: **5** "Teško, teško, teško meni zbog moje bezbožnosti i moje goleme nevere, što htediti iskušati večno živoga Boga!!! Jer gledajte, gledajte ovamo – moja ruka sagoreva u ognju Božanske srdžbe nada mnom jadnom!" **6** I pade po tim rečima pred detence na kolena i reče: **7** "O Bože mojih očeva! Svemoćni Gospodaru svih veličanstava! Opomeni se mene da sam i ja seme Avrahamovo, Isakovo i Jakovljevo! **8** Nemoj da budem na ruglo pred sinovima Izrailjevim, već mi ponovo podari moje zdrave ude!" **9** I gle, odmah stade anđeo Gospodnji pred Salomu i reče joj: "Uslišao je Gospod Bog tvoje zapomaganje. Priđi detencetu i uzmi Ga u naručje i doživećeš velik blagoslov." **10** Kako Saloma to čula, priđe na kolenima Mariji i zamoli je za detence. **11** A Marija joj voljno da detence govoreći: "Neka ti služi na blagoslov po rečima anđela Gospodnjeg, Gospod neka ti se smiluje." **12** I Saloma, nalazeći se na kolenima, uze detence u naručje da Ga drži. Držeći detence u naručju reče: **13** "O Bože, svemoćni Gospodaru Izraela, Ti koji caruješ i vladaš još od večnosti. U svoj svojoj punoći istine ovde je Izraelu rođen car nad carevima, koji će biti moćniji od Davida, čoveka po srcu Božjemu. Večno da si slavljen i hvaljen od mene." **14** Izgovorila te reči Saloma ponovo bude potpuno zdrava, pa u svoj skrušenosti svoga srca vrati detence Mariji, te iziđe opravdana iz pećine. **15** Izašla iz pećine htela iz svega glasa započeti da viče o velikome čudu nad čudima. Tako svojoj sestri poča da priča šta ju je snašlo. **16** Ali se odmah javi glas od gore govoreći: "Saloma, Saloma, nikome ne obznani šta te je čudnovato snašlo, jer tek mora doći vreme kada će Gospod Sam o Sebi svedočiti rečima i delima." **17** U tom Saloma zaneme, a Josip izišavši iz pećine zamoli obe sestre da se po želji

Marije vrate u pećinu kako niko ne bi primetio šta se upravo čudnovato dogodilo u njoj. I obe ponovo uđoše ponizno u pećinu.

18 Glava

1 Kada se svi skupiše u pećini, upitaše sinovi Josipovi svoga oca (*naime Josipa*). **2** “Oče, šta sada da činimo? Sve je valjano zbrinuto. Putovanje je umorilo naše ude, smemo li da odpočinemo?” **3** A Josip reče: “Deco, pa vidite kakva nas je sve beskrajna milost srela odozgo, zato bdite slaveći sa mnom Boga. **4** Videli ste pak šta u pećini snađe Salomu bivajući neverna, zato ni mi ne treba da budemo pospani kada nas Gospod pohodi. **5** Ali priđite Mariji i dotaknite detence. Ko zna da li vaši očni kapci neće odmah ojačati kao da ste nekoliko sati čvrsto spavali?” **6** I sinovi Josipovi priđoše i dotaknuše detence. A detence im se osmehnu pružajući svoje ručice prema njima kao prepoznavši u njima svoju braću. **7** Na šta se mnogo začudiše govoreći: “Zaista, ovo nije prirodno dete! – Jer gde je neko tako što doživeo da tek rođeno detence nekog ovako bogoblaženo pozdravlja. **8** Usto smo sada stvarno povrh toga još i iznenada okrepljeni u svim našim udima kao da nikada nismo otputovali nalazeći se kod kuće nekoga jutra potpuno odmorenim telom.” **9** Nato Josip reče: “Gle, kako je moj savet bio dobar. No, sada primećujem kako jako zahladnjava. Zato dovedite ovamo vola i magarca. Životinje će se oko nas smestiti i svojim dahom i isparavanjem prouzrokovati nešto toplote. A i mi sami ćemo se radi toga smestiti oko Marije.” **10** I sinovi tako učiniše. – Kada dovedoše obe životinje u Marijinu blizinu, smestiše se one nad uzglavljem ležaja Marijinog dišući prilježno nad Marijom i detencetom zagrevajući ga tako poprilično dobro. **11** I primalja reče: “Zaista, neće to biti nešto malo pred Bogom, kome čak i životinje služe kao da imaju uma i razuma.” **12** A Saloma reče: “Ah, sestro! Životinje ovde izgleda vide više no mi. Što se mi jedva usuđujemo da pomislimo, a životinje se već klanjaju Onome koji ih je stvorio. **13** Veruj mi, sestro, tako mi Boga, zaista je ovde pred nama obećani Pomazanik, jer zacelo znamo da se ni pri rođenju čak ni najvećega proroka nisu događala takva čudesa.” **14** A Marija reče Salomi: “Gospod Bog ti je učinio veliku milost kada uočavaš ono pred čim i sama moja duša drhti. **15** Ali čuti o tome kao što ti je pre naložio anđeo Gospodnji, jer inače bi mogla da nam prigodiš gorku sudbinu.” **16** A Saloma da zavet ćutanja Mariji i babica, po primeru svoje sestre, učini isto tako. **17** U tom se sve smiri u pećini. – A prvog sata pre svanuća, gle, moćni hvalospevi napolju pred pećinom. **18** Tako Josip posla svoga najstarijega sina da vidi šta je to i ko tako moćno peva slavu Božju na polju. **19** I Joel izišavši nađe vaskoliki prostor nebeski ispunjen visoko i nisko bezbrojnim mirijadama svetlećih anđela. Začuden se povrati u pećinu i prenese svima što vide. **20** A svi se mnogo začudiše rečima Joelovim te izišavši uveriše se da je Joel sve istinito preneo. **21** Videvši pak slavu Gospodnju, uđoše ponovo u pećinu i preneše Mariji takođe ovo svedočanstvo. I Josip reče Mariji: **22** “Čuj, čista device Gospodnja, plod tvoga tela jeste zaista rođeno Svetim Duhom Božjim jer sva nebesa jamče. **23** Samo, šta će sada da bude s nama budući da sav svet neizbežno saznaje šta se ovde zbiva. Jer ne vidimo samo mi kakvo nam svedočanstvo svih nebesa svetli, već i svi drugi ljudi. To sam sada video na mnogim pastirima jer upravljaju lica na gore, **24** i pevaju istim

glasom sa moćnim anđeoskim zborovima, koji sada svima vidljivo ispunjavaju sva prostranstva nebeska visoko i nisko sve do zemlje. **25** I njihov je poj isti kao i anđeoski: "Orosite, nebesa, pravednika! Mir ljudima na zemlji koji su dobre volje! – I – Slava Bogu na visini u Onome koji dolazi u imenu Gospodnjem!" **26** Gle, Marija, ovo sada čuje i vidi sav svet. To znači da će doći ovamo progoneći nas, pa ćemo bežati preko brda i dola. **27** Zato velim da se još što pre pokupimo odavde, pa nakon što budem popisao, što će da bude još jutros, da se vratimo za Nazaret, a odande da prebegnemo među Grke, od kojih neke prilično dobro poznajem. – Zar ne misliš tako?" **28** A Marija odgovori Josipu: "Pa vidiš da danas još ne mogu da napustim ležaj. Zato da prepustimo sve Gospodu. On nas je dovde vodio i čuvao, pa će nas i nadalje voditi i verno čuvati. **29** Ako bi hteo da nas razotkrije pred svetom, reci gde da pobegnemo, a da nas njegova nebesa neće naći? **30** Zato da bude Njegova volja. Što On hoće, to će biti pravo. Gle, ovde na mojim grudima miruje Onaj kome to važi. **31** A On ostaje kod nas, pa tako sva veličanstva Božja neće otići od nas da i pobegli gde god hteli." **32** Jedva izgovorivši ovo, gle, već stoje dva anđela pred pećinom kao vodiči velikog broja pastira pokazujući pastirima da je ovde rođen Onaj na koga se odnose njihovi hvalospevi. **33** A pastiri uđoše u pećinu i preklonivši kolena pred detencetom moliše mu se. I mnogi anđeli dođoše i moliše se detencetu. **34** A Josip sa svojim sinovima sasvim začuđeno pogleda ka Mariji i detencetu govoreći: "O Bože, šta li je sada to? Zar si Ti Sam prihvatio telo u ovome detencetu? **35** Jer kako bi drugačije moglo kada se Njemu mole čak i Tvoji sveti anđeli? A ako si Ti ovde, o Gospode, šta je sada sa hramom i Svetinjom nad svetinjama?" **36** I anđeo priđe Josipu i reče mu: "Nemoj pitati brinući se, jer Gospod izabra Zemlju za pozornicu Svog milosrđa potraživši sada svoj narod, kao što je to najavio ustima Svoje dece, Svojih slugu i proroka. **37** Ono što se sada događa pred Tvojim očima, događa se po volji Onoga koji je Presvet." **38** U tom anđeo ostavi Josipa i priđe detencetu da Mu se moli, a Ono, raširenih ručica, osmehnu se svima moliteljima. **39** Kada, pak, zasija Sunce, nestadoše anđeli. A pastiri ostaše i upitaše Josipa kako se sve ovo moglo izdogađati? **40** Josip pak reče: "Onako kako čudnovato raste trava na zemlji, isto tako se događalo i ovo čudo. Ko li pak zna kako trava raste? To je najviše što umem da vam razjasnim o ovome čudu. Bog je tako hteo, to je sve što mogu da vam kažem."

DODATAK 2

Preuzeto sa sajta: <http://www.akademijavjecnogproljeća.org/lorber.html>

Preveo i priredio: Lorens Novosel

ISUSOVO DJETINJSTVO

Gospodinov predgovor 1-3

1

1. Ja sam u onom dobro poznatom vremenu do Svoje tridesete godine živio poput svakog drugog pristojno odgajanog dječaka, zatim mladića i onda čovjeka, i najprije sam morao u Sebi probuditi Božanstvo – baš kao što svaki čovjek u sebi mora probuditi Mene – usklađujući Svoj zemaljski način života (*u smislu, 'tako što sam Svoj zemaljski život živio u skladu*) sa Mojsijevim zakonom. **2.** Baš kao i svaka druga odgovorna osoba, Ja sam najprije morao probuditi Svoju vjeru u postojanje Boga i zatim Ga spoznavati/razumjeti sve više i više kroz kroz svakojake vrste samo-odricanja/negiranja baš kao i sve više rastuću ljubav sve dok naposljetku stupnjevito nisam postignuo potpunu kontrolu Božanske moći/snage. **3.** Tako sam Ja, kao Gospodin Osobno, bio živi primjer za svakog čovjeka, zbog čega Me sada svaki čovjek može navući na sebe kao što sam Ja obukao Božansku prirodu unutar Mene, i svojom vlastitom slobodnom voljom može isto tako postati jedno sa Mnom u svojoj ljubavi i vjeri kao što sam Ja kao dijelom čovjek a dijelom Bog potpuno jedno sa Božanskom suštinom u svojoj beskrajnoj punini.

2

4. Na pitanje kako se dječaka čuda Isusova i Njegova Božansko-duhovna aktivnost kao djeteta mogu povezati sa Njegovom tako reći izoliranom ljudskom prirodom za vrijeme mladosti i zrelosti i opet sa Njegovim čudima koja je u to vrijeme izvodio – ako bi čovjek o Njemu u tim (*izoliranim*) godinama mislio samo kao o čovjeku – pogled na stablo od proljeća do jeseni služi kao odgovor. **5.** U proljeće stablo čudesno cvate i živahno je (*ili 'vrvi'*) od aktivnosti. **6.** Nakon što su cvjetovi otpali stablo opet izgleda neaktivno. **7.** Ali u jesen se drvo opet pojavljuje u svojoj aktivnosti; plodovi, sigurno čudesni, bivaju začinjani, bojani, ljepše nego ranije cvjet, i time se sa-zreli, i njima dani blagoslov oslobađa svoje veze i kao takav pada u krilo gladne dječice. **8.** Ova parabola se može proniknuti sa očima srca, ali nikad očima svjetovne mudrosti. **9.** U stihove koji su podvrgnuti ispitivanju se poprilično lako pronikne – ako se Božanstvo Isusa ne negira već je podržavano vjerom srca koja je svjetlo ljubavi prema Bogu. **10.** Jer čim čovjekovo srce postane čisto ono lako razumije da potpuno

jedinstvo punine Božanstva sa čovjekom Isusom nije bilo ostvareno odjednom, kao u jednom trenutku, već kao i sve ostale stvari pod Božjim rukovodstvom, jedino postepeno, poput postepenog (*sukcesivnog*) buđenja Božanskog duha u čovjekovu srcu. **11.** I ta savršenost/potpunost je bila u potpunosti ostvarena jedino kroz Njegovu smrt na križu – iako je Božanstvo u svoj Svojoj punini već obitavalo u djetetu Isusu, ali je Sebe obznanjivalo jedino u nuždi.

3

12. PRIVREMENA ISUSOVA SMRT je najviši stupanj (*utmost*) spuštanja Božanstva u sud nad svom materijom čime je omogućeno jedno potpuno novo uređenje (*među*)odnosa između Stvoritelja i stvorenja. **13.** Jedino kroz Isusovu smrt Bog Osobno postaje u potpunosti čovjek(*om*) i stvoreni čovjek uz pomoć ove Božanske, najuzvišenije milosti nanovo začeto dijete Božje – tj. Bog – i jedino tako kao Stvoriteljeva usavršena sličnost može stvoreno biće stajati licem u lice sa Njime i vidjeti, govoriti, prepoznati i iznad svake mjere Ga voljeti kao svoga Boga, Stvoritelja i Oca, i jedino na taj način postići/ostvariti savršen vječan, neuništiv život u Bogu, iz Boga i pored Boga. **14.** I time je snaga/moć/sila (*tj. volja*) Sotone slomljena do te mjere da on više ne može spriječiti potpuni pristup Božanstva ljudskoj djeci, i obrnuto njihov pristup Božanstvu. **15.** Još kraće rečeno: Kroz Isusovu smrt svaki čovjek sada može ući u bratstvo sa Bogom u najpotpunijoj mjeri, i Sotona više nikad ne može intervenirati – zbog čega riječi upućene ženi ženama koje su posjetile grob glase: 'Idite i obavijestite Moju braću! – **16.** Vladavina Sotone u izvanjskoj formi se naravno još uvijek može primjetiti, ali on u vječnosti više nikad neće obnoviti jednom pokidanu zavjesu između Božanstva i čovječanstva (*Matej 27:51; Marko 15:38; Luka 23:45*) i tako ponovno izgraditi stari neprolazni jaz između Boga i čovječanstva. **17.** I iz ovog kratkog izlaganja o subjektu svaki čovjek koji misli i gleda/vidi sa svojim srcem može sa lakoćom ocijeniti beskrajnu korist postignutu sa privremenom Isusovom smrću. Amen

Svjedočanstvo i upozorenje proročice Ane (Luka 2:36-38) 25:1-9

1. U to vrijeme je u hramu bila proročica, po imenu Ana, kći Fenuela iz plemena Ašerova. **2.** Ona je bila već jako stara i bijaše tako pobožna da je u svojoj mladosti, kad je bila zaručena za čovjeka, ona toliko voljela Boga da se nije otkrila svome mužu sedam godina i svo to vrijeme je zadržala svoju nevinost. **3.** Ona je postala udovica u svojoj osamdesetoj godini, uslijed čega je ušla u hram iz kojeg više nije izašla. **4.** Ovdje je ona, svojom vlastitom voljom, služila jedino Gospodinu Bogu, molitvom i danonoćnim postom. **5.** Ovom prilikom je ona koja je bila u hramu već četiri godine također prišla, slaveći Gospodina Boga i onda rekla svima onima koji su čekali Spasitelja u Jeruzalemu što joj je Duh Božji otkrio. **6.** Kada je izgovorila svoje proročke riječi, ona je također zatražila Dječaka, milovala Ga je te hvalila i slavila Boga. **7.** Nakon toga je Bebu vratila Mariji rekavši joj: 'Sretna si i blažena ti, o djevice, da si majka moga Gospodina! **8.** Ali ne dozvoli nikad sebi zbog toga žudnju za hvalom/veličanjem (*u smislu, 'ne poželi nikad da te drugi zbog toga veličaju/hvale, da ti se klanjaju'*),

jer samo Onaj, Koji tu na tvojim grudima siše, zaslužuje jedini našu slavu, hvalu i obožavanje!' **9.** Nakon ovih riječi je proročica otišla, a Josip i Marija, koji su u hramu bili oko tri sata, ponovno izađu (*napustiše hram*) i potraže smještaj (*zajedno*) sa rođakom.

Evandjelje o braku koji vrijedi ispred Boga 102:1-24

1. Kada se oporavio, Cyrenius je ponovno počeo ispitivati Tuliu: 'Tulia, da li bi mi dala svoju ruku i (*tako*) postala moja zakonita žena, ako bi ja iz dubine svoga srca zatražio od tebe da to učiniš?' **2.** Ovdje je Tulia zapitala: 'Što bi učinio sa mnom ako bi ti ja to uskratila?' **3.** Na to Cyrenius, iako pomalo potresen/uznemiren, ipak odgovori iskrenom dobronamjernošću, **4.** 'Onda bi ja to žrtvovao Onome koga držiš u svojim rukama, i tužno bi otišao svojim putem!' **5.** A Tulia nadalje zapita Cyreniusa, govoreći: 'Što bi učinio ako bi ja Njega Koji sad odmara na mojim rukama zapitala za savjet što mi je činiti, **6.** i On mi dâ savjet da ne prihvatim tvoju ponudu i reče mi da ostanem vjerna kući koja me primila na tako prijateljski način?' **7.** Cyrenius je bio malo zatečen sa ovim pitanjem, i odgovori pomalo izgubljeno, **8.** 'Da, onda, moja najdivnija Tulia, onda bi ja naravno odmah i bez primjedbe morao odustati od svoje zamolbe/zahtjeva! **9.** Jer protiv volje Njega, Kome se svi elementi moraju pokoravati, smrtni čovjek se u vječnosti nikad ne može suprotstaviti. **10.** Oh, ali postaraj se da Bebu (*Isusa*) zapitaš odmah, tako da što prije mogu otkriti kakvi su mi izgledi (*where I stand*)!' **11.** Ovdje se Beba (*Isus*) odmah uspravio i rekao: 'Ja nisam Gospodar onog što je od svijeta, stoga ste vi što se Mene tiče slobodni u svim svjetovnim/ovosvjetskim stvarima! **12.** Jednom kada ste u vašim srcima pronašli istinsku ljubav jedno prema drugome onda joj ne bi trebali postati nevjerni! **13.** Jer sa Mnom ni jedan drugi zakon ne vrijedi u braku osim onog koji je u vašim srcima upisan sa plamtećim slovima. **14.** Ako ste vi već prepoznali jedno drugo na prvi pogled u skladu sa ovim živim zakonom i sebe vezali, onda se više ne bi trebali razdvajati ako ne želite sagraješiti preda Mnom! **15.** Ja ne priznajem ni jednu svjetovnu bračnu vezu osim onu od srca – **16.** Tko god nju polomi/prekine, on je zaista preda Mnom preljubnik! **17.** Ti si, Moj dragi Cyreniuse, svoje srce snažno položio na ovu kćer, stoga ga od nje više ne bi trebao okrećati. – **18.** A ti, kćeri, si u svom srcu već gorjela za Cyreniusom na prvi pogled, prema tome si ti ispred Mene već njegova žena i ne trebaš to najprije postati! **19.** Jer Ja ne prihvaćam niti svjetovni savjet niti primjedbu, već jedino savjet vaših srdaca. **20.** Uvijek ostanite vjerni tom živom zakonu ako ne želite postati istinski/stvarni preljubnici preda Mnom! **21.** I neka je proklet koji se zbog svjetovnih razloga rasuđuje/spori o (*u smislu, 'koji u svijetu pronalazi razloge koji su protivni'*) ljubavnim stvarima, koje su od Mene! **22.** Jer što je više: živa ljubav koja je od Mene, ili svjetovni motiv koji je iz pakla? **23.** Jao si ga također onoj ljubavi koja je bazirana na svijetu (*na koju bilo što iz svijeta utječe*) – neka bude prokleta! **24.** Ove riječi Bebe (*Isusa*) su svih zbunile, i nitko se više nije usudio reći bilo što na temu braka.

Kako mudri otac treba odgajati svoju djecu? 168:13-15

13. (*Isus kao dijete*) 'Svaki otac dobro/ispravno čini kada neodgojenu/zlu malu djecu kažnjava sa palicom, ali on bi uvijek trebao biti mudar i nježan učitelj svojim odraslim sinovima. **14.** Jedino ako bi se sin pobunio protiv svoga oca, treba mu zaprijetiti! Ako on onda promijeni svoj stav, ponovno će uspostaviti stari sklad. **15.** Ali ako ne promijeni svoj stav, on treba biti protjeran iz očeve kuće i sa zemlje njegovih očeva.'

Marijina strogost/striktnost kao simbol njezine majčinske ljubavi 230:1-29

1. Kada je malo Dijete (*Isus*) bilo obučeno, Cyrenius Ga je ponovno zapitao zar ne bi htio još jedan ukusan mali komad ribe. **2.** Ovdje je malo Dijete (*Isus*) reklo u Svom stilu, 'Ja bi zaista želio još jedan mali komadić – **3.** ali se ne usuđujem prihvatiti ga pošto bi Me majka odmah ponovno izgrdila.' **4.** A Cyrenius reče ohrabrujuće, 'O moje uvelike voljeno malo Dijete, ako ti ga ja dam, Tvoja majka neće reći ništa.' **5.** Na ovo malo Dijete (*Isus*) odgovori sasvim naivno, 'Da, sve dok si ti ovdje ona naravno neće reći ništa; **6.** ali jednom kada odeš Ja ću dvostruko više 'nadržati'. **7.** Oh, ti jednostavno ne bi vjerovao kako srdita može biti Moja majka kada učinim nešto što ona ne voli!' **8.** Cyrenius se na to nasmijao i onda zapitao malo Dijete (*Isusa*), 'Što bi rekao ako bi ja zbog toga ukorio tvoju donekle striktnu/strogu majku – zar je to ne bi učinilo više popustljivom spram Tebe?' **9.** I malo Dijete (*Isus*) prigovori, 'Učini sve samo ne to – jer jednom kada odeš Ja bi zaista dobio takvu 'jezikovu juhu' o kakvoj se još nije čulo!' **10.** Ovdje Cyrenius nastavi ispitivati malo Dijete i reče, **11.** 'O živote moj, moje nebesko malo Dijete, ako je Tvoja majka tako stroga/striktna, kako je Ti možeš i dalje toliko jako voljeti?' **12.** I malo Dijete (*Isus*) odgovori, 'Zato što je ona striktna/stroga iz svoje velike ljubavi prema Meni – jer ona neprestano ima najveći strah da bi Mi se mogla dogoditi neka nesreća (*u smislu, 'da bi se mogao povrijediti'*). **13.** Stoga vidiš, zbog toga sam je Ja zauzvrat obavezan jako puno voljeti! Čak i ako je ona ponekad srdita bez razloga – ona i dalje misli dobro i zbog toga ona zasigurno zaslužuje Moju ljubav! **14.** Gledaj, baš iz tog razloga bi ona i sada bila srdita ako bi Ja pojeo još jedan mali komadić ribe, jer ona misli kako bi Mi to moglo naškoditi. **15.** To mi naravno ne bi naškodilo ali Ja ne želim sagriješiti protiv dobrih namjera Moje majke. **16.** Oh, Ja Se(*bi to*) također mogu negirati i mogu poštovati odredbe Moje majke kada mora biti na taj način, **17.** ali kada se njezinog reda (*ili 'njezine odredbe'*) ne treba striktno pridržavati, Ja onda također mogu činiti kako Mi odgovara. **18.** I onda Ja ne dopustim da Me to uznemiruje čak ako Majka i kori malo. **19.** Sada zaista nije nužno da Ja trebam pojesti još jedan komadić ribe; stoga ću Ja također negirati Sebe tako da majka nema ništa protiv Mene kada ti odeš.' **20.** Ovdje je Cyrenius ponovno govorio malom Djetetu (*Isusu*) i na jako ljubazan način istraživao, **21.** 'Da, živote moj, ali ako već imaš takvo poštovanje prema Svojoj zemaljskoj majci, zašto nedavno nisi Sebi dozvolio da Te ona obuče? **22.** Zar Te ona neće grditi zbog toga jednom kada ja odem?' **23.** I malo Dijete (*Isus*) potvrdi, 'Nema sumnje – ali Ja neću dozvoliti da Me to previše uznemirava! **24.** Jer već sam ti ranije rekao da Ja ponekad činim kako Mi odgovara, i ne pitam da li se Moja majka sa time

slaže ili ne. **25.** Ali usprkos svemu tome Moja majka Me i dalje može prekoriti, jer ona pri tom ima dobru namjeru i dobru volju.' **26.** Na to se Marija nasmijala i u šali rekla, 'Sad samo čekaj dok ne ostanemo sami, **27.** I onda ću Te zaista ponovno izgrditi jer si se sada na mene tužio Cyreniusu!' **28.** Nato se malo Dijete (*Isus*) nasmijao i odgovorio, 'Oh, ti ne misliš tako. Ja mogu sa lakoćom reći kada si zaista srdita, jer onda si prilično crvena u licu – ali sada si mila i bijela poput Mene, a onda nikad nisi uznemirena!' **29.** Na ovu primjedb u su se svi nasmijali, i malo Dijete (*Isus*) se također smijalo. I Marija je u njezinom ljubavnom žaru uzela k sebi malo Dijete i strastveno Ga milovala.

I On je rastao/napredovao u Milosti i Mudrosti (Luka 2:52) 299:1-19

1. Sada u Svetom Pismu piše: 'I On je rastao/napredovao u milosti i mudrosti pred Bogom i ljudima (*ili 'kod Boga i kod ljudi'*) ostavši poslušan/servilan/podređen Svojim roditeljima sve dok nije započeo Svoju misiju. **2.** Pitanje: Kako je Isus, kao jedino vječno Najuzvišenije Biće, mogao rasti/napredovati u milosti i mudrosti pred Bogom i ljudima, kad je On u stvari bio Bog od vječnosti; **3.** i posebice kako pred ljudima (*ili 'kod ljudi'*), pošto je On bio beskrajno naj-savršenije Biće od vječnosti? **4.** Da bi se ovo ispravno shvatilo, na Isusa ne treba gledati isključivo kao na jedinog Boga; **5.** već se On mora promatrati kao čovjek u kojem je jedino vječno Božanstvo sebe zarobilo, baš kao što je duh zarobljen u prirodi svakog čovjeka. **6.** I što svaki čovjek mora učiniti u skladu sa Božanskim redom da bi oslobodio duh u sebi, **7.** to je čovjek Isus također morao učiniti u svoj ozbiljnosti sa ciljem da bi u sebi oslobodio Najuzvišenije Biće, tako da On može postati jedno sa Njime. **8.** Dakle, svaki čovjek mora u sebi nositi određene slabosti, koje su uobičajeni/obični okovi/spone duha kojima je on ograničen kao unutar tijesne čahure/školjke. **9.** Ti okovi/spone se jedino mogu sasvim raskinuti (*u smislu, 'rasturiti u komadiće'*) kada je duša, koja je isprepletena sa mesom/tijelom, sebe tako/toliko osnažila kroz pravilno samo-odricanje/negiranje da je dovoljno stabilna da percipira i (*sa*)drži slobodan duh. **10.** To je razlog zašto čovjek može postati svjestan svojih slabosti trpeći svakojake kušnje i tako (*na taj način*) otkriti kako i u čemu je njegov duh okovan/sputan. **11.** I kada nakon toga on sebe negira u svojoj duši baš u tim stvarima (*in these very matters*), on pri tom oslobađa svoj duh od njegovih okova/spona i u isti čas povezuje (*sa njime*) svoju dušu. **12.** A kada je, tijekom vremena, duša okovana/sputana sa svim prijašnjim okovima/sponama duha, potpuno nesputan/oslobođen duh se poprilično prirodno sjedinjuje sa cijelom, sada snažnom dušom. **13.** i potonja pri tom ulazi u svu savršenu, nebesku silu/moć/potenciju i na taj način postaje u potpunosti jedno sa duhom zauvijek. **14.** Jer otpuštanje/labavljenje jedne spona/veze za drugom predstavlja dušino napredovanje/rast u duhovnoj snazi, koja je Božja mudrost i Božja milost. **15.** Božja mudrost se sastoji u jasnom promatranju/opažanju Božjeg vječnog reda u sebi, a Njegova milost u prepoznavanju Njegova vječnog svjetla ljubavi, kojim (*ili 'posredstvom kojeg'*) su sve beskrajne i nebrojene stvari, uvjeti njihova postojanja i njihove putanje/staze osvjetljene. **16.** I kao što je slučaj sa (*svakim*) čovjekom, tako je također bio slučaj sa Bogo-čovjekom Isusom. **17.** Njegova duša je bila poput one u svakom čovjeka (*u tome da je bila*) zavezana/sputana sa još više slabosti pošto je najmoćniji Božji Duh trebao Sebe zavezati/sputati

sa najmoćnijim okovima/sponama tako da bi On mogao biti sadržan u Njegovoj duši. **18.** Na ovaj način je Isusova duša također morala obavezna izdržati/odoljeti/odhrvati se najvećim kušnjama i negirati sebe tako da bi mogla skinuti okove/spone sa svojeg Božjeg Duha i odmah zatim/u isti čas sebe o/pot-pasati za beskrajnu slobodu Duha svih duhova, tako da može u potpunosti postati jedno sa Njim. **19.** I baš u ovome se sastojao porast/napredak u mudrosti i milosti Isusove duše pred Bogom i ljudima (*ili 'kod Boga i ljudi'*), i to u takvoj mjeri da je Božji Duh postepeno i uvijek sve više i više Sebe sjedinjavao sa Njegovom u stvari Božanskom dušom, koja je bila zvana Sin Božji.

Uzoran život duše 300:1-18

Ali kako je Gospodin Isus živio od Svoje dvanaeste do Svoje tridesete godine? **2.** On je u Sebi neprestano osjećao prisustvo svemogućeg Božanstva kao živu Silu/Moć; On je u Svojim dušama znao da je sve u cijelom stvaranju bilo i vječno mora biti podređeno Njegovim i najmanjoj želji. **3.** Osim toga, On je u Svojim dušama osjećao najveći poriv da nad svime vlada. **4.** Ponos, žudnja za snagom/moći, za potpunom slobodom volje, za ugodnim životom, za ženama i za drugim takvim slabostima, kao i bijes su bile glavne slabosti Njegove duše. **5.** Ali On se borio protiv svih tih snažnih i smrtonosnih sklonosti Svoje duše iz volje Svoje duše. **6.** On je Svoj ponos ponizio uz pomoć oskudice/siromaštva; ali kakva je to zaista gruba/neprijatna mjera bila za Njega Kojem su pripadale sve stvari, a On i pored toga ništa nije smio nazvati 'Moje vlastito'. **7.** On je Svoju žudnju za moći ukrotio kroz naj-drugo-voljniju (*ili 'naj-spremniju'*) poslušnost prema onima koji su kao i svi ljudi pred Njime bili poput ničega/ništavni. **8.** Iako je to bilo beskrajno teško, Svoju vječnu, najvišu moguću slobodu napadao je baš time što je sebe, poput sluga koji robuje, ljudima nudio/pre-davao za najniže poslove. **9.** On se protiv Svoje naj-snažnije težnje ugodnim životom borio učestalim postom – kako iz nužde, tako i slobodnom odlukom Svoje duše. **10.** On je svoju žudnju za ženama suzbijao ne-rijetkim teškim radom, slabom ishranom, putem molitve i kroz druženja sa mudrim ljudima. **11.** Zaista, u ovoj stvari je On morao nositi jedan izuzetno težak teret, jer Njegova pojava i zvuk Njegova glasa su bili izuzetno očaravajući, **12.** zbog čega je svih pet uistinu prekrasnih Cyreniusovih kćeri bilo ludo zaljubljeno u Njega međusobno se nadmećući koja će Mu se najviše svidjeti. **13.** Takva ljubav Mu se doduše sviđala; ali usprkos svemu tome On je uvijek svakoj od njih morao reći: 'Noli Me tangere!' – (*'ne dodiruj Me'*). **14.** Nadalje, pošto je On jednim pogledom vidio kroz (*prozirao*) zlobu ljudi, i vidio je njihovu podmuklost i prijetvornost, njihovu neiskrenost i sebičnost, **15.** Iako je razumjeti da je On bio lako izazvan/uzbuđen i mogao je jako lako biti uvrijeđen i razljućen; **16.** ali ovdje je On tempirao/smekšao Svoj Božanski karakter Svojom ljubavlju i Svojom uslijed toga proizlazećom milošću. **17.** I stoga je On kroz cijeli Svoj život prakticirao svakojake vrste najtežih samoodricanja, tako da bi mogao ponovno izgraditi vječni red koji je do samih temelja bio uzdrman. **18.** Na ovaj način se može vidjeti kako je Isus kao ljudsko biće proveo tih osamnaest godina među neprestanim kušnjama i otud u borbi (*suzbijanju strasti*).

DODATAK 3

Protojevanđelje Jakovljevo

Protojevanđelje Jakovljevo je ranohrišćanski apokrifni spis iz 2. veka. Predstavlja jedno od najpopularnijih apokrifa u ranoj Crkvi. Autorstvo spisa je pripisano Svetom Jakovu, Spis je izvršio veliki uticaj na hrišćansku umetnost, hrišćanski život, i na teologiju. Opisuje detinjstvo Presvete Bogorodice, njeno odrastanje u hramu, Hristovo rođenje u pećini i detinjstvo. Knjiga takođe opisuje smrt oca Jovana Krstitelja Zaharije. Iako veoma važan, ovaj spis nije ušao u novozavetni kanon iz nekog razloga, i ne može se naći ni u jednom izdanju Novog zaveta. Imena roditelja Presvete Bogorodice, Joakima i Ane, pominju se samo u ovom spisu, kao i opis Vavedenja.

Grčki izraz "Protojevanđelje" se odnosi na knjigu Isusovog života - događaja koji su nastali pre glavnih događaja četiri kanonska jevanđelja Novog zaveta. Jakovljevo Jevanđelje govori o detinjstvu i mladosti Bogorodice i događajima u vreme i nakon Hristovog rođenja.

Jevanđelje po Jakovu je, verovatno najraniji tekst koji potvrđuje poštovanje Presvete Bogorodice, navodeći njenu večnu nevinost i predstavljajući je kao novu Evu.

Spis je bio izuzetno popularan u drevnim vremenima. O tome govori činjenica da je do sada sačuvano oko 130 rukopisa koji sadrže ovo Jevanđelje. Prevedena je na sirijski, etiopski, koptski, gruzinski, staroslovenski, jermenski, arapski, irski i latinski jezik.

Najstariji sačuvani rukopis koji sadrži Protojevanđelje Jakovljevo ("Papirus Bodmer 5", datira između kraja 3. i početka 4. veka), pronađen je u 1952. ("papirus Bodmer 5" objavljen je 1958. godine). Čuva se u biblioteci Bodmer u Ženevi.

(Pr. Jak. 1) U istoriji dvanaest plemena Izrailja možemo pročitati da je bio izvestan čovek po imenu Joakim, veoma bogat, koji je prinosio dvostruke ponude Gospodu Bogu, govoreći: “Ovo je za dobrobit celog naroda i za mene, da se Gospod Bog smiluje i oprostí mi gehove moje. Ali na jednom velikom prazniku, kada su deca Izrailjeva doneli svoje darove, a Joakim svoje, Ruben vrhovni sveštenik se usprotivio govoreći: “Nije po zakonu da prinosiš svoje darove jer nisi izrodio nikoga u Izrailju.” Na ovo je Joakim, veoma zabrinut, otišao da istraži knjige dvanaest plemena, da utvrdi da li je on jedini čovek koji nije izrodio nikoga. I nakon istrage, utvrdio je da su svi pravednici podigli seme svoje u Izrailju. Tada se setio u mislima svojim, praoca Avraama kome je Bog pri kraju života podario sina Isaka; i zbog toga se jako uznemirio, i da nebi bio viđen od svoje žene, otišao je u divljinu, postavio šator sebi, i postio četrdeset dana i noći, govoreći sebi: “Neću ići da jedem i pijem dok me Gospod Bog ne pogleda, a molitve moje će biti jelo moje i piće moje.”

(Pr. Jak. 2) U međuvremenu je žena njegova, Ana bila dvostruko zabrinuta i zbunjena i govorila je: “Biću u žalosti dvojako, zbog mog udovištva i zbog moje neplodnosti.” A onda se približio veliki praznik Gospodnji, i Judita, sluškinja njena reče: “Koliko još dugo ćeš ovako mučiti dušu svoju? Došao je Gospodnji praznik, i nije po zakonu da iko bude u žalosti. Uzmi odeću ovu koju donese jedan koji ih pravi, jer ne treba da je nosi jedna sluškinja kao ja, nego će ona bolje pristajati tebi.” Ali Ana odgovori: “Odlazi od mene, nisam ja navikla na takve stvari; jer me Gospod postideo. Bojim se da ti je neki zli majstor dao to, i da si ti došla da me zagadiš sa grehom mojim.” Tada sluškinja Judita odgovori: “Kakvo zlo bi ti ja poželela što nećeš da me poslušаш? Ja ti ne mogu poželeći veću kletvu od te pod kojom već jesi, u kojoj je Bog zatvorio matericu tvoju, da ne budeš majka u Izrailju.” Na ovo se Ana jako uznemiri, i imajući na sebi venčano odelo, oko devetog sata ode u vrt da prošeta. I ugleda lovorovo drvo i sede ispod njega, i pomoli se Bogu govoreći, “O Bože otaca mojih, blagoslovi mene i molitve moje kao što Si blagoslovio i matericu Sarinu i podario joj sina Isaka.”

(Pr. Jak. 3) I dok je gledala u pravcu nebesa, ugledala je gnezdo vrapca u lovoru, i žaleći u samoj sebi, reče: “Žalosti moja! Ko me rodi? Koja me utroba nosila, da budem ovako prokleta pred decom Izrailjevom, da me svi zaobilaze i sažaljevaju u hramu Gospoda moga? Žalosti moja! Sa čime se mogu uporediti? Ne mogu se porediti ni sa zverinjem zemaljskim, jer je čak i zverinje zemaljsko plodonosno pred Tobom, o Gospode! Žalosti moja! Sa čime se ja mogu uporediti? Ne mogu se porediti ni sa grubim životinjama, jer su čak i grube životinje plodonosne pred Tobom, o Gospode! Žalosti moja! Sa čime se ja mogu uporediti? Ne mogu se porediti ni sa ovim vodama, jer su čak i ove vode plodonosne pred Tobom, o Gospode! Žalosti moja! Sa čime se ja mogu uporediti? Ne mogu se porediti ni sa talasima morskim; jer su oni, bilo da su mirni ili u pokretu, sa ribama koje su u njima, veličaju Tebe, o Gospode! Žalosti moja! Sa čime se ja mogu uporediti? Ne mogu se porediti ni sa samom zemljom, jer i zemlja proizvodi svoje plodove, i veliča Tebe, o Gospode!”

(Pr. Jak. 4) Tada anđeo Gospodnji stade pored nje i reče: “Ana, Ana, Gospod je čuo molitvu tvoju. Zatrudnjećeš i rodićeš, i o porodu tvome će se govoriti u celome svetu.” I Ana odgovori: “Kao što je živ i Gospod Bog moj, šta god da rodim, bilo da je muško ili žensko, ja ću ga posvetiti Gospodu Bogu mome, i služiće Mu u svetim stvarima celog života.” A onda se prijaviše dva anđela koji joj rekoše: “Pogledaj, Joakim muž tvoj dolazi sa pastirima. Jer se anđeo Gospodnji javio i njemu i rekao mu: ‘Gospod Bog je čuo molitve tvoje; požuri i idi odavde, jer Ana, žena tvoja će zatrudnjeti.’” I Joakim ode i pozva pastire svoje i reče: “Dovedite mi ovamo deset ženskih jaganjaca bez mrlje i mane, i one će biti za Gospoda Boga mog. I dovedite mi isto dvanaest teladi bez mane, i ovih dvanaest teladi će biti za sveštenike i starešine. Dovedite mi i stotinu koza, i tih stotinu koza će biti za sav narod.” I Joakim ode sa pastirima svojim, i Ana stajala pred vratima i vide Joakima da dolazi sa pastirima. I ona potrča i viseći mu o vratu reče: “Sada znam da me Gospod veoma blagoslovio; jer ja koja sam bila udovica nisam više udovica, i ja koja sam nerotkinja bila zatrudneću.”

(Pr. Jak. 5) I Joakim izrđa jedan dan u kući, ali ujutro donese darove i reče: “Ako mi je Gospod naklonjen, neka ploča koja je na sveštenikovom čelu to i pokaže.” I pogleda u ploču koju je sveštenik nosio, i vide je, i ne nađe se greha u njega. I Joakim reče: “Sada znam da mi je Gospod naklonjen, i da je uklonio sve grehe moje.” I otide iz hrama Gospodnjeg zadovoljan, i ode domu svojem. I kada se Ani napuni devet meseci, ona rodi i reče babici: “Šta sam rodila?” I ona joj reče: “Devojčicu.” Tada Ana reče: “Gospod je danas uvećao dušu moju.” I leže u postelju svoju. A kada se navršise dani očišćenja njenog, dade detetu da sisa, i nazva je Marija.

(Pr. Jak. 6) I dete jačalo u snazi svaki dan, i kada imade devet meseci, majka je stavi na zemlju da vidi da li može da stoji, i kada napravi devet koraka, dođe nazad u majčino krilo. Tada je majka uze i reče: “Kao što živi Gospod i Bog moj, nećeš više hoditi po zemlji dok te ne odnesem u hram Gospodnji.” I napravi od sobe njene sveto mesto, i ne dozvoli išta nečisto da dođe u njenu blizinu, nego pozva neporočne kćeri Izrailjeve koje je nosaše. A kada dete napuni godinu dana, Joakim napravi veliko slavlje, i pozva sveštenike, pisare, starešine i sav narod Izrailja. I Joakim postavi devojčicu pred starešine sveštenečke i oni je blagosloviše govoreći: “Bože otaca naših, blagoslovi ovu devojčicu i podaj joj slavno ime koje će se pamtiti kroz sve generacije.” I narod odgovori: “Tako neka bude. Amin.” Tada Joakim po drugi put postavi devojčicu pred sveštenike i oni je blagosloviše govoreći: “O Svevišnji Bože, pogledaj na ovu devojčicu i blagoslovi je sa večnim blagoslovom.” Posle toga, uze je majka njena, dade joj da sisa i zapeva pesmu Gospodu: “Pevaću novu pesmu Gospodu Bogu mome, jer me On posetio, i odneo od mene prekora neprijatelja mojih, i dao mi je plod pravednosti Njegove, da se može reći sinovima Rubenovim da Ana doji.” Onda ostavi dete da spava u sobi koju je ona osveštala, i izađe napolje da ih poslužuje. I kada se slavlje završi, odoše radosno i veličajući Boga Izrailjevog.

(Pr. Jak. 7) A dete poraste i kad imade dve godine, Joakim reče Ani: “Odvedimo je u hram Gospodnji, da ispunimo svoje obećanje, koje smo obećali Gospodu Bogu, da nebi bio ljut na nas, i da naši darovi ne budu neprihvaćeni.” Ali Ana reče: “Sačekajmo treću godinu, da dete upamti oca svojega.” I Joakim reče: “Sačekajmo onda.” A kada dete napuni tri godine, Joakim reče: “Pozovimo kćeri jevrejske koje su neporočne, i neka svaka uzme lampu i osvetli se, da se dete ne vrati nazad i da se um njen pomiri sa hramom Gospodnjim.” I oni uradiše tako dok se ne popeše do hrama Gospodnjeg. I poglavar sveštencički primi je i blagoslovi, i reče: “Marija, Gospod Bog je uvećao ime tvoje za sve generacije. I sve do samog kraja, Gospod će pokazati iskupljenje deci Izrailjevoj.” I postavi je na treću stepenicu oltara, i dade joj Gospod blagodat, i ona igraše, i cela kuća Izrailjeva je zavole.

(Pr. Jak. 8) I odoše roditelji njeni veličajući Boga, jer se devojčica ne vrati nazad njima. Nego Marija nastavi da živi u hramu kao naučena golubica, primajući hranu svoju iz ruke anđela. A kada napuni dvanaest godina, sastadoše se sveštenici i rekoše: “Marija ima dvanaest godina. Šta da uradimo sa njom jer se bojimo da sveto mesto Gospoda Boga našega ne postane poročno?” Tada sveštenici odgovoriše Zahariju, vrhovnom svešteniku: “Stani pored oltara Gospodnjeg, uđi u sveto mesto, i postavi pitanja sa njom u vezi, i šta god da ti Gospod odgovori, uradi tako.” Onda vrhovni sveštenik uđe u svetinju nad svetinjama noseći sa sobom naprsnik za presudu, i pomoli se sa njom u vezi. I dođe anđeo Gospodnji ka njemu i reče mu: “Zarije, Zarije, idi i pozovi sve udovce među narodom, i neka svaki donese sa sobom svoj štap, i onaj kod koga Gospod pokaže znak biće muž Marijin.” I odoše vikari kroz celu Judeju, i trube Gospodnje se oglasiše, i svi ljudi potrčaše na okup. Josif isto, odbaci sekiru i ode na sastanak, i kada dođoše tamo, odoše kod vrhovnog sveštenika svaki noseći svoj štap. Pošto vrhovni sveštenik uze njihove štapove, uđe u hram da se pomoli. A kada završi molitve svoje, uze štapove i izađe napolje, podeli ih nazad, i ne desi se nikakvo čudo. Poslednji štap uze Josif i golubica izađe iz štapa i sleti na Josifovu glavu. I vrhovni sveštenik reče: “Josife, ti si određen da uzmeš Devicu Gospodnju, da je čuvaš za Njega.” Ali Josif odbi govoreći: “Ja sam stari čovek, i imam decu, a ona je mlada, i plašim se da će da mi se podsmevaju u Izrailju.” Onda vrhovni sveštenik odgovori: “Josife, boj se Gospoda Boga svoga, seti se šta je Gospod uradio Datanu, Koreju i Avironu, kako se zemlja otvorila i progutala ih zbog njihove neposlušnosti. A sada Josife, boj se Boga, jer se takve stvari ne trebaju desiti tvojoj porodici.” Josif tada, uplašen, odvede je svojoj kući, i Josif reče Mariji: “Odveo sam te iz hrama Gospodnjeg, a sada ću da te ostavim u svojoj kući. Moram da idem da se brinem za prodaju onoga što sam sagradio. Neka je Gospod sa tobom.”

(Pr. Jak. 9) A na sastanku sveštencičkom donesoše odluku i rekoše: “Napravimo novu zavesu za hram.” I vrhovni sveštenik reče: “Pozovite zajedno sedam neporočnih devica iz plemena Davidovog.” I sluge odoše i dovedoše ih u hram Gospodnji, i reče im vrhovni sveštenik: “Bacite kocke predamnom ovde, da vidimo ko će od vas da isprede zlatni konac, ko porfiru, ko skerlet, ko tanko platno, a ko crvac.” Tada vrhovni sveštenik koji je znao Mariju, i da je ona od plemena Davidova, i pozva je, i crvac pade da ona satka, i ona ode svome novome domu. Ali od tog momenta, Zarije, vrhovni sveštenik oneme, i

Samuilo bi postavljen na mesto dok Zarije ne progovori opet. A Marija uze crvac i istka ga. I uze krčag i ode napolje da zahvati vode, i ču glas koji joj govoraše: "Zdravo tebi koja si puna blagodati, Gospod je sa tobom. Blagoslovena si ti među ženama." I pogleda ona levo i desno da vidi odakle glas dolaziše, a onda tresući se ode nazad u kuću, i spusti krčag i uze crvac, i sede da nastavi sa tkanjem. A anđeo Gospodnji stade pored nje i reče: "Ne boj se Marija, jer si našla milost u Boga." Čuvši to, ona se zapita šta bi to trebalo da znači. A anđeo joj reče: "Gospod je sa tobom i zatrudnjećeš," na šta ona odgovori: "Šta! Da li ću zatrudnjeti od živoga Boga i roditi kao i ostale žene?" Ali anđeo odgovori: "Ne tako Marija, nego će Duh Sveti doći na tebe i sila Svevišnjega osjениće te; zato i ono što će se roditi biće sveto, i nazvaće se Sin Božij, i nazvaćeš ga Isus, jer će On da spase narod Svoj od greha. I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje snom u starosti svojoj, i ovo je šesti mesec njojzi, koju zovu nerotkinjom, jer u Boga sve je moguće šta reče." A Marija reče: "Evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po reči tvojoj." I kada je izatkala crvac, odnese ga vrhovnom svešteniku, a on je blagoslovi govoreći: "Marija, Gospod je uvećao ime tvoje, i bićeš blagoslovena u svim naraštajima na svetu." Tada Marija, ispunjena radošću ode do svoje tetke Jelisavete, i pokuca na vrata. Kada je Jelisaveta to čula, potrča i otvori joj vrata, blagoslovi je i reče: "I otkud meni ovo da dođe mati Gospoda mogega k meni?" Jer čim tvoje čestitanje stiže do mog uha, zaigra dete u utrobi mojoj i blagoslovi te." Ali Marija ne mareći za sve one misteriozne reči koje joj reče arhanđel Gavriilo, podiže oči svoje ka nebu i reče: "Gospode! Šta sam ja da će me zvati blaženom svi naraštaji?" A viđaše svakog dana kako raste sve veća, ona se uplaši, i ode nazad kući, i skrivaše se od dece Izrailja. A imade šesnaest godina kada se sve ovo zbivaše.

(Pr. Jak. 10) A kada joj bi šest meseci, Josif se vrati iz gradnje kuća, čime se on bavio, i ulazeći u kuću, nađe Devicu poraslu i veliku. Tada, sa žalom na svom licu reče: "Kako da pogledam u Gospoda oga moga? Ili, šta da kažem u vezi ove mlade žene? Jer sam je primio kao Devicu iz hrama Gospoda Boga mogega, i nisam je sačuvao takvu! Ko me izdao? Ko je počinio ovo zlo u mojoj kući i zavodeći Devicu od mene, obesčastio je? Nije li prošlost Adamova ispunjena u meni? Jer je u momentu slave njegove, zmija došla i pronašla Evu samu, i zavela je. I na isti način se to desilo i meni." Tada Josif ustajući sa zemlje, pozva je sebi i reče: "Ti koja si imala toliko milosti od Boga, zašto si uradila ovo? Zašto si ovako unizila dušu svoju, koja se naučavala u svetinji nad svetinjama, i primala hranu iz ruku anđela?" A ona uz bujicu suza odgovori: "Ja sam nedužna, i neznam za muškarca." Tada reče Josif: "Otkuda ti onda dete?" Marija odgovori: "Kao što je živ Gospod moj Bog, ne znam otkuda." Tada se Josif uplaši, i ode od nje, razmišljajući šta da uradi sa njome. I tako je razmišljao u sebi: "Ako prikrijem njezin greh, biću kriv po zakonu moga Gospoda; a ako je razotkrijem pred decom Izrailja, bojim se da ako je sa detetom od anđela, ne izdam nedužnu osobu. Šta da uradim? Potajno ću da je udaljim." Kada je pala noć, pojavi mu se anđeo Gospodnji u snu i reče: "Ne boj se da zadržiš tu mladu ženu, jer je To što je u njoj od Duha Svetoga, i rodiće sina, i nazovi ga Isus, jer će On da spase Svoj narod od greha njihovih." Tada je Josif probudi iz sna i proslavi ime Boga Izrailjevog, koji mu je pokazao toliko milosti, i sačuvao Devicu.

(Pr. Jak. 11) Tada dođe pisar Ana, i reče Josifu: “Zašto te ne videsmo od povratka tvoga?” A Josif odgovori: “Jer sam bio umoran posle mog puta, i odmarah se prvi dan.” Ali, Ana se okrenu i ugleda Devicu sa poraslim stomakom. I ode kod sveštenika i reče mu: “Josif u koga si imao toliko poverenja je kriv za strašan greh, jer je obesčastio Devicu koju je primio iz hrama Gospodnjega, i privatno se venčao sa njom, ne otkrivajući to deci Izrailjevoj.” Tada sveštenik reče: “Da li je Josif to uradio?” Ana odgovori: “Ako pošalješ bilo kog od svojih slugu, videćeš da je trudna.” I sluga odoše, i nađoše da je tako kako je rekao. Posle toga, ona i Josif behu pozvani na suđenje, i sveštenik joj reče: “Marija, šta si to uradila ? Zašto si unizila dušu svoju i zaboravila na Boga, jer si odrasla u svetinji nad svetinjama i primala si hranu iz ruku anđela, i slušala njihovu muziku? Zašto si to uradila?” Na to ona sa bujicom suza odgovori: “Kao što je živ Gospod i Bog moj, ja sam nedužna pred Njime, jer za muškarca neznam.” Tada sveštenik reče Josifu: “Zašto si to uradio?” I Josif odgovori: “Kao što je živ Gospod i Bog moj, ja nisam imao ništa sa njom.” Ali sveštenik reče: “Ne govori neistinu, nego istinu. Privatno si je venčao i nisi objavio deci Izrailjevoj, i unizio si se pod rukom krepkom, da bi seme tvoje bilo blagosloveno.” A Josif ćutaše. Tada sveštenik reče: “Moraš vratiti hramu Gospodnjem Devicu koju si odande uzeo.” A on plakaše gorko. A sveštenik dodaše: “Oboje ćete piti svetu vodu, koja je za sumnju ljubavnu, tako da se otkrije bezakonje vaše.” Tada sveštenik uze vodu, i dade Josifu da popije, i posla ga u brda. I on se vrati da mu ništa nije bilo, i sav narod se čuđaše kako se njegova krivica ne razotkri. Tada sveštenik reče: “Pošto Gospod ne razotkri grehe tvoje, ni ja te ne osuđujem.” I posla ih nazad. Tada Josif uze Mariju, i odoše svojoj kući, radujući se i veličajući Boga Izrailjevog.

(Pr. Jak. 12) I beše donešen dekret Cara Avgusta, da svi Jevreji treba da se oporezuju, koji živeše u Vitlejemu i Judeji. I Josif reče: “Pobrinuću se da moja deca budu oporezovana, ali šta da radim sa ovom mladom ženom ? Da bude oporezovana kao moja žena, sramota me, a ako bude oporezovana kao moja kćerka, celi Izrailj zna da mi ona nije kćerka. Kada dođe vreme neka bude kako je Bog naumio da bude.” I osedla magare, posadi je na njega, i Josif i Simon iđaše iza, i dođoše blizu Vitlejema, na pet kilometara. Tada se Josif obazru i ugleda Mariju rasstuženu, pomisli u sebi: “Možda je u bolovima zbog Onoga koji je u njoj.” Ali, kada se okrenuo ponovo, ugleda je gde se smeje i zapita je: “Marija, zašto nekad vidim tugu a drugi put osmeh i radost na tvom licu?” Marija mu odgovori: “Vidim dvoje svojim očima, jednog koji jeca i u žalosti je, i drugog koji se smeje i raduje.” I krenuše dalje putem svojim, i Marija reče Josifu: “Spusti me dole sa magarca, jer Taj koji je u meni pritiska da se rodi.” Ali Josif odgovori: “Gde da te odvedem? Ovo mesto je pusto.” Tada mu Marija ponovo reče: “Spusti me dole jer Taj što je u meni snažno me pritiska.” I Josif je skide dole. I pronađe pećinu , i odvede je unutra.

(Pr. Jak. 13) I ostavivši nju i sinove svoje u pećini, Josif ode da pronađe jevrejsku babicu u selu Vitlejemu. “Ali, dok sam išao,” priča Josif, “pogledao sam u nebo i iznenađen ugledao oblake, i ptice koje su se zaustavile usred leta svoga. I pogledao sam ponovo nadole prema zemlji, i video sto raširen, i radne ljude kako sede oko njega, ali njihove ruke behu spuštene na sto, i nisu jeli. Oni koji su imali meso u svojim ustima, nisu žvakali. Oni koji su podigli svoje ruke u visinu glave,

nisu ih spuštali, a oni koji su ih prineli svojim ustima, nisu ništa stavljali u usta, nego su lica sviju bila uperena na gore. I video sam ovce razasute, ali su i one stajale nepomično. I pastir beše podigao ruku da ih potera, a njegova ruka stajaše gore. I pogledao sam prema reci, i video decu sa njihovim ustima blizu vode, i dodirivahu je, ali ne piše.”

(Pr. Jak. 14) Tada ugledah ženu koja je silazila sa planina, i ona reče: “Kuda si krenuo, o čoveče?” I ja joj rekoh: “U potrazi sam za jevrejskom babicom.” Ona mi odgovori: “Gde je žena koja treba da se porodi?” Ja joj odgovorih: “U pećini je i obećana mi je.” Tada reče babica: “Nije li ona tvoja žena?” Josif odgovori: “To je Marija koje je naučavana u Svetinji nad Svetinjama, u kući Božjoj, i dobih je na kocki, nije moja žena, nego je zatrudnjela od Duha Svetoga.” Babica reče: “Je li to istina ?” On odgovori: “Dođi i pogledaj.” I babica ode sa njim i uđe u pećinu. Tada svetli oblak prekri pećinu, i babica reče: “Danas je moja duša uveličana, jer moje oči videše iznenađujuće stvari, i spasenje je došlo Izrailju.” Iznenada oblak postade jako svetlo u pećini, toliko da njihove oči to nisu mogle da izdrže. Ali, svetlo se postepeno smanji, sve dok se novorođenče ne pojavi, i posisa grudi majke Marije. Tada babica uplakana reče: “Kako je slavan ovaj dan, kada moje oči videše ovaj čudnovati prizor!” I izađe babica napolje iz pećine, i susrete je Salomija. I reče joj babica: “Salomija, Salomija, reći ću ti najčudniju stvar koju sam videla. Devica je rodila, što nije prirodna stvar.” Na to Salomija odgovori: “Kao što je živ Bog moj, ako mi ne pokažeš dokaz za to, neću verovati da je devica rodila.” Tada Salomija uđe unutra, i babica reče: “Marija, pokaži se jer se velika nedoumica stvori prema tebi.” I Solomija je opipa prstom svojim. Ali se njena ruka osuši, i uzdisala je teško, i reče: “Žalosti moja, zbog greha moga! Jer sam iskušavala Boga živoga, i moja ruka samo što nije otpala.” Tada se Solomija obrati Gospodu i reče: “O Bože otaca mojih, seti me se, jer sam ja seme Avraamovo, i Isakovo, i Jakovljevo. Nemoj me osramotiti među decom Izrailjevom, nego me obnovi zdravu roditeljima mojim. Jer Ti dobro znaš, o Gospode, da sam mnogo dobrih dela milosrđa uradila u Tvoje ime, i bila nagrađena od Tebe za to.” Nakon toga, anđeo Božji stade pored Solomije i reče: “Gospod Bog je čuo molitvu tvoju, približi ruku tvoju Detetu, ponesi Ga, i na taj način ćeš ozdraviti.” Solomija, obradovavši se silno, priđe Detetu i reče: “Dodirnuću Ga.” I imade nameru da mu se pomoli jer reče: “Ovo je veliki Car Izrailjev koji se rodi.” I ostog časa Solomija ozdravi. Tada babica izađe napolje iz pećine, potvrđena od Boga. I tada glas se javi Solomiji: “Ne kazuj ove čudne stvari koje si videla, dok Dete ne dođe u Jerusalem.” I Solomija isto otide, potvrđena od Boga.

(Pr. Jak. 15) Tada se Josif pripremi da krenu dalje, jer se pojaviše neredi u Vitlejemu zbog dolaska mudraca sa istoka, koji rekoše: “Gde je Car judejski što se rodio ? Jer smo videli Njegovu zvezdu na istoku i došli smo da Mu se poklonimo.” Kad to čuje car Irod, uplaši se, i posla glasnike mudracima, sveštenicima i književnicima, i reče im: “Gde je pisano o Caru i Hrisotsu, gde će se On roditi ?” Tada mu oni odgovoriše: “U Vitlejemu judejskome, jer je pisano: ‘I ti Vitlejeme, zemljo Judina ! Ni po čem nisi najmanji u državi Judinoj, jer će iz tebe izići čelovođa koji će pasti narod moj Izrailja.’” I odaslavši poglavare sveštenečke, dozva mudrace i upita ih: “Koji znak videste u vezi Cara koji se rodio?” Oni mu odgovoriše: “Videli smo veliku

zvezdu kako sija među ostalim zvezdama nebeskim, koja je obasjala sve druge zvezde, da one postadoše nevidljive, i znadosmo da se veliki Car rodi u Izrailju, i dođosmo da Mu se poklonimo. Tada im Irod reče: “Idite i dobro se raspitajte, i ako pronađete Dete, dojavite mi, tako da i ja mogu da Mu se poklonim.” I oni saslušavši cara pođoše, a i zvezda koju su videli na istoku, iđашe pred njima, dok ne dođe i stade iznad pećine u kojoj beše Dete, sa Marijom majkom Njegovom. Onda otvoriše dare svoje i darivaše ga zlatom i tamjanom i smirnom. I primivši u snu zapovest da e ne vraćaju k Irodu, drugim putem otidoše u svoju zemlju.

(Pr. Jak. 16) Tada Irod, kada uvide da su ga mudraci prevarili, raugnevi se vrlo i naredi da se pobiju sva deca u Vitlejemu od dvije godine i niže. Ali Marija, čuvši da će deca biti pobijena, uplaši se, uze Dete, umota Ga, metnu Ga u volovska jaslа jer ne beše mesta u gostionici. Jelisaveta isto, čuvši da će doći da traže i njenog sina Jovana, uze ga i ode sa njim gore u planine, traživši mesto gde bi ga sakrila, i ne bi mesta da se pronađe. Tada ona zakuka u sebi, i reče: “O planino Božja, primi majku sa detetom.” Jer se Jelisaveta nije mogla popeti gore. I istog momenta se planina razdvoji i primi ih. I pojavi se anđeo Gospodnji da ih sačuva. Ali Irod tragaše za Jovanom, i posla slugе Zariju, dok je ovaj bio kod oltara, i rekoše mu: “Gde si sakrio svoga sina ?” On im odgovori: “Ja sam slugа Božji, i služim kod oltara, kako da znam gde mi je sin ?” Sluge se vratiše nazad i ispričaše sve Irodu, na šta se on strašno razgnevi i reče: “Da li je njegov sin taj koji će biti Car Izrilja ?” I posla opet slugе svoje da odu kod Zarija i pitaju: “Reci nam istinu, gde je tvoj sin ? Jer znaš da je tvoj život u šaci mojoj.” I slugе odoše i rekoše mu sve to. Zarije im odgovori: “Ja sam mučenik Gospodnji, i ako on prolije krv moju, Gospod će primiti dušu moju. Znajte da prolivate krv nevinu.” I ubiše Zarija na ulazu hrama i oltara, blizu plotа. Ali deca Izrailjeva ne znadoše za ubistvo. Onda oko sahata pozdrava sveštenici uđoše u hram, ali Zarije ih ne dočeka i ne blagoslovi po običaju, i čekaše oni na njega da ih pozdravi. A kada on ne dođe za dugo vremena, jedan ode u svetinju gde je oltar, i vide zgrušanu krv na podu. Tada gals as neba reče: “Zarije je ubijen, i krv njegovu ne čistite sve dok ne dođe onaj ko će je osvetiti.” I kada ču to, on se uplaši, i vrati se da kaže sveštenicima šta je video i čuo. I oni svi odoše unutra i videše šta se zbilo. Tada zaškripа krov hrama i izda od vrha do dna, i ne mogoše pronaći telo, samo krv beše tvrda kao kamen. I odoše odatle, i rekoše narodu da je Zarije ubijen, i čuše to sva plemena Izrailjeva, i ražalostiše se za njim, i žališe tri dana. Tada se sastaše sveštenici na skupštinu da rasprave ko će ga naslediti. I Sajmon i drugi sveštenici baciše kocku, i ona pade na Sajmonа. Jer on beše osiguran od Duha Svetoga da neće umreti dok ne vidi Hristosa da je došao u telu.

Ja, Jakov, napisah ovu priču u Jerusalimu. A kada nastadoše nemiri, ja se sklonih u pustinju sve do smrti Irodove. I nemiri prestadoše u Jerusalimu. Ono što ostaje je, da veličam Boga Koji mi dade mudrosti da pišem vama koji razumete duhovnost, i koji volite Boga, čija je večna slava i carstvo. Amin.

Napomena za čitaoca:

Knjigu – Dečak Isus u Hramu

i Dodatak 1 - Isusovo detinjstvo

preveo: Ilija P. Petrović

Dodatak 2 - ISUSOVO DJETINJSTVO

priredio i preveo: Lorens Novsel

Dodatak 3 - Protojevanđelje Jakovljeve

Protojevanđelje Jakovljevo je ranohrišćanski apokrifni spis iz 2. veka

Dodatni material za Isusovo detinjstvo:

Marija Valtorta - Jevanđelje kako mi je bilo objavljeno PRIPRAVA ili Priprema, sveska 1

Gottfried Mayerhofer - Gospodnje Propovijedi